

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 55.—; za ino-
zemstvo Din 40.— neobvezno.

Oglas po tarifi.

Uredništvo:

Ljubljana, Knaflcova ulica šte. 5/1.
Telefon šte. 78, ponoči tudi
šte. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Opravištv: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54 — Telefon št. 56.Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 4. — Telefon št. 498Podružnici: Maribor, Barvarska ulica
št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.Račun pri poštnem ček. zavodu: Ljubljana
št. 11.842 — Praha číslo 78.150.
Wien, Nr. 105.447

Ljubljana, 22. novembra.

V nedeljo, dne 14. novembra, so se vršile volitve v občinske zastoje v poljski Sleziji. Izid volitev je povzročil izredno pozornost, v prvi vrsti seveda v Poljski in Nemčiji, v izdatni meri pa tudi drugod v Evropi.

Pri volitvah so namreč dobili Nemci izredno mnogo glasov. Prva poročila, ki so prišla seveda iz glavnih mest in industrijskih središč, so naznanjala izrazito nemško zmago. V vseh poglavitnih središčih dežele so dobili Nemci absolutno večino, ponekod celo do 75 odst. vseh oddanih glasov.

Te vesti so vzbudile seveda izredno zadoščanje v Nemčiji in sprožile komentarje, ki so pripisovale izidu volitev nekaj plebiscitarnega značaja. V Berlinu so pričeli naglašati, da je prebivalstvo Gornje Slezije, ki je po odločitvi veleposlaniške konference v Parizu postala poljska pokrajina, izrazilo z volitvami svojo voljo, postati zopet član nemške državne zajednice. Zato je razumljivo, da so volitve tudi na Poljskem povzročile veliko presenečenje in imele za posledice razburjenje očitke in vsakovrstne komentarje. Vojvoda Gornje Slezije, to je šeč njene uprave, je moral priti v Varšavo poročat o volitvah in sploh o situaciji in trdi se, da se ne vrne več na svoje odlično mesto, kar je že samo po sebi zelo značilen komentar. Prav tako se bodo premenjali tudi še nekateri drugi vplivni uradniki slezijske uprave.

Poročila, ki so prišla pozneje iz okrajev, sestoječih pretežno iz poljedelskega prebivalstva, so porazni vtis prvih vesti, nekoliko ublažila; tamkaj se je poljska stvar izkazala močnejšo. Poljaki so postali močnejši ter so se z vneto vrgli na posel, da popravijo slab vtis, ki so jih napravila na domači in tuj svet Jobova poročila iz Gornje Slezije. Poljski viri naglašajo, da situacija v deželi po izidu volitev nikakor ni tako neugodna za poljsko stvar, kakor pa so skušali naslikati stvar Nemci. Ako se pregledajo celotni izidi, ki so sedaj na razpolago, se vidi, pravijo poljski komentariji, da so Nemci res dosegli večino v največjih mestih dežele, dočim si obe strani držita nekako ravnovesje v industrijskih krajih, da pa imajo Poljaki izrazito večino skoro v vseh kmetijskih občinah, ki so za nacionalni karakter dežele najvažnejše; tu je število nemških glasov le malokje preseglo 15 odst. Po približni cenitvi so dobili Poljaki v vsej deželi 60 do 70 odstotkov vseh oddanih glasov, kar se reče, da je število poljskih glasov od plebiscita naraslo za 4.1 odst.

Tako novejši poljski komentariji. Toda del poljske politične javnosti z njimi ni zadovoljen in sam Korfanti, voditelj poljske akcije v tej deželi, se je oglašil ter z vso odločnostjo povedal, da je bolje, ne olepšavati poraza, marveč resnično pogledati naravnost v oči. Po njegovem tolmachenju poljsko štetje za poljske stranke oddanih glasov ni dovolj točno, ker računa med poljske stranke tudi take, ki se jim tak znanja, ki nikakor ne more prisoditi in ki so brez-pogojno nemške, dasi v prikriti obliki. V občinskih volitvah, kjer nastopajo lokalne stranke po krajevnih socialnih in gospodarskih interesih, je gotovo čisto nemogoče, precizno opredeliti stranke in prepri o narodnem značaju posameznih list je tedaj povsem umljiv.

Eno pa je pri tem gotovo: Poljaki si niso znali pridobiti zaslobe v mestnem in industrijskem prebivalstvu, kar bo brez dvoma v zvezi z nedelavnostjo in zaostalostjo v socialni in ekonomski politiki države. Tudi ako so Poljaki od plebiscita zares narasli za 4.1 odst. glasov, kar pa ni tako sigurno, bi bil to zelo majhen napredek. To je tem važnejše v dobi, ko se poskuša z izredno trdovratnostjo obnoviti poskus za poljsko-nemško državno mejo. Zato imajo Poljaki dovolj vzroka misliti na to, da se poraz v Gornji Sleziji več ne ponovi.

Kalandaris sestavlja novo grško vlado

Atene, 22. novembra s. Prizadevanja za sestavo koalicijske vlade so se izžalovila. Na prošnjo predsednika Konduriotisa je prevzel Kalandaris sestavo nove vlade. Pri tem ga bo podpiral Metaxas, ki je kakor znano, rojalist, vendar pa se zaenkrat razume z republikanci. Stavil je kot pogoj za sodelovanje, da se prepove častnikom, da bi se bavili s politiko.

Bavarska toži državno vlado

Berlin, 22. novembra d. Bavarski ministrski predsednik dr. Held je za svojega bivanja v Berlinu dal razumeti, da bo vložila bavarska vlada tožbo pri državnem sodišču proti državni vladi, ker je prekršila člen 8 weimarske ustave. Ta člen določa namreč, da ima država pri raznih davčnih dokladah in drugih dohodkih, ki jih grede deželam, skrbeti za to, da so dežele življenja možne Nemško nacionalni listi pravilo, da gre dr. Heldu pri stvari za to, da bavarska ljudska stranka izstopi iz vladne koalicije. S tem bi nastopila v državnem zboru huda kriza.

Radičeva ofenziva proti razpisu oblastnih volitev

Mučen vtis Radičevih izjav na vlado. — Radić prihaja v Beograd, da prepreči razpis volitev. — Bojazen HSS pred porazom. Min. predsednik Uzunović v avdijenci. Radikalske konference.

Beograd, 22. novembra, p. Preko večerajšnje nedelje so se temni oblaki, ki se neprestano zbirajo na horizontu režima RR, zopet grozeče nakopičili. Vse kaže, da se pripravljajo novi konflikti med obema koaliranimi strankama, odnosno med Radićem in radikali in v radikalnih vrstah samih. Kakor znano, se je vlada očitno na pritisk od zgoraj morala odločiti, da razpiše volitve v oblastne skupščine. To je del njenega programa in če že v Narodni skupščini nikamor ne more, naj vsaj tam, kjer se ne more izgovarjati s parlamentarnimi težkočami pokaže resno vojo, da hoče konsekvntno in do kraja sprovajati ustavo, kakor je to slovesno zapisano v njenem znamenitem sporazumu. Minister notranjih zadev Maksimović je v petkovi seji zakonodajnega odbora oficijelno sporočil, da je vlada sklenla razpisati oblastne volitve na dan 23. januarja.

Medtem je Radić nastopil svojo govorniško turnejo po Bosni in Hercegovini in z začudenjem se je opazilo, da o najnovejšem važnem političnem dogodku, o oblastnih volitvah dosledno molči. Včeraj končno je spregovoril a se je ostro izjavil proti »županijskim volitvam«. V Stocu je izjavil, da se te volitve ne smejo vršiti. Dejal je, da mora prekiniti svoje potovanje ter se takoj odpeljati v Beograd »Bomo videli, ali se bodo res upali izvesti županijske volitve!« je zakical grozeče. Očitno so danes tudi njegovi beograjski doglavniki dobili od njega nova povelja. Pavle Radić se je v razgovoru z novinarji izjavil, da izvedba oblastnih volitev sedaj ne bi bila oportuna. Samouprave naj se začno organizirati od spodaj in zato se naj predvsem

sprejme novi občinski zakon. Skupščina pa naj pristopi izdelovanju gospodarskih zakonov (kakor da bi oblastne volitve bile temu kakšna zapreka! Op. ur.)

Radičeve grožnje in izjave njegovega nečaka Pavla, predsednika kluba HSS, so napravile na vlado tem mučnejši vtis, ker so pri sklepu, da se razpišejo oblastne volitve, sodelovali tudi vsi radičevski ministri. HSS se volitev grozno boji, ker ve, da se bo pri njih pokazalo, koliko je izgubila tal med narodom.

Radićevi izpadi v Mostaru, kjer je Srbe obžaloval, da jih vodi »tolpa korupcionistov«, so mučno razpoloženje v vladnih krogih še pojačali. Zdi se, da se bo treba g. Uzunović odločiti za važne korake.

Danes dopoldne je min. predsednik Uzunović odpotoval v Topolo, kjer ga je kralj sprejel v dolgi avdijenci. Ob 17.40 se je Uzunović vrnil v B.ograd. V min. predsedstvu so ga čakali radikalni ministri, s katerimi je do go konference, ko je ob 21. odhajal domov, je izjavil novinarjem: »Bil sem v avdijenci ter sem poročal kralju o delu v Narodni skupščini ter o tekočih političnih zadevah.« Na druga vprašanja g. Uzunović ni hotel odgovarjati.

V radikalnih vrstah je od včeraj zelo živo. Včeraj so se vršile pri Radiću dolge konference. Danes dopoldne je dospel v Beograd Aca Stanojević, ki je bil ves popoldne pri Pašiću. Govori se, da bo seja radikalnega kluba skicana za četrtek.

Vlada je sklenila, da bo na interpellacije SDS radi razbijanja shodov jutri odgovarjal minister Maksimović, minister Perić pa bo branil vladni predlog glede spremembe poslovnika.

Razburjenje v Narodni skupščini

Radi razbijanja opozicijskih shodov. — Predlog SDS v zaščito zborovalne svobode. — Pismo ožje opozicije min. predsedniku. — Izjava Svetozarja Pribičevića.

Beograd, 22. novembra, p. Včerašnji dogodki v Banatu, kjer so radikali pod vodstvom visokega državnega funkcionarja drž. podsekretarja Suvakovića s pomočjo državne moči nasilno poskušali razbiti Pribičevićev shod in tudi zborovanje zemljoradnikov, so politične kroge v Beogradu silno razburili. Radikali so očitno izgubili ravnotežje in vsako trezno presojo. Opozicija se sedaj pripravlja, da nastopi proti terorističnim metodam, ki jih uvaja režim RR z najostrejšimi sredstvi ter se za jutri napoveduje jako burna skupščinska seja.

V imenu SDS so posl. Dušan Bošković, Srgjan Budisavljević in Gligoriye Božović vložili v predsedstvu Narodne skupščine na temelju člena 78. nujno vprašanje, odnosno predlog glede javnih zborovanj. Zahtevajo, da se do sprejema novega splošnega zakona o javnih zborovanjih in društvenih razširi zakon kraljevine Srbije o javnih zborovanjih z dne 31. marca 1891 na celo državo. Ako se zastopniki oblasti ne odzovejo potrebi, da vzdržujejo red na zborovanjih, so za to odgovorni ter se kaznujejo z zaporom od enega do šest mesecev. Uradnikom in uslužbenecem upravne finančne in šumske stroke, kakor tudi uradnikom ministrstva za agrarno reformo ter občinskim uradnikom in uslužbenecem je zabranjeno sklicevati javne shode. Predlagatelji bodo jutri v Narodni skupščini v utemeljevanje tega nujnega zakonskega predloga navajali mnogo primerov uradne zlorabe v korist radikalov in radičevcev ter se bo kot poseben škandal povdarjalo, da je državni podtajnik dr. Suvaković preko upravnih oblasti naselbinam nacionalnih manjšin v Zgor. Banatu izdal naredbi, da mora vsako selo poslati nekoliko demonstrantov, da preprečijo zborovanje gosp. Svetozarja Pribičevića.

Na nocojšnji seji glavnega odbora Davidovičeve demokratske stranke je bilo sklenjeno, da bodo poslanci DZ na jutrišnji seji Narodne skupščine podpirali zahtevo samostojnih demokratov. Dogodilo se je v Gornjem Banatu zemljoradnikom, da so oblasti s pomočjo Svabov in Madžarov razglašale zborovanja posl. Dimitrija Vujovića.

Opoldne so se sestali tudi šeč ožje opozicije, ki so poslali ministrskemu predsedniku pismo, v katerem pravijo:

Razbijanje političnih javnih shodov predstavlja skoro nekakšen sistem, katerega izvajajo politične oblasti same ali ga vsaj tolerirajo. Politične oblasti na ta način ogrožajo tudi ono malo prava, ki ga še ima opozicija po čl. 14. ustave, da govori na zborovanjih z narodom. Videč, da se vse to dogaja na Vaše oči, gospod predsednik, in da ne storite ničesar, da bi se to preprečilo, dvigamo svojo glas proti takemu načinu in takemu delu, ki nas pred volitvami v oblastne skupščine silni v sumno, da bo prišlo do krvavih spopadov v narodu, kakor pri zadnjih skupščinskih volitvah. Opozarjamo, da bomo to vprašanje sročili tudi v Narod-

ni skupščini in Vam dali priliko, da pred narodom daste enkrat račun o vodstvu poslov v naši državi, ko državljani izgubljajo svoje pravice, garantirane po ustavi.

Veliko pozornost je vzbudila izjava, ki jo je dal novinarjem Svetozar Pribičević: »Na zboru v Cerepaji so bili demonstranti sami tuji elementi, v glavnem Rumuni iz Vlačimirova ter nekaj Madžarov in Nemcev. Jasnno je, da ti ljudje živijo na radikalno politiko in da jim je toliko za Pašića kakor za planski sneg. Oni so demonstrirali, ker so bili plašani. Resnici na ljubo ugotavljam, da se se vsi pošteni radikali držali na strani. Vso akcijo je vodil državni podsekretar Suvaković s celim službenim aparatom. Uzunovičeva vlada, ki izgublja teren med Srbi, kar bodo pokazale oblastne volitve, je uporabila nacionalne manjšine, da zaduži z njimi svobodni glas Srbov v Vojvodini Gosp. Suvaković pri pada ožji Pašićevi okolici. To je tisti gospod, ki je po povratku iz Cavtata rekel, da mu je Pašić dejal, da bi najraje sodeloval v vladni s Pribičevićem. Moje zadržanje pa ni niti najmanjše pokazalo, da bi sploh hotel imeti najmanjši stik s temi in takimi Pašićevimi ljudmi in ljubljenci. Smatram jih za najslabši del radikalne stranke, ki se v interesu politične morale mora odstraniti iz javnega življenja. Ljudem, ki uporabljajo tuje za borbo proti nacionalnim politikom, se ne more več niti roke podati. Opozarjam javnost na to, da štetijo radikalne in radičevske shode žandarji ter aretirajo manifestante in demonstrante, nam pa preprečujejo, da bi se sami varovali pred demonstracijami. Zadovaljen bi bil, da bi ti organi varnosti ne bili postavljeni in da ne bi ovirali, pa bomo sami napravili red. V ostalem pa se vidimo še jutri v Narodni skupščini.«

Ricciotti Garibaldi v zvezi z atentatom na Mussolinija

Pariz, 22. novembra (bc.) Kakor pišejo listi, je policija sedaj dognala, da je arretirani Ricciotti Garibaldi vedel za zaroto italijanskega poslanca Zanibonija, ki je pripravljala atentat na Mussolinija. Policija je namreč na stanovanju Ricciottija Garibalija v Nici našla pisma, ki vse to dokazujejo.

Procesi proti atentatorjem na Mussolinija

Rim, 22. novembra o. Procesi radi atentata na Mussolinija bodo po novem zakonu o zaščiti fašistovskega režima v najkrajšem času izročeni posebnemu fašistovskemu sodišču. ki ga bo Mussolini v kratkem imenoval. Kakor se trdi, se bo vršil proces proti Zaniboniju in generalu Capellu v januarju, proces proti Luccettiju pride na vrsto v februarju, proti Gibsonovi, ki so jo iz blazine zopet prepeljali v ječo, pa utegne priti na vrsto v marcu.

Dva krasna zbora SDS

V nedeljo je SDS priredila na Viču in na Jesenicah sijajno uspele shode, ki so pokazali vzgledno enodušnost in borbenost so-mišljenikov jugoslovenske demokracije.

(Glej poročilo na 7. strani.)

Krutost fašistovskega policijskega zakona

Mussolini je pričel konfinirati nefašiste. — Obmejno službo prevzame milica. — Nasilna kolonizacija na Južnem Tirolskem.

Rim, 22. novembra, s. »Giornale d'Italia« poroča iz Luccce: Pod predsedstvom podprefekta se je sestel danes na prefekturi odbor za konfinacijo, ki ima na podlagi policijske reforme pravico, poslati politično nezanesljive osebe, ki vrše protidržavno agitacijo, v policijsko konfinacijo. Komisija je proučila prijave ter izdala naredbi, po kateri je bilo šest oseb iz Viareggia obsojenih na prisilno bivanje. Med njimi sta tudi dva bivša poslanca, komunist Salvadori in liberalcec Benedetti, ki sta bila obsojena na pet, ostali pa na štiri ozi. tri leta prisilnega bivanja.

Rim, 22. novembra, o. Da se doseže homogeno organizacija nadzorovalne službe ob državnih mejah in tamkaj nadomestijo karabinjerji, je Mussolini odredil, da prevzame nadzorovalno in varnostno službo ob državnih mejah takoj fašistovska milica, ki bo imela v to svrhu samostojna po velištva in lastno odgovornost. Vodstvo policijske službe na meji pa bo ostalo še nadalje v rokah funkcionarjev javne varnosti.

Innsbruck, 22. novembra, s. Italijanski uradni list obznanja dekret o regulaciji Adige in njenih pritokov, iz katerega je razvidno, da bo največji del ozemlja, ki ga bodo pridobili z melioracijo, služil za italijansko kolonizacijo. Italijanska vlada namerava naseliti delavce ter v zvezi s tem izvesti velike razlastitve.

Trentinski prefekt je prepovedal uvoz vseh nemških listov v Južno Tirolsko. Vsi dunajski listi, kakor tudi »Tiroler Anzeiger« so bili zaplenjeni. Ne da se izvedeti, kako dolgo ostane ta odredba v veljavi.

Člani odbora nemške zveze v Bolcanu so prejeli danes odredbo trentinskega prefekta, da je zveza razpuščena. Dekret izre-

no navaja, da so s tem razpuščene nemška ljudska in nemška svobodnomiselna stranka, kakor tudi nemška zveza, v kateri so bili zaupniki imenovanih strank.

Trst, 22. novembra, o. Tukaj je razširjena vest, da je bilo konfiniranih 18 oseb, večinoma komunističnih voditeljev. Nekateri so bili odvedeni v konfinacijo v Spezzijo.

Rim, 22. novembra, o. »Impero« poroča, da se je bivšemu ravnatelju socialističnega dnevnika »Avvenzia«, Pietru Nenniju posrečilo neopazeno prekorčiti francosko mejo pri Mont Cenisu. Včeraj je Nenni prišel v Pariz, kjer je bil sprejet v velikimi častmi v uredništvu lista »Quotidien«. Ta list prinaša sedaj poročilo o položaju v Italiji, v katerem pravi med drugim: »Fašizem je postal mednarodna nevarnost in has radi tega ga moramo razkrinkati in mu napovedati mednarodno borbo na življenje in smrt. Vse države, ki želijo mir in ki delajo za mir, ogroža fašizem. Mussolini podžiga italijanski šovinizem in pripravlja vojno. V našem boju proti diktaturi se ne borimo samo za Italijo, ampak za vso Evropo, ki ji grozi vojna nevarnost.«

Rim, 22. novembra, o. Tukaj je bil arretiran nekdanji predsednik genovske mornarske zveze kapitan Giulietti. Ko so se polastili fašisti mornarske zveze, je kapitan Giulietti prevzel vse njene fondе, ki so baje znašali približno 11 milijonov lir in ki so baje deponirani pri nekem genovskem odvotniku. Kakor pravi »Giornale d'Italia«, se je Giulietti v petek odpeljal iz Genove v Rim, da doseže avdijenco pri Mussoliniju. Čim je dospel na kolodvor Termini, so ga prijeli in odpeljali v zaporo Regina Coeli.

Si ni viharji po vsej Evropi

Neurja v srednji in južni Evropi, na Sredozemskem morju in Atlantskem oceanu. — Vihar prevrnil vlak. — Nesreča na morju. Ogromna škoda.

Dunaj 12. novembra s. Iz vseh delov Evrope prihajajo vesti o velikih viharjih. Iz zapadnega dela Avstrije, Solnograjske, Salzammerguta, Tirolske poročajo, da so divjali včeraj silni orkani, ki so povzročili mnogo škode. Mestoma je bil oviran tudi železniški promet. Vihar je odkrival hiše, ruval drevesa, podiral električne napeljave itd. Tudi na Bavarskem posebno v okolici Königsseeja in Berchtesgadenu je bil orkan silno močan. Enaka poročila prihajajo iz Južne Tirolske. V Švici je v višjih legah snežilo v tičinskem okraju so reke in jezera prestopila bregove. Enaka vremenska sprememba je zadela Črni les v Nemčiji, kjer je sneg zapadel pol metra visoko. Veliki viharji so divjali tudi v gornji Italiji. Nič manjši niso bili na italijanski rivijeri, kjer posebno v Genovi včeraj ni mogel noben parnik pristati. Viharji so segali daleč na sever, kjer so divjali z nezmajšano silo tudi na Angleškem. Na raznih krajih je vrglo na kopno manjše parnike. Neki francoski parnik je moral moštvo zapustiti. Na Atlantskem oceanu je bil parnik »Ald-jorth« močno poškodovan. Na Španskem so reke poplavlje bregove.

Innsbruck, 22. novembra d. Ze par dni divjajo po Tirolskem tudi viharji, ki so ponekod povzročili veliko škodo. Tako je vihar potrgal v nedeljo zjutraj na arlberski železnici med postajama Hintergasse in Dalaas na daljavi kakih 500 metrov elektro-vode, vsled česar je bil na tem delu proge promet ustavljen ves dan, ker električne lokomotive niso mogle dobiti toka za pogon. Vlaki so imeli velike zamude zaradi prekinjenja električnega toka. Pri Bregenzu na Predarlskem se je ustavil osební vlak na odprti progi, ker se je na enem vogonu nekaj pokvarilo. Prišel je silen sunk viharja, ki je prevrnil ves vlak obstoječ iz sedmih voz, razen lokomotive. Vagoni so se precej pokvarili. K sreči sta bili le dve osebi lahko ranjeni. Zaradi te nezgode je bil promet na tej progi več ur prekinjen, dokler niso zopet spravili vagonov pokonci.

London, 22. novembra (lo.) Preko Anglije in bližnjih otokov so divjali v soboto silni viharji. Mnogo manjših ladij je bilo vrženih na obalo. Francoska ladj »Ane Marie« se je potopila v Severnem morju. Posadko je rešila angleška ladj »Earl Beath«. V rokavskem zalivu se je ponesrečil francoski parnik »Rosaltinec«. V Atlantskem oceanu: 1500 milj od irske obali, je klicalo več ladij med njimi 14.000 ton veliki parnik »Andania«, na pomoč. V veliki nevarnosti je parnik »Aldworth«, katerega rešili čolni in poveljniški most so uničili. Voda je deloma vdrla v tovorna skladišča. Vihar traja dalje. Parnik je v veliki nevarnosti, kljub temu, da skuša njegov kapitan vse, da ga reši.

Casablanca, 22. novembra (lo.) Radi silnega viharja naraslo morje je uničilo vse

pristaniške naprave. Mnogo ljudi je umrlo.

Moravska Ostrava, 22. novembra, d. Vihar, ki divja že štiri dni je bil včeraj izredno močan. Ob železnici Ostrava-Friedek je porušil vse pločevе, potrgal električne napeljave in tako na več krajih ogrožal promet po železnicah. Vihar je odnašal strehe, razbijal pipe in izkoreninjal drevesa. Pokvaril je tudi 22 medkrajevnih telefonskih prog. V premočgovniku je pri jani Karolina podrtil šest metrov visok stolp, pri čemer pa k sreči ni bil nihče ranjen. Škoda je ogromna.

Genova, 22. novembra, o. Snoci je divjal v Ligurskem zalivu strašen vihar. Valovi so porušili več sto metrov železniške proge med Genovo in Ventimiglio pri Corniglianu Ligure. Železniški promet je bil tankaj uklinjen in so morali potniki nadaljeovati vožnjo z avtomobili. Tudi med Genovo in Savono so valovi porušili železnico na štirih mestih. Močno poškodovane so bile tudi proge pri Nervia in več čest. Vihar je odnesel streho električne centrale v Savoni ter poškodoval francoski parnik. V Genovi so morskí valovi zalili Corso Italia in poškodovali nekaj ladij. Pri Spezziji se je potopil vlačilec. Voda je popolnoma uničila vsa kopaliska ter porušila nekatere pomole. Posebno veliko škodo je napravila v pristanišču, dalje v ladjedelnici Ansaldo S. Giorgio ter v hangarjih za pomorska letala. V Portu Venere sfa se potopili dve ribiški ladij. Človeških žrtev ni bilo. Morje je poplavljal tudi več obrežnih vasi.

Beograjski trgovci proti Italiji

Beograd, 22. novembra, p. Zadnja številka »Novega života« objavlja interesantno informacijo, ki pravi: Odkar so italijanske oblasti brez pravega razloga aretirale posl. dr. Wilfana in odkar se v Italiji vrši hajka proti našemu ljudstvu, je v beograjski čaršiji nastal pokret, katerega posledice lahko postanejo nedolgedne: Beograjski trgovci so imeli v Italiji naročene blaga za okoli 300 milijonov lir. Sedaj je začel pokret, da bi se pogodbe razveljavile ter se Italijanom na gospodarskem polju pokazalo, da se ne smejo ne kaznovati igrati v najsvetejšimi občutki našega naroda.

Papežev konzistorij

Rim, 22. novembra, o. Papežev konzistorij je uradno določil za 20. in 23. december. Dne 20. decembra se bo vršil tajni konzistorij. 23. decembra pa javni. Imena novih kardinalov še niso znana. Kakor se ugiba, bodo imenovani za kardinale trije cerkveni knezi, med njimi tudi belgijski primas Van Roey.

Spopad med radikali in samostojnimi demokrati

Radikali so pod vodstvom drž. podtajnika dr. Šuvakovića hoteli v Črepaji pri Pančevu onemogočiti Pribečevićev shod, kar je izzvalo velike spopade med njimi in sam. demokrati. — Obracun Sv. Pribečevića z radikali.

Beograd, 22. novembra. Veliki uspehi, ki jih doživlja Svetozar Pribečević s svojo akcijo med narodom, povzročajo radikali stranki čim dalje večje skrbi. Zlasti mučno jim je, da ruši voditelj SDS njihove postoječnosti in trdnjave v Vojvodini. Kakor kaže včerajšnji dan, so radikali začeli izgubljati tudi že živce, kajti samo tako si je mogoče tolmačiti organizirano nasilje, ki so ga včeraj vprizorili proti zboru, ki ga je SDS sklicala v Črepaji, veliko banatsko vas, 22 km od Pančeva. Tu je doma in izvoljen za poslanca drž. podtajnik dr. Šuvaković, pristaja grupe Nikole Pašića, in baš njemu pripisujejo aktivno udeležbo na organizaciji za razbitje shoda SDS v Črepaji.

Že pred pričetkom zborovanja so začeli v Črepaji prihajati od blizu in daleč radikali pristasi — med njimi Stevilni Madžari, Rumuni in Srbi — na okrašenih vozovih s srbskimi in državnimi zastavami ter so burno manifestirali za Pašića in dr. Šuvakovića. S seboj so pripeljali tri švabske godbe na pihala, ki so neprestano svirale na križpotih »radikalov«.

Dva kilometra pred vasjo so postavili sam. demokrati slavalok, okoli katerega so se zbrali radikali v veliki množici. Ko se je s prvim vozom pripeljal posl. Bošković (SDS), so mu radikali zaprli pot, nastala je strahovita gneča in zdelo se je, da ga nameravajo kačati. Medtem so deseti tudi ostali vozovi s samostojnimi demokrati. Razvil se je splošen pretep. V gneči se je podrl tudi slavalok. Posamezniki so grozili tudi z revolverji, do streljanja pa ni prišlo. Orožništvo je spopad motrilo skoro popolnoma pasivno.

Polagoma se je gneča toliko pomirila, da se je poleg sprevoda sam. demokratov formalno tudi sprevod radikalov. Neprestano pa so padali klici: »Živio Pribečević, do li Pribečević, eljen Pašić, abzug Pribečević!« Rumuni so neprestano klicali: »Se treasca Pašić!« Povorka radikalov in SDS se je pomikala proti govorniški tribuni, okoli katere se je zbral močan obroč samostojnih demokratov. Svetozar Pribečević je bil baš burno pozdravljen, ko se je opazilo, da so radikalski zločinci že prej zagazali tribuno, ki se je v silni gneči nagnila. V tem trenutku je stopil posl. Bošković na neklo klop ter začel govoriti med neprestanimi ovacijami za SDS in Pribečevića. Radikali se začeli od daleč bombardirati tribuno, a je niso zadeli.

Za posl. Boškovičem je prišel govoriti upokojeni general Živanović, bivši poveljnik dobrovoljcev v Dobruđi. Radikalni agitatorji so nahujskali srbske seljake, da je Živanović avstrijski general, vsled česar so tudi proti njemu začeli demonstrirati. Ko so od radikalov najeti švabski muzikanti, ki so imeli nalogo neprestano svirati, čuli, da je Živanović »avstrijski« general, so takoj prenehali pihati in instrumente, menda v znak simpatije. General Živanović, ki ni

mogel govoriti, je mirno vztrajal celo uro na tribuni. Tik mimo njegove glave je medtem priletel iz množice debel kamen.

Opoldne so samostojni demokrati na Pribečevićev poziv zapustili zborovališče. Ko se je prostor okoli tribune izpraznil, je prišel govoriti drž. podtajnik dr. Šuvaković, ki je med drugim dejal, da naj gre Pribečević na Hrvatsko in se tam bori za državo, ker je tamka St. Radić, ki je neprijatelj te države.

Ko so se radikali razšli, je dr. Šuvaković odšel na obed k beležniku Atanoskoviću. Pred hišo je naletel na posl. Boškovića, ki je prišel razjarjen klicati: »Doli s korupcijo! Lopovi! Da! Lopovi!« »Kdo je lopov?« je srdit zaklical posl. Šuvaković in se zaletel proti posl. Boškoviću, da bi ga udaril po glavi. Predno pa se mu je to posrečilo, ga je posl. Bošković brnil s nogo, da je odletel daleč vstran.

Medtem so se samostojni demokrati zbrali pred Matejčevićevim hotelom, kjer je mogel Sv. Pribečević nemoteno govoriti. V svojem govoru je med drugim naglašal, da se radikali dele na one, ki danes vladajo, in one, ki niso ministri in bi radi postali ministri. Zanjde imenuje Pašičevo okoliščino, ki pa imenujejo radikale na vladi za dvorске radikale. Povdarjal je, da je radikalna stranka na robu propada in da se približuje čas, ko se bo definitivno zrušila. Kdor je danes za radikale, je za velike davke, in kdor kliče: Živeli radikali!, kliče: Živela tatvina v naši državi, živejo nasilje! Vsek tak si hoče natočiti še večje breme in noče, da se Vojvodina izenači s Srbijo v pravicah in dolžnostih. Poznam radikale zelo dobro, je naglašal Sv. Pribečević, in pravim, da zahteva koristi države, da se radikalna stranka zruši.

Na pisanje »Samouprave«, zakaj govori, da noče iti z radikali, ki ga vendar ne vabijo, je izjavil: »Mogel bi vam pokazati pisane dokumente, da so me tekom letošnjega leta vabili, da so me zelo potrebovali, da so me zvali in sicer tisti izmed njih, ki je najbolj poklican. Toda jaz smatram, da ne moremo iti z nobeno radikalno skupino in da se mora v vsaj državi združiti vse nacionalno in napredno, da se radikalno stranko vrže«.

Popoldne je govoril Sv. Pribečević na velikem shodu SDS v Orlovatu, kjer je bilo na poti skozi mesto postavljenih šest slavalokov Sv. Pribečeviću in ostalim poslanecem SDS so pridrli slajen sprejem z več godbami in z zastavami Pribečevića so nosili na rokah. V svojem govoru je konstatiral, da si je v Črepaji njegov sprejem 300 vozov moral s silo delati pot, ker so hoteli plačani Madžari in Rumuni preprečiti njegov prihod. Kritikal je tudi zadržanje drž. podtajnika dr. Šuvakovića, ki je Pašičev pristaja in ki je v svojim zadržanjem dokazal, da je Pašičev del radikalne stranke najslabši.

Na tretjem mestu so klerikalci («Domagoj» in «Vojvodina») s 195 glasovi. Dobili so II. tajnika in 3 druga mesta. Za to listo so glasovali vsi teologi in tudi okoli 30 nun.

Na četrtem mestu so davidovičevci s 103 glasovi (2 mesta).

Na petem mestu so marksisti s 56 glasovi (1 mesto).

Izid volitev je porazen zlasti za združene hrvatske bloke. Še dan pred volitvijo so govorili, da je njihova zmaga gotova. Privrli so vse za bakljada in v Zagreb je prišel tudi drž. podtajnik dr. Pernar, ki se je sprejelah v bližini «Kola» ter nestrno pričakoval izida volitev.

Člani «Jugoslavije» in ostali jugoslovenski dijaki so izpred univerze odšli v svoje društvene prostore, kjer so imeli kratko zborovanje, s katerega so odposlali pozdravne brzojavke Svetozarju Pribečeviću ter strankinim vodstvom v Beogradu, Ljubljani, Sarajevu in Splitu.

Zvečer se je vršil v restavraciji «Apola» krasno opremljeni družabni sestanek, na katerem je poleg drugih govoril tudi posl. Vilder.

Pomen zmage «Jugoslavije» je tem večji, ako se pomisli, da je lani sicer dobila relativno večino 11 glasov, toda imela je le 261 glasov. Letos je zbrala 460 glasov ter se visoko dviga nad vsemi drugimi skupinami, zlasti pa nad karakteristično koalicio radičevcev, frankovcev in federalistov. Letos so smatrali vsi nasprotniki SDS, da bo lahko potisniti «Jugoslavijo» v ozadje, ker je v opoziciji in so njenim članom vzeli vse štipendije. Pokazalo pa se je, da «Jugoslavija» ni »izginila«, temveč, da je narasla za 200 glasov! To je vsekakor značilen nauk za vse nasprotnike SDS.

Za posl. Boškovičem je prišel govoriti upokojeni general Živanović, bivši poveljnik dobrovoljcev v Dobruđi. Radikalni agitatorji so nahujskali srbske seljake, da je Živanović avstrijski general, vsled česar so tudi proti njemu začeli demonstrirati. Ko so od radikalov najeti švabski muzikanti, ki so imeli nalogo neprestano svirati, čuli, da je Živanović »avstrijski« general, so takoj prenehali pihati in instrumente, menda v znak simpatije. General Živanović, ki ni

Za posl. Boškovičem je prišel govoriti upokojeni general Živanović, bivši poveljnik dobrovoljcev v Dobruđi. Radikalni agitatorji so nahujskali srbske seljake, da je Živanović avstrijski general, vsled česar so tudi proti njemu začeli demonstrirati. Ko so od radikalov najeti švabski muzikanti, ki so imeli nalogo neprestano svirati, čuli, da je Živanović »avstrijski« general, so takoj prenehali pihati in instrumente, menda v znak simpatije. General Živanović, ki ni

Za posl. Boškovičem je prišel govoriti upokojeni general Živanović, bivši poveljnik dobrovoljcev v Dobruđi. Radikalni agitatorji so nahujskali srbske seljake, da je Živanović avstrijski general, vsled česar so tudi proti njemu začeli demonstrirati. Ko so od radikalov najeti švabski muzikanti, ki so imeli nalogo neprestano svirati, čuli, da je Živanović »avstrijski« general, so takoj prenehali pihati in instrumente, menda v znak simpatije. General Živanović, ki ni

Za posl. Boškovičem je prišel govoriti upokojeni general Živanović, bivši poveljnik dobrovoljcev v Dobruđi. Radikalni agitatorji so nahujskali srbske seljake, da je Živanović avstrijski general, vsled česar so tudi proti njemu začeli demonstrirati. Ko so od radikalov najeti švabski muzikanti, ki so imeli nalogo neprestano svirati, čuli, da je Živanović »avstrijski« general, so takoj prenehali pihati in instrumente, menda v znak simpatije. General Živanović, ki ni

Za posl. Boškovičem je prišel govoriti upokojeni general Živanović, bivši poveljnik dobrovoljcev v Dobruđi. Radikalni agitatorji so nahujskali srbske seljake, da je Živanović avstrijski general, vsled česar so tudi proti njemu začeli demonstrirati. Ko so od radikalov najeti švabski muzikanti, ki so imeli nalogo neprestano svirati, čuli, da je Živanović »avstrijski« general, so takoj prenehali pihati in instrumente, menda v znak simpatije. General Živanović, ki ni

Za posl. Boškovičem je prišel govoriti upokojeni general Živanović, bivši poveljnik dobrovoljcev v Dobruđi. Radikalni agitatorji so nahujskali srbske seljake, da je Živanović avstrijski general, vsled česar so tudi proti njemu začeli demonstrirati. Ko so od radikalov najeti švabski muzikanti, ki so imeli nalogo neprestano svirati, čuli, da je Živanović »avstrijski« general, so takoj prenehali pihati in instrumente, menda v znak simpatije. General Živanović, ki ni

Za posl. Boškovičem je prišel govoriti upokojeni general Živanović, bivši poveljnik dobrovoljcev v Dobruđi. Radikalni agitatorji so nahujskali srbske seljake, da je Živanović avstrijski general, vsled česar so tudi proti njemu začeli demonstrirati. Ko so od radikalov najeti švabski muzikanti, ki so imeli nalogo neprestano svirati, čuli, da je Živanović »avstrijski« general, so takoj prenehali pihati in instrumente, menda v znak simpatije. General Živanović, ki ni

Za posl. Boškovičem je prišel govoriti upokojeni general Živanović, bivši poveljnik dobrovoljcev v Dobruđi. Radikalni agitatorji so nahujskali srbske seljake, da je Živanović avstrijski general, vsled česar so tudi proti njemu začeli demonstrirati. Ko so od radikalov najeti švabski muzikanti, ki so imeli nalogo neprestano svirati, čuli, da je Živanović »avstrijski« general, so takoj prenehali pihati in instrumente, menda v znak simpatije. General Živanović, ki ni

Za posl. Boškovičem je prišel govoriti upokojeni general Živanović, bivši poveljnik dobrovoljcev v Dobruđi. Radikalni agitatorji so nahujskali srbske seljake, da je Živanović avstrijski general, vsled česar so tudi proti njemu začeli demonstrirati. Ko so od radikalov najeti švabski muzikanti, ki so imeli nalogo neprestano svirati, čuli, da je Živanović »avstrijski« general, so takoj prenehali pihati in instrumente, menda v znak simpatije. General Živanović, ki ni

Za posl. Boškovičem je prišel govoriti upokojeni general Živanović, bivši poveljnik dobrovoljcev v Dobruđi. Radikalni agitatorji so nahujskali srbske seljake, da je Živanović avstrijski general, vsled česar so tudi proti njemu začeli demonstrirati. Ko so od radikalov najeti švabski muzikanti, ki so imeli nalogo neprestano svirati, čuli, da je Živanović »avstrijski« general, so takoj prenehali pihati in instrumente, menda v znak simpatije. General Živanović, ki ni

Za posl. Boškovičem je prišel govoriti upokojeni general Živanović, bivši poveljnik dobrovoljcev v Dobruđi. Radikalni agitatorji so nahujskali srbske seljake, da je Živanović avstrijski general, vsled česar so tudi proti njemu začeli demonstrirati. Ko so od radikalov najeti švabski muzikanti, ki so imeli nalogo neprestano svirati, čuli, da je Živanović »avstrijski« general, so takoj prenehali pihati in instrumente, menda v znak simpatije. General Živanović, ki ni

Za posl. Boškovičem je prišel govoriti upokojeni general Živanović, bivši poveljnik dobrovoljcev v Dobruđi. Radikalni agitatorji so nahujskali srbske seljake, da je Živanović avstrijski general, vsled česar so tudi proti njemu začeli demonstrirati. Ko so od radikalov najeti švabski muzikanti, ki so imeli nalogo neprestano svirati, čuli, da je Živanović »avstrijski« general, so takoj prenehali pihati in instrumente, menda v znak simpatije. General Živanović, ki ni

Za posl. Boškovičem je prišel govoriti upokojeni general Živanović, bivši poveljnik dobrovoljcev v Dobruđi. Radikalni agitatorji so nahujskali srbske seljake, da je Živanović avstrijski general, vsled česar so tudi proti njemu začeli demonstrirati. Ko so od radikalov najeti švabski muzikanti, ki so imeli nalogo neprestano svirati, čuli, da je Živanović »avstrijski« general, so takoj prenehali pihati in instrumente, menda v znak simpatije. General Živanović, ki ni

Za posl. Boškovičem je prišel govoriti upokojeni general Živanović, bivši poveljnik dobrovoljcev v Dobruđi. Radikalni agitatorji so nahujskali srbske seljake, da je Živanović avstrijski general, vsled česar so tudi proti njemu začeli demonstrirati. Ko so od radikalov najeti švabski muzikanti, ki so imeli nalogo neprestano svirati, čuli, da je Živanović »avstrijski« general, so takoj prenehali pihati in instrumente, menda v znak simpatije. General Živanović, ki ni

Za posl. Boškovičem je prišel govoriti upokojeni general Živanović, bivši poveljnik dobrovoljcev v Dobruđi. Radikalni agitatorji so nahujskali srbske seljake, da je Živanović avstrijski general, vsled česar so tudi proti njemu začeli demonstrirati. Ko so od radikalov najeti švabski muzikanti, ki so imeli nalogo neprestano svirati, čuli, da je Živanović »avstrijski« general, so takoj prenehali pihati in instrumente, menda v znak simpatije. General Živanović, ki ni

Za posl. Boškovičem je prišel govoriti upokojeni general Živanović, bivši poveljnik dobrovoljcev v Dobruđi. Radikalni agitatorji so nahujskali srbske seljake, da je Živanović avstrijski general, vsled česar so tudi proti njemu začeli demonstrirati. Ko so od radikalov najeti švabski muzikanti, ki so imeli nalogo neprestano svirati, čuli, da je Živanović »avstrijski« general, so takoj prenehali pihati in instrumente, menda v znak simpatije. General Živanović, ki ni

Za posl. Boškovičem je prišel govoriti upokojeni general Živanović, bivši poveljnik dobrovoljcev v Dobruđi. Radikalni agitatorji so nahujskali srbske seljake, da je Živanović avstrijski general, vsled česar so tudi proti njemu začeli demonstrirati. Ko so od radikalov najeti švabski muzikanti, ki so imeli nalogo neprestano svirati, čuli, da je Živanović »avstrijski« general, so takoj prenehali pihati in instrumente, menda v znak simpatije. General Živanović, ki ni

Za posl. Boškovičem je prišel govoriti upokojeni general Živanović, bivši poveljnik dobrovoljcev v Dobruđi. Radikalni agitatorji so nahujskali srbske seljake, da je Živanović avstrijski general, vsled česar so tudi proti njemu začeli demonstrirati. Ko so od radikalov najeti švabski muzikanti, ki so imeli nalogo neprestano svirati, čuli, da je Živanović »avstrijski« general, so takoj prenehali pihati in instrumente, menda v znak simpatije. General Živanović, ki ni

Za posl. Boškovičem je prišel govoriti upokojeni general Živanović, bivši poveljnik dobrovoljcev v Dobruđi. Radikalni agitatorji so nahujskali srbske seljake, da je Živanović avstrijski general, vsled česar so tudi proti njemu začeli demonstrirati. Ko so od radikalov najeti švabski muzikanti, ki so imeli nalogo neprestano svirati, čuli, da je Živanović »avstrijski« general, so takoj prenehali pihati in instrumente, menda v znak simpatije. General Živanović, ki ni

Za posl. Boškovičem je prišel govoriti upokojeni general Živanović, bivši poveljnik dobrovoljcev v Dobruđi. Radikalni agitatorji so nahujskali srbske seljake, da je Živanović avstrijski general, vsled česar so tudi proti njemu začeli demonstrirati. Ko so od radikalov najeti švabski muzikanti, ki so imeli nalogo neprestano svirati, čuli, da je Živanović »avstrijski« general, so takoj prenehali pihati in instrumente, menda v znak simpatije. General Živanović, ki ni

Za posl. Boškovičem je prišel govoriti upokojeni general Živanović, bivši poveljnik dobrovoljcev v Dobruđi. Radikalni agitatorji so nahujskali srbske seljake, da je Živanović avstrijski general, vsled česar so tudi proti njemu začeli demonstrirati. Ko so od radikalov najeti švabski muzikanti, ki so imeli nalogo neprestano svirati, čuli, da je Živanović »avstrijski« general, so takoj prenehali pihati in instrumente, menda v znak simpatije. General Živanović, ki ni

Za posl. Boškovičem je prišel govoriti upokojeni general Živanović, bivši poveljnik dobrovoljcev v Dobruđi. Radikalni agitatorji so nahujskali srbske seljake, da je Živanović avstrijski general, vsled česar so tudi proti njemu začeli demonstrirati. Ko so od radikalov najeti švabski muzikanti, ki so imeli nalogo neprestano svirati, čuli, da je Živanović »avstrijski« general, so takoj prenehali pihati in instrumente, menda v znak simpatije. General Živanović, ki ni

Za posl. Boškovičem je prišel govoriti upokojeni general Živanović, bivši poveljnik dobrovoljcev v Dobruđi. Radikalni agitatorji so nahujskali srbske seljake, da je Živanović avstrijski general, vsled česar so tudi proti njemu začeli demonstrirati. Ko so od radikalov najeti švabski muzikanti, ki so imeli nalogo neprestano svirati, čuli, da je Živanović »avstrijski« general, so takoj prenehali pihati in instrumente, menda v znak simpatije. General Živanović, ki ni

Za posl. Boškovičem je prišel govoriti upokojeni general Živanović, bivši poveljnik dobrovoljcev v Dobruđi. Radikalni agitatorji so nahujskali srbske seljake, da je Živanović avstrijski general, vsled česar so tudi proti njemu začeli demonstrirati. Ko so od radikalov najeti švabski muzikanti, ki so imeli nalogo neprestano svirati, čuli, da je Živanović »avstrijski« general, so takoj prenehali pihati in instrumente, menda v znak simpatije. General Živanović, ki ni

Za posl. Boškovičem je prišel govoriti upokojeni general Živanović, bivši poveljnik dobrovoljcev v Dobruđi. Radikalni agitatorji so nahujskali srbske seljake, da je Živanović avstrijski general, vsled česar so tudi proti njemu začeli demonstrirati. Ko so od radikalov najeti švabski muzikanti, ki so imeli nalogo neprestano svirati, čuli, da je Živanović »avstrijski« general, so takoj prenehali pihati in instrumente, menda v znak simpatije. General Živanović, ki ni

Za posl. Boškovičem je prišel govoriti upokojeni general Živanović, bivši poveljnik dobrovoljcev v Dobruđi. Radikalni agitatorji so nahujskali srbske seljake, da je Živanović avstrijski general, vsled česar so tudi proti njemu začeli demonstrirati. Ko so od radikalov najeti švabski muzikanti, ki so imeli nalogo neprestano svirati, čuli, da je Živanović »avstrijski« general, so takoj prenehali pihati in instrumente, menda v znak simpatije. General Živanović, ki ni

Za posl. Boškovičem je prišel govoriti upokojeni general Živanović, bivši poveljnik dobrovoljcev v Dobruđi. Radikalni agitatorji so nahujskali srbske seljake, da je Živanović avstrijski general, vsled česar so tudi proti njemu začeli demonstrirati. Ko so od radikalov najeti švabski muzikanti, ki so imeli nalogo neprestano svirati, čuli, da je Živanović »avstrijski« general, so takoj prenehali pihati in instrumente, menda v znak simpatije. General Živanović, ki ni

Za posl. Boškovičem je prišel govoriti upokojeni general Živanović, bivši poveljnik dobrovoljcev v Dobruđi. Radikalni agitatorji so nahujskali srbske seljake, da je Živanović avstrijski general, vsled česar so tudi proti njemu začeli demonstrirati. Ko so od radikalov najeti švabski muzikanti, ki so imeli nalogo neprestano svirati, čuli, da je Živanović »avstrijski« general, so takoj prenehali pihati in instrumente, menda v znak simpatije. General Živanović, ki ni

Za posl. Boškovičem je prišel govoriti upokojeni general Živanović, bivši poveljnik dobrovoljcev v Dobruđi. Radikalni agitatorji so nahujskali srbske seljake, da je Živanović avstrijski general, vsled česar so tudi proti njemu začeli demonstrirati. Ko so od radikalov najeti švabski muzikanti, ki so imeli nalogo neprestano svirati, čuli, da je Živanović »avstrijski« general, so takoj prenehali pihati in instrumente, menda v znak simpatije. General Živanović, ki ni

Za posl. Boškovičem je prišel govoriti upokojeni general Živanović, bivši poveljnik dobrovoljcev v Dobruđi. Radikalni agitatorji so nahujskali srbske seljake, da je Živanović avstrijski general, vsled česar so tudi proti njemu začeli demonstrirati. Ko so od radikalov najeti švabski muzikanti, ki so imeli nalogo neprestano svirati, čuli, da je Živanović »avstrijski« general, so takoj prenehali pihati in instrumente, menda v znak simpatije. General Živanović, ki ni

Za posl. Boškovičem je prišel govoriti upokojeni general Živanović, bivši poveljnik dobrovoljcev v Dobruđi. Radikalni agitatorji so nahujskali srbske seljake, da je Živanović avstrijski general, vsled česar so tudi proti njemu začeli demonstrirati. Ko so od radikalov najeti švabski muzikanti, ki so imeli nalogo neprestano svirati, čuli, da je Živanović »avstrijski« general, so takoj prenehali pihati in instrumente, menda v znak simpatije. General Živanović, ki ni

Za posl. Boškovičem je prišel govoriti upokojeni general Živanović, bivši poveljnik dobrovoljcev v Dobruđi. Radikalni agitatorji so nahujskali srbske seljake, da je Živanović avstrijski general, vsled česar so tudi proti njemu začeli demonstrirati. Ko so od radikalov najeti švabski muzikanti, ki so imeli nalogo neprestano svirati, čuli, da je Živanović »avstrijski« general, so takoj prenehali pihati in instrumente, menda v znak simpatije. General Živanović, ki ni

Za posl. Boškovičem je prišel govoriti upokojeni general Živanović, bivši poveljnik dobrovoljcev v Dobruđi. Radikalni agitatorji so nahujskali srbske seljake, da je Živanović avstrijski general, vsled česar so tudi proti njemu začeli demonstrirati. Ko so od radikalov najeti švabski muzikanti, ki so imeli nalogo neprestano svirati, čuli, da je Živanović »avstrijski« general, so takoj prenehali pihati in instrumente, menda v znak simpatije. General Živanović, ki ni

Za posl. Boškovičem je prišel govoriti upokojeni general Živanović, bivši poveljnik dobrovoljcev v Dobruđi. Radikalni agitatorji so nahujskali srbske seljake, da je Živanović avstrijski general, vsled česar so tudi proti njemu začeli demonstrirati. Ko so od radikalov najeti švabski muzikanti, ki so imeli nalogo neprestano svirati, čuli, da je Živanović »avstrijski« general, so takoj prenehali pihati in instrumente, menda v znak simpatije. General Živanović, ki ni

Za posl. Boškovičem je prišel govoriti upokojeni general Živanović, bivši poveljnik dobrovoljcev v Dobruđi. Radikalni agitatorji so nahujskali srbske seljake, da je Živanović avstrijski general, vsled česar so tudi proti njemu začeli demonstrirati. Ko so od radikalov najeti švabski muzikanti, ki so imeli nalogo neprestano svirati, čuli, da je Živanović »avstrijski« general, so takoj prenehali pihati in instrumente, menda v znak simpatije. General Živanović, ki ni

Za posl. Boškovičem je prišel govoriti upokojeni general Živanović, bivši poveljnik dobrovoljcev v Dobruđi. Radikalni agitatorji so nahujskali srbske seljake, da je Živanović avstrijski general, vsled česar so tudi proti njemu začeli demonstrirati. Ko so od radikalov najeti švabski muzikanti, ki so imeli nalogo neprestano svirati, čuli, da je Živanović »avstrijski« general, so takoj prenehali pihati in instrumente, menda v znak simpatije. General Živanović, ki ni

Za posl. Boškovičem je prišel govoriti upokojeni general Živanović, bivši poveljnik dobrovoljcev v Dobruđi. Radikalni agitatorji so nahujskali srbske seljake, da je Živanović avstrijski general, vsled česar so tudi proti njemu začeli demonstrirati. Ko so od radikalov najeti švabski muzikanti, ki so imeli nalogo neprestano svirati, čuli, da je Živanović »avstrijski« general, so takoj prenehali pihati in instrumente, menda v znak simpatije. General Živanović, ki ni

Za posl. Boškovičem je prišel govoriti upokojeni general Živanović, bivši poveljnik dobrovoljcev v Dobruđi. Radikalni agitatorji so nahujskali srbske seljake, da je Živanović avstrijski general, vsled česar so tudi proti njemu začeli demonstrirati. Ko so od radikalov najeti švabski muzikanti, ki so imeli nalogo neprestano svirati, čuli, da je Živanović »avstrijski« general, so takoj prenehali pihati in instrumente, menda v znak simpatije. General Živanović, ki ni

Za posl. Boškovičem je prišel govoriti upokojeni general Živanović, bivši poveljnik dobrovoljcev v Dobruđi. Radikalni agitatorji so nahujskali srbske seljake, da je Živanović avstrijski general, vsled česar so tudi proti njemu začeli demonstrirati. Ko so od radikalov najeti švabski muzikanti, ki so imeli nalogo neprestano svirati, čuli, da je Živanović »avstrijski« general, so takoj prenehali pihati in instrumente, menda v znak simpatije. General Živanović, ki ni

Za posl. Boškovičem je prišel govoriti upokojeni general Živanović, bivši poveljnik dobrovoljcev v Dobruđi. Radikalni agitatorji so nahujskali srbske seljake, da je Živanović avstrijski general, vsled česar so tudi proti njemu začeli demonstrirati. Ko so od radikalov najeti švabski muzikanti, ki so imeli nalogo neprestano svirati, čuli, da je Živanović »avstrijski« general, so takoj prenehali pihati in instrumente, menda v znak simpatije. General Živanović, ki ni

Za posl. Boškovičem je prišel govoriti upokojeni general Živanović, bivši poveljnik dobrovoljcev v Dobruđi. Radikalni agitatorji so nahujskali srbske seljake, da je Živanović avstrijski general, vsled česar so tudi proti njemu začeli demonstrirati. Ko so od radikalov najeti švabski muzikanti, ki so imeli nalogo neprestano svirati, čuli, da je Živanović »avstrijski« general, so takoj prenehali pihati in instrumente, menda v znak simpatije. General Živanović, ki ni

Za posl. Boškovičem je prišel govoriti upokojeni general Živanović, bivši poveljnik dobrovoljcev v Dobruđi. Radikalni agitatorji so nahujskali srbske seljake, da je Živanović avstrijski general, vsled česar so tudi proti njemu začeli demonstrirati. Ko so od radikalov najeti švabski muzikanti, ki so imeli nalogo neprestano svirati, čuli, da je Živanović »avstrijski« general, so takoj prenehali pihati in instrumente, menda v znak simpatije. General Živanović, ki ni

Za posl. Boškovičem je prišel govoriti upokojeni general Živanović, bivši poveljnik dobrovoljcev v Dobruđi. Radikalni agitatorji so nahujskali srbske seljake, da je Živanović avstrijski general, vsled česar so tudi proti njemu začeli demonstrirati. Ko so od radikalov najeti švabski muzikanti, ki so imeli nalogo neprestano svirati, čuli, da je Živanović »avstrijski« general, so takoj prenehali pihati in instrumente, menda v znak simpatije. General Živanović, ki ni

Za posl. Boškovičem je prišel govoriti upokojeni general Živanović, bivši poveljnik dobrovoljcev v Dobruđi. Radikalni agitatorji so nahujskali srbske seljake, da je Živanović avstrijski general, vsled česar so tudi proti njemu začeli demonstrirati. Ko so od radikalov najeti švabski muzikanti, ki so imeli nalogo neprestano svirati, čuli, da je Živanović »avstrijski« general, so takoj prenehali pihati in instrumente, menda v znak simpatije. General Živanović, ki ni

Za posl. Boškovičem je prišel govoriti upokojeni general Živanović, bivši poveljnik dobrovoljcev v Dobruđi. Radikalni agitatorji so nahujskali srbske seljake, da je Živanović avstrijski general, vsled česar so tudi proti njemu začeli demonstrirati. Ko so od radikalov najeti švabski muzikanti, ki so imeli nalogo neprestano svirati, čuli, da je Živanović »avstrijski« general, so takoj prenehali pihati in instrumente, menda v znak simpatije. General Živanović, ki ni

Za posl. Boškovičem je prišel govoriti upokojeni general Živanović, bivši poveljnik dobrovoljcev v Dobruđi. Radikalni agitatorji so nahujskali srbske seljake, da je Živanović avstrijski general, vsled česar so tudi proti njemu začeli demonstrirati. Ko so od radikalov najeti švabski muzikanti, ki so imeli nalogo neprestano svirati, čuli, da je Živanović »avstrijski« general, so takoj prenehali pihati in instrumente, menda v znak simpatije. General Živanović, ki ni

Za posl. Boškovičem je prišel govoriti upokojeni general Živanović, bivši poveljnik dobrovoljcev v Dobruđi. Radikalni agitatorji so nahujskali srbske seljake, da je Živanović avstrijski general, vsled česar so tudi proti njemu začeli demonstrirati. Ko so od radikalov najeti švabski muzikanti, ki so imeli nalogo neprestano svirati, čuli, da je Živanović »avstrijski« general, so takoj prenehali pihati in instrumente, menda v znak simpatije. General Živanović, ki ni

Za posl. Boškovičem je prišel govoriti upokojeni general Živanović, bivši poveljnik dobrovoljcev v Dobruđi. Radikalni agitatorji so nahujskali srbske seljake, da je Živanović avstrijski general, vsled česar so tudi proti njemu začeli demonstrirati. Ko so od radikalov najeti švabski muzikanti, ki so imeli nalogo neprestano svirati, čuli, da je Živanović »avstrijski« general, so takoj prenehali pihati in instrumente, menda v znak simpatije. General Živanović, ki ni

Naši kraji in ljudje

Zofka Kveder-Demetrovičeva

Zofka Kveder-Demetrovičeva

V nedeljo, 21. t. m., je izdila.

V pismu z dne 18. t. m. mi je še poročala: «Prihajajo mi take glavobole, komedije s srcem in melanholije, da ne morem opisati. Preveč je bilo vsega. Umrla bi najraje. Zelo dobrih in plemenitih ljudi je na svetu, jaz pa sem trudna od vsega in želina miru... Čutim bližino in si želim večnega sna...»

Zadnja njena knjiga «Na potih življenja», njena labodnica, ki je izšla te dni in o kateri sem poročala v «Jutru» 16. t. m., je odkritosrečna izpoved lastnega obupa in neznosnega srčnega trpljenja, je jasna, a strašna slika židovskega življenja poslednje dobe. Vse misli in vsa čustva v tej knjigi so bila kriki njene razbolele glave in njenega drgetajočega srca. Vse te strašne trpeče žene so bile ena sama, resnična žena: Zofka Demetrovičeva...

Ze zadnjic sem citiral Heineja: «Es ist eine alte Geschichte...» in Zofka je bila v današnji civilizaciji sirovi dobi še ena tistih Asra, ki umirajo, ker ljubijo... In sama mi je pisala za slovo: «Imela sem talent, velik talent: da ljubim in se žrtvujem. A duša potrebuje odmeva. Daješ, daješ, a prav malo dobiš... Preveč ljubezni je bilo v meni. Da sem prišla v prave roke, bi bilo od mene kaj — tako pa ni nič...»

V svojem obupu, ki jo je poglaval smrt, je postala krivična napram sebi. Zakaj Zofka Kveder-Demetrovičeva je vendarle postala kaj: naša najboljša pisateljica, pristno ženska novelistka, plamtčica Jugoslovenka širokega slovenskega duševnega obzorja. Izmed vseh slovenskih pisateljic — od Fanike Hausmannove doslej — je bila Zofka najmočnejši talent, literarno najplodovitejša in najbolj vsestranska. Zato ostane njeno ime nepozabno in našim slovcem: jugoslovenskim ženam pa je vzor in simbol...

Rojena v Loškem Potoku pred 45 leti, je prišla v Ljubljano, dovršila osnovno šolo pri uršulinkah ter postala že s 17 leti odvetniška uradnica. Služiti si je morala sama kruh, a obenem je začela pisateljico. Le zase. Končno je napisala petero ertic in jih poslala peterim ljubljanskim listom. «Ako jih priobči vsaj troje», je sklenila, «bom pisateljica dalje: sicer ne primem več za peno...» A njene ertice je objavilo vseh petero listov. Kako je začela pisati za «Slovenski Narod», sem povedal v «Jutru» 3. aprila t. l., ko sem se živo in na srcu težko bolne spominjal ob njeni pisateljski tridesetletnici.

Ljubljana ji je kmalu postala pretesna in njeno stremenje po višji, širši izobrazbi jo je gnalo v svet. Živela je nekaj let v Trstu, marljivo je sodelovala pri «Slovenki», nato v Gorici, odpo-

tovala je v Švico, da bi študirala na vseučilišču, a se v borbi za življenje končno zatekla v Prago. Tam se je pričela do dobra češčine ter je začela pisateljico tudi za češke liste. Po nekaj letih se je civilno poročila s pesnikom Hrvatom V. J. ter mu rodila troje hčera. V tisti dobi je producirala silno veliko ter zalagala z rokopisi «Ljubljanski Zvon», «Slovana» in «Sloven. Matico». Leta 1900 je izdala v Pragi svojo prvo knjigo «Misterij žene», leta 1901. v Trstu zbirko «Ljubzen», leta 1902. v Gorici zbornik «Odsevi» in l. 1903. v Ljubljani zbornik «Iz naših krajev». V mojem «Slovanu» je l. 1902. do 1904. izdala veliki svoj roman «Nada», ki je kakor «Iz naših krajev» izšel kasneje kot knjiga v češkem prevodu.

L. 1904. je postala urednica in glavna sodelovalka mesečnika «Domači prijatelj» (v izdaji Pražana Vydra) ter je urejala ta popularni, silno razširjeni list celih deset let. Svoje povesti o hčerkah Vladi in Mirji iz «Dom. prij.» je izdala l. 1913. v češkem prevodu kot knjigo «Vlada a Marja».

L. 1905. je izdala v Pragi knjigo «Iskre», zbornik svojih slovenskih in hrvatskih slik, ertic in legend. Naučila se je bila namreč medtem tudi že toliko hrvaščine, da je pisala lepo hrvaški.

L. 1908. je izšla v «Slovenski Matici» njena drama «Amerikanci». Napisala je tudi troje enodejank, izmed katerih se je po ena uprizorila v Ljubljani in Zagrebu.

Okoli l. 1906. se je preselila v Zagreb, kjer je sodelovala pri hrvatskih listih in urejala žensko tedensko prilogo «Agram. Tagblatt». Izredno nadarjena žena je znala torej tudi že dovolj nemščine, da je lahko pisala članke in korezije nemški. Obenem je marljivo dopisovala «Ljublj. Zvonu» in «Slovanu».

Njen prvi zakon pa je postal nesrečen in se je ločila. L. 1914. se je poročila drugič, in sicer cerkveno v Karlovcu. Istega leta je izdala pri «Slovenski Matici» svoj izvrstni roman «Njeno življenje», l. 1918. v zagrebški Moderni knjižnici svoj medvojni roman «Hanka» (v hrvaščini) in knjigo «Najboljše slovenske novele» v hrvaškem svojem prevodu. Nacionalni roman «Hanka» obsega velik kos njene avtobiografije.

Od l. 1917. do 1921. je izdajala in urejala v Zagrebu mesečnik «Ženski Svet», ki se je pozneje imenoval «Jugoslovenska žena». Bila sta najresnejša, najboljša in tudi po opremi najlepša naša ženska revija. Zaradi brezbratnosti naroda — Slovenki ni bilo naročenih niti 50! — pa je morala izdajanje revije ustaviti.

Pod imenom Dimitrija Gvozdanoviča je izdala l. 1922. v Zagrebu dvoje knjig «Unuk kraljeviča Marka» (drama v 2 delih) in «Arditi na Krku» (štiri dram. slike); dve knjigi, polni jugoslovenskega ponosa in zanosa, finih psiholoških slik, jedke satire in tudi poezije.

V Zagrebu, zastrupljenem in sovražnem jugoslovenski misli, pe sta krasni

Imamo velikih filmov
Imamo silnih filmov
Imamo kolosalnih filmov
Imamo monumentalnih filmov
Ali takega filma, kakor je

„Carjev glasnik“

Mihael Strogov
sploh še ni videl svet!

Pride!

Balkan-Film Kino «Dvor»
Zagreb

knjigi želi je odpor in roganje. To jo je zelo potrla. Čim dalje bolj se je umikala iz javnosti in začela bolehati. Iskala je zdravja na morju in na Štajerskem. Ko je za silo okrevala, pa jo je zadel v zakonu najhujši udarec usode. Tega ni mogla preboleti več. Spočetka tega leta se je začel njen smrtni boj.

Obsula je mene in mojo ženo s pismi, polnimi divjega obupa, strašne melanholije in črnih misli. Prigovarjala sva ji, naj se oklene svoje dece, dveh hčera (najstarejša Vlada ji je naglo umrla, ko se je pripeljala iz Zagreba na visoko šolo v Pragi) in dela. Naj se utopi v delu, ki donaja uteho! Pridobil sem jo, da je začela pisati za «Jutro». A hitro je omagala. Nato sem jo silil, naj spiše novo knjigo novel ter naj priredi svoje najboljše spise za ponatis. Mnogo njenih novel je še nezbranih po raznih listih. Slušala me je, dasi sama ni mogla pisati; torej je svoje misli narekovala prijateljski dobrotnici Julki Božičkovičevi. Tako je izšla njena poslednja drobna knjižica «Na putevima života».

Ker se je domisljala, da je tuberkulozna, sem jo pregovoril, naj se da preiskati na graški kliniki. Pomirili so jo ond in ji svetovali, naj se vrne v domovino. Ker pa se ji je melanholija vrnila, sem jo pozval v Ljubljano, da jo preišče zdravnik dr. Tone Jamar. Doktor Jamar je vplival nanjo uprav čudodelno: tuberkuloze ni našel, le silno bolne živce. Nekaj dni jo je držal v «Leonšču», jo moralčno dvignil ter jo nato poslal v Predvor pri Kranju, da v krasni naravi povsem okrevajo. Bilo je toplo in lepo ond. Zofka je pisala, da je vsa prerajena, zopet pogumna in polna zaupanja v bodočnost in zdravniku se je zahvaljevala s prekipevajočim srcem.

Toda par dni nato se je zopet pogreznila v melanholijo, zbežala domov in opomogla si ni več.

Ko to pišem, pa sem prejel še njeno poslednje pismo z dne 19. t. m. Zaradi nedelje so mi ga dostavili šele danes, v ponedeljek. Pismo je narekovala prijateljici:

«Vse zadnje dane imam neke čudne jake dreve u srcu i glavi. Jako mi je zlo. Več dulje vremena ne spavam nikako. Čudne me slutnje salecju. Ako mi se šogod dogodi, molim, da dodje barem jedan na moj pogreb... (Nato mi sporoča svojo oporoko glede svojih spisov in korespondence)... Tako sam utučana, da isam za ništa sposobna, a pripremila sam si materijal za 20 romana... Učinite sve — sudbinom! Jer sudbina je bila za mene tako strašna. Lepo Vam se zahvaljujem za svu Vašu veliku dobrotu in za sve, što učiniste za mene... In sama je pripisala še: «Poljubljam Tebe, Minka in Tebe, Fran! Zofka.»

Tako se je poslovila še po svoji smrti...

Plemenita slovenska žena, odlična samorasta jugoslovenska pisateljica Zofka je bila in je ni več. Utrunjena je našla končni mir v večnem snu, ki si ga je tako želela...

Zanimivo je, da je pokojnica že pred dvema mesecema in pol slutila, da jo zadene srčna kap. Ko se je namreč takrat, težko bolna, združila v Topolščici, je bila njena slutnja, da se ji bliža smrt, tako močna, da je napisala sama sebi osmrtnico sledeče vsebine:

«Javljamo tužno vest, da je naša soproga, mila in ljubljena mati, dobra sestra in posestrima, Zofka Demetrovič, roj. Kveder, jugoslovenska pisateljica, soproga bivšega kraljevskega namestnika in poslanca, odlikovana z redom Sv. Save IV. stopnje, viteza Belega orla češkoslovske republike V. stopnje, po dela, sreče in tragike polnem življenju ter dolgi boleznii, danes ponoči, zadeta od srčne kapi, za vedno zatisnila svoje trudne oči. Večni ji mir! Pokopana bo iz mrtvašnice na Mirogoju dne 9. septembra popoldne ob... uri. Zagreb, dne 7. septembra 1926. Rodbina.»

Ta osmrtnica, z izpremenjenimi datumi, je bila sedaj po njeni smrti tudi objavljena in razposlana prijateljem.

Pogreb pokojne jugoslovenske pisateljice se vrši danes, ob 15.30 popoldne iz mrtvašnice na Mirogoju.

Fr. Govekar.

Danes ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri rusko-poljski vefilm

„Vohunka črnih oči“

Tragedija mlade nedolžne devojke! — Senzacionalna špijonažna afera, ki je zbu-
dila pri večerajšnji razprodani premieri velikansko odobravanje.
Hitite, da ne zamudite!

KINO «Dvor»

Telefon 730.

Pride! CARJEV GLASNIK Pride!
Mihael Strogov. Po znanem romanu Julesa Vernea.

† Andrej Slokar

Snoči je preminul v Domžalah po dolgotrajni bolezni lesni trgovec in posestnik, g. Andrej Slokar, eden najgillejših naprednih in sokolskih delavcev v Sloveniji.

Rodom iz Lokavca pri Ajdovščini se je že v svojih mladih letih živahno udeleževal v narodnih društvi v Gorici, posebnost pri pevskem zboru gorške Čitalnice in sokolskega društva. Kot zastopnik znane veletrške Josipa Goljevščka je prišel kasneje v Domžale, kjer so vladale takrat precej žalostne razmere. Gospodovali so namreč priseljeni tučci, ki so se čutili že tako samozavestne, da so spomlad 1905, slovesno razvili zastavo «Andreas Hofers Vereina». Takratne viharne protinemske demonstracije v Domžalah so se v živem spominu. Pokojni Slokar je pričel kot protituž prodirajočemu nemstvu takoj propagirati ustanovitve sokolskega društva v Domžalah. Že 26. decembra 1905, se mu je njegova iskrena želja izpolnila in domžalski Sokol ga je izvolil za svojega prvega starosta. Železna energija pokojnika je šla tudi preko vseh zaprek, ki so se stavile zgraditvi Sokolskega doma v Domžalah. Dne 8. septembra 1911 je bil slovesno odprt Sokolski dom v Domžalah, ki ostane za vedno trajen spomenik prvega staroste. Pa tudi za vsa druga sokolska društva, ki so se obračala na njega za moralno in materialno podporo, je ime! Slokar vedno odprto srce in roke. Sokolu L. v Ljubljani in vsemu Sokolu je za zgradbo sokolskih domov daroval stavbeni les in opako in ju podpiral tudi z denarnimi prispevki. Dasi je v sled službenega razmerja pred in med vojno začasno zapustil Domžale, pa je vedno dejanski in z nasvetom podpiral društvo, s katerim je ostal neločljivo združen do zadnjega diha.

A ne samo kot Sokol, udeleževal se je pokojnik tudi kot dober občinski odbornik, marljivo je deloval v vseh naprednih društvi, šolskih odborih in drugih korporacijah. Skratka, bil je ena najuglednejših oseb v Domžalah. Vsestransko nesebično njegovo delovanje je bilo pripoznano tudi na najvišjem mestu. Odlikovan je bil namreč z zlato kolajno za državljanske zasluge. Poznan ne le v Ljubljani, Domžalah in okolici, temveč po vsej Sloveniji kakor tudi onstran naših granic, kamor je prihajal v trgovskih poslih, je bil pokojni Slokar povsod dobrodošel gost, ki je s svojim zdravim humorjem prinesel vedno veselo razpoloženje med neštete prijatelje in znance. Po volni je ustanovil lastno lesno trgovino, ki jo je vodil do svoje prerane smrti. Le njegovi radodarnosti se je tudi zahvaliti, da je bil leta 1924 v prijaznih Domžalah odkrit prvi spomenik kralja Aleksandra v naši državi. Dasi takrat že težko bolan, se je vendar osebno udeležil odkritja in izjavil, da je bil ta dan najlepši v njegovem življenju.

Pogreb pokojnega Slokarja se bo vršil v sredo, 24. t. m. ob 15.30.

Možu poštemljaku, navdušenemu Jugoslovenu in vsemu našemu somišljeniku bodi ohranjen najčastnejši spomin!

Schaffhausen ure
F. Cuden, Prešernova ul. 1.

Danes „Ali smemo molčati?“ s Conradom Veidtom.

Film o seksualnem življenju. — Film, ki bi se ga moral vsakdo od 17 leta naprej ogledati — kot poduk mladini, da se obvaruje najhujšega gorja, katero more zadeti človeka. — Pretresljiva — bogata — podučna vsebina — in že naslov Vam da dovolj misli. — Predstave ob 4. 1/2. 6. 8. 9. Vkljub dragi nabavi filma cene nezvišane, ker je glavni namen pri tem filmu občinstvu to pot nuditi nekaj koristnega.

KINO IDEAL.

Skupščina skavtske župe za Slovenijo

Skupščina skavtske župe za Slovenijo se je vršila v nedeljo, dne 21. novembra t. l. ob 10. na realci v Ljubljani. Velika dvorana je bila polna članov Zmajevega stega, delegatov zunanjih stegov: Maribor, Celje, Kamnik, Trbovlje, Kočevje in prijateljev skavtizma. Skupščino je tudi obiskal vodja ameriških skavtov in propagator protialkoholnega gibanja, mister. Johnson. Spremljal ga je dr. Mikš. Pri vstopu v dvorano ga je pozdravil starešina Sivi volk.

O izredni skupščini jugoslovenskih skavtov v Beogradu, ki se je vršila 14. t. m., je poročal brat Sivi volk.

Poročal je dalje tudi o propagandi skavtizma v Sloveniji. Župa priredi letošnje zimo več predavanj s skoptičnimi slikami po vseh krajih Slovenije. Upamo in želimo, da se bo občinstvo teh predavanj z velikim številu udeležilo.

Tudi vsa ostala poročila kakor tajniško, blagajniško in poročilo načelnika «Bistrega očesa», je skupščina sprejela z velikim odobravanjem na znanje.

Zanimivo so bili referat delegatov zunanjih stegov. Iz njih je bilo jasno razvidno, Stari odbor je dobil absolutorij in končno so se vršile še volitve po acclamationem. Izvoljen je bil zopet za starešino pri-ljubljani brat Sivi volk, za namestnika pa brat Čepič. Ostali odbor je ostal skoro isti kot prejšnji.

Skupščino je zaključil Sivi volk, pozivajoč članstvo, da spoštuje povsod, bodisi v šoli, doma ali v naravi prelepe skavtske zakone.

Izid

tekovanja lepotic za Hollywood

se bo razglasil v sredo

dne 24. t. m. pri predstavi ob 9. uri zvečer

Kino «Dvor»

Tujski promet v Mariboru v oktobru

Meseca oktobra je bil tujski in domači promet v Mariboru jako živahen. Odpotovanje je skupno iz naše države 9.433 ljudi, dopotovanje pa 10.650. Zanimivo je, da je prišlo v kraljevino poleg jugoslovenskih največ avstrijskih državljanov in sicer 3905, jugoslovenskih pa 3971. Iz ostalih držav je prišlo 50 Amerikancev, 3 Albanci, 46 Bolgarov, 8 Grkov, 25 Angležev, 84 Italijanov, 55 Madžarov, 315 Nemcev, 120 Poljakov, 9 Rumunov, 6 Turkov, 13 Francozov, 445 Čehoslovakov, 41 Švicarjev in 57 državljanov drugih držav. Interesantno je, da v tem mesecu ni skozi Maribor prišli niti en državljan Rusije.

Iz naše države je odpotovalo 445 jugoslovenskih državljanov, avstrijskih 4025, Amerikancev je odšlo 37, Albanca 2, Bolgarov 156, Grkov 9, Angležev 25, Italijanov 104, 60 Madžarov, 403 Nemci, 141 Poljakov, 37 Rumunov, 3 Rusi, 9 Francozov, 1090 češkoslovaških državljanov, 38 Švicarjev in 57 državljanov drugih držav.

Zofka Kveder:

Uvod

v poslednjo knjigo: «Po potih življenja.»

V album neke mrtve je bila napisana prijateljica v vrlo mladih dneh, tedaj ko je človek še moder in vse ve, ter je še tako mlad, da še ne želi plodov te zemlje, marveč gleda samo v višino, v zvezde, v ono, kar je nedosežno: «Človek se mora osvoboditi želja, da bo srečen, sicer postane suženj usode, ako vse svoje življenje bega za srečo. Glavno je, da razvijemo vse moči, ki so v nas. Ako to storimo, izgine pojem usode. — Uničenje želje po sreči je obenem največja in najvišja svoboda.»

Prišla so leta, prišlo je življenje, pa sta tudi ti dve prijateljici poželeli srečo in pohiteli za njo. — Ni je našla ne ena ne druga.

Vsi, vsi, ki nas je rodila žena, posebno pa me žene mnogo sanjamo in čutimo, mnogo hrepenimo po sreči. Varljiva je sreča in skoro vedno jo je treba plačati z mnogimi solzami.

K neki gospe, ki jo je zadel silna nesreča in je ležala sama v črno zastri-

sobi, v temi, da ji oči ne bi oslepele od silnega jokanja in da bi lažje trpela v temi, je prišel neki gospod. Poslale so ga k njej njene prijateljice, ker je slovel kot modrijan, ki ima dovolj moči, da s svojimi besedami uteši telesne in duševne bolesti.

Ženska ni vedela, ali je gospod, ki je vstopil, mlad ali star, niti ne, kako izgleda. Prine jo za roko. Ta usmiljeni dotik je znova vrgel ženo v obupno jokanje.

«Ne plačite! Ne plačite! Vse je tako minljivo!»

«Zame ni utehe! Zame ni utehe, ni utehe!»

Gospod sede, zopet prime njeno roko in pravi:

«Utolajite se, vse mine! — Tudi jaz sem nekoč bil neizmerno nesrečen, zapuščen in sam! — Tako silno sem trpel duševno in telesno, da sem se po kolehni plazil po sobi ter sem roke z nohti zasajal v pod, da sem se lahko povlekel dalje. Vendar sem se končno umiril — in sedaj sem srečen, ker ničesar več ne želim. — Nekaj višjega, vzvišenega nad vsem malim na zemlji, nekaj močnega in dobrega, čemur so razni narodi in razni filozofi od pamtveka dajali sto in tisoč imen — to me je spasilo. Iztrgaje dušo iz vsega, kar jo oklepa. Osamo-

svojite «e. da vam v srcu umro vse želje in boste mirni, pa celo tudi srečni... Jaz — starih sedemdesetih let mirno živim med ljudmi — v mojem srcu ni želja!»

Moder je modrijan sedemdesetih let in kakor svetnik hodi po svetu.

A kdaj bodo v nas umrle želje? Kako dolga je še ta pot?

Jules Lemaitre:

Materinstvo

(Na robu Boccaccia.)

«Zgodba, ki vam jo povem,» je rekla gospa Pampinca, »dokazuje najprej, da se dogajajo na svetu tako nepričakovana in v tragična srečanja, prav kakor bi naključje skladalo romane in komedije, in potem, da ima materinstvo svoj izvor bolj v skrbi in ljubezni, nego v krvi.

Po smrti Friderika II je bil Manfred kronan za kralja Sicilije. Njegov najboljši prijatelj, neki napoljski plemenitaš, Henrik Capucci, je bil oženjen z odlično Napolitano, Beritolo Carrachiola.

Ko je bil Manfred v bitki pri Beneventu ubit in se je vse kraljestvo odločilo za cesarja Karla I., so bili vsi glavni Manfredovi prijatelji poklani.

Nasilneži so vdrli h Capucci in so ga

našli z ženo v postelji. Beritola je legla preko soprogevega telesa, da bi ga obvarovala. Toda z grohotom so jo odr-gali raz njega, privezali jo k vnožju postelje in prericali Capucci v vrat, da je brizgnila Beritoli, ki je bila tedaj nosna in se je njen čas že približal, kri v obraz in lase.

Pustilo so jo, da se je s služabnico vkrcala za pot v Napoli. Med vožnjo je povila sina. Ker so ji bile znane zla usoda ljudi in naključja, ki ob viharnih časih pogosto ločijo člane iste rodbine, je obesila novorojenčku križec iz starega zlata okoli vratu, da bi ga bilo mogoče spoznati po njem.

Vihar jo je vrgel na otok Palmarolo. K sreči se je mogla ladja zateči v precej zavarovan zaliv, kjer je počakala ugodnejšega vremena.

Beritola je izstopila na otoku, pustivši na ladji otroka in služabnico. Iskala je samote, da bi se tam po mili volji iz-jokala. Toda med tem ko je ona taval med grmovjem, se je morsk razbojnik zagnal na usidrano ladjo in jo je brez odpora odpeljal.

Ko se je Beritola vrnila na obrežje, je zagledala v daljavi gusarja, ki se je oddaljeval z uplenjeno ladjo. Sto in stokrat je klicala svoje dete, nazadnje se je brez zavesti zgrudila na tla.

Otok je bil gozdnat in zdelo se je, da je popolnoma zapuščen. Ko se je znočilo, je Beritola, ki je šla na slepo srečo, zagledala skozi goste trnje vhod v votlino, kjer je prebivala noč. Ker je je zjutraj mučila lakota, je jedla murve, trnule in sladki želod.

Toda prepolne grudi so ji povzročale bolečine. Vsedla se je blizu nekega grma in zastakala iz dna svojih muk. Njemim vzdihom je odgovorilo ječanje. Pod grmom je zagledala majhnega srnjaka, ki je bil videti šele nedavno rojen in cigan mater je brez dvoma usmrtila kak hudožna žival. Vzela ga je v naročje, ponudila mu prsa in precej je pričel sesati.

Srnjakova dražest, njegova žalost, uteha, ki jo je začutila, ko jo je sesal, misel, da ga je rešila in da je rešil tudi on njo, vse to je bilo povod, da je v njenem srcu vzklila nenaдна nežnost do nedolžne živalce. Odnese jo je v svojo votlino, kjer jo je došla še naprej. Po noči je srnjacek iskal njenih prs in Beritola se je napol predramila ter ga božala. Po dnevni pa je tekla za njo kot mlad psiček.

Izkazovala sta usluge drug drugemu. Večkrat mu je izvlekla trn iz tačice; a če se je ranila, jo je ozdravil s tem, da ji je izliral rano. Zaradi njega je skoro po-

Slovenijo zadela nova težka nesreča

Nova povodenj na Gorenjskem

Ravno tri tedne od zadnje silne vremenske katastrofe je doletela naša Gorenjska v nedeljo nova nesreča, da si v nekoliko manjšem obsegu. Zadnje tri dni je bila Gorenjska ravan s planinami zabasana z oblaki, v nedeljo se je celo hipoma razjasnilo, proti večeru pa je vihra znova zablaznela. Viharji ciklonskega značaja, trajni naivi, skoro pomladanska toplota, je uspešno stopila ravno v petek zapadli sneg na planinah. S strahom so zrl ljudje v temo in pričakovali ob noči zopet nekaj groznega. V nedeljo zvečer so zopet pričeli naraščati hudourniki, dolinski pritoki so donjali Savj ogromno vode.

Kakor pripovedujejo potniki, je odnesla Sava v svojem gornjem toku provizorično postavljene brvi, temelje novih mostov, ki so bili postavljeni v zadnjih štirinajstih dneh. Slično razdejalo delo je opravila v Jezerski dolini divje narasla Kokra, ki je dosegla skoro višino ob priliki zadnje poplave. Njeni vodni elementi so uničili vse delo, ki ga je bila opravila Kranjska gradbena sekcija na poškodovani državni cesti med Tupačami in Jezerskim. Pred dvema tednoma, ko je bila Kokra padla, je namreč pričela gradbena sekcija v lastni režiiji z nujnimi popravilnimi deli za upostavitve osebnega in voznega prometa na imenovani državni cesti v Kriški dolini, kjer je zadnjič odneslo vseh 22 mostov in brvi ter je bila na številnih krajih cesta razrita in nesposobna za promet. Dela so se bila vršila na Jezerskem, Fužinah in pri Tupačah. Na slednjem mestu so pod vodstvom cestnega mojstra Tavčarja že toliko napredovala, da bi bil že koncem tega tedna provizorično postavljen most tako, da bi bil že mogoč promet z vozovi do km 16.6. Včeraj jutraj pa je Kokra vse odnesla, obenem tudi vse gradbeni material in les ter brv za pešce. Tudi zabiti pilotov ni več. Kakor smo zvedeli, je ostala na tem mestu napeljava kranjskega vodovoda nepoškodovana.

Ista slika se ponavlja povsod po dolini proti Jezerskem, odkoder pa še manjkajo točni podatki. Položaj tamošnjega prebivalstva postaja vedno obupnejši, ker so zopet vsa komunikacijska sredstva uničena za dalj časa.

Pod Kranjem sta Sava in Kokra dosegli že za meter manjšo višino od zadnje povodnje, torej Sava širi metre nad normalo. Na Gaštelju se je Sava razlila iz struge. Voda je zopet dosegla tvarišne objekte »Jugočeške«, vendar je valove uspešno odbijala betonska ograja. Le v zraven se nahajajočem objektu je moralo danes dole počivati, v ostalih pa se je nemoteno obratovalo. V vodi se nahajata gradača se stanovaljska ter tretja stanovanjska hiša, do katere je promet med obema postajama že od nedelje ob 20. uri popolnoma ustavljen.

Vihar in neurje v celjskem okraju in v savinjski dolini

Celje, 22. novembra

V zadnjih 48 urah je ponovni vihar po našem lepem celjskem okraju in po vsej Savinjski dolini povzročil zopet velikansko škodo. Zlasti noči od sobote na nedeljo in od nedelje na ponedeljek sta bili vsled divjega razsajanja razburkanih zračnih valov strašni. Ob nenavadno intenzivnem luninem svitu in zračni toploti je uganjala burja svoje orgije, drobila šipe ter metala raz poslopji omet in opeko. Po vsem okraju je izruvala in nalomila zopet mnogo dreves ter odkrila strehe. Po mnogih, zlasti ekspoziranih hišah so ljudje v velikem strahu prebdeli vso noč ter v razburjenju pričakovali, kaj še pride. Po Savinjski dolini ležijo po tleh zopet električni in telegrafski drogovji, ki so jih od zadnjega viharja komaj popravili. Danes jutraj pa je začela naraščati nenavadno hitro tudi Savinja. Ob dopoldanskih urah je dosegla že višino mestnega parka. Tudi vsi pritoki v bližini Celja so se že začeli razliti preko svojih obrežij. Ker je deroča voda bila polna blata in je prinašala mnogo lesa in izruvanih dreves, se da sklepati, da je moral biti v noči od nedelje na ponedeljek zlasti hud

zabilo gledati po morju in oprezovati, kdaj se pojavi kaka ladja. Njeno novo materinstvo je povzročilo, da se je privadila samote, nezadostne in surove hrane ter enoličnosti dni. Prikradlo se je vanjo nekaj miroljubne in brezskrbne duše njenega svilnatga otročka.

Podnebje je bilo mило, votlina dobro zaprta, Beritola je sedaj že vedela, v katerih delih gozda so rasli najboljši sadeži in najboljši koreninice in ob katerih letnih časih. Srnjak je rasel in njegov nagon je često koristil njegovi mlečni materi, ki ga je dojila. Z njegovo pomočjo je spoznal neke užitne jagode in najboljše vrelce v gozdu.

Ko je torej Beritola živila že celih pet let na otoku Palmarola in je nekega dne šla globlje v gozd, nego po navadi, je srečala starega moža v meniški halji in z dolgo brado, ki je gobe bral.

Starec je bil izprva presenečen, ko je zagledal to kosmato žensko, vso ozgajeno od solne pripeke, z razkuštranimi lasmi in čudno v svileni cunje odeto, ki so hranile še nekaj sledov bogatega okrasja. Izprašal jo je; povedala mu je svojo zgodbo na kratko, s surovim glasom in iskaje besed, zakaj tekom petih let ni bila govorila z nikomer, razen s svojim srnjakom.

orkan z velikimi nalivi v zgornji Savinjski dolini, katera je od zadnjih opetovanih poplav in viharjev že itak za več let opustošena. K sreči je bilo danes lepo vreme tako, da je začela voda popoldne zopet padati. Najstarejši ljudje ne pomnijo, da bi bilo kdaj ob tako poznem jesenskem času tako toplo, na drugi strani pa zopet tako viharno vreme. Se pred nekaj dnevi je kazal toplomer na solincu v Celju 24° C.

V valove Drave

V soboto popoldne je brodar Merdave peljal preko Drave na Brodu nekega moškega. Čim je privozil na sredjo reke, je neznanec nenadoma vrgel od sebe suknjo in klobuk ter skočil v valove Drave, ki so samomorilca takoj zagnili. Merdave je sicer takoj odvezal čoln in skušal samomorilca rešiti iz valov, bilo pa je že prepozno. Kasneje se je dognalo, da je samomorilec trgovski potnik Ivan Jančič, star 26. let. Zapustil je dve pisni na dve gospodični. Njegovega trupla še niso našli.

Katastrofalna nesreča pri Podsusedu

Pri Podsusedu na Hrvaškem se je dogodila v nedeljo zvečer strašna nesreča: Trčila sta namreč neki avtomobil in vlak, pri čemer sta dve osebi izgubili življenje, tri pa so bile ranjene. Avto št. 839 je vozil zvečer večjo družbo z izleta iz Samobora v Zagreb. V avtu so bili razen soferja Stefanovića tudi gostilničar Skusić iz Zagreba, njegova žena in 17letna hčerka, mesarski obrtnik Zajec iz Zagreba s soprogo in Josip Pirc, soferjev prijatelj, ki ga je spremljal redno na vsakem izletu. Sofer Stefanović je močno vdan alkoholizmu in je v Zagrebu splošno znano, da izvršuje v pijanosti razne bravure. Tako se je zgodilo tudi v nedeljo. Vinjeni sofer je na povratku iz Samobora proti Zagrebu drvel z največjo naglico v popolnem mraku po prazni cesti. V divjem diru se je avto približal železniškemu zavornicam pri Podsusedu ravno v trenutku, ko je prihajal brzovlak za Monakovo. Avto se je zaletel z vso silo v zavornice, dvignil mrežo in zdrvel pod njo na progo. Prav ta hip je prišel ekspresni vlak. Mesar Zajec in gostilničar Skusić sta še pravočasno in instinktivno skočila iz avtomobila in se tako rešila sigurne smrti. V avtu so ostali še Skusićeva žena z otrokom, Zajčeva žena, Pirc in sofer. Vlak je odbil avtomobil s tako silo od sebe, da se je avto ponovno zavrtel in odletel potem daleč v bližnjo ograjo Skusićeva in Zajčeva žena sta padli naravnost pod lokomotivo, ki ju je strahovito razmesarila.

Prizor je bil silno tragičen in naravnost grozen. Na 50 m daleč so ležali ob progi po-

samezni deli razmesarjenih teles, skoro popolnoma nagi. Skusićeva 7letna hčerka je na čudežen način ostala nepoškodovana. Dočim je silni udarec vrgel njeno mater in Zajčovo soprogo iz avtomobila, je ostalo mlado dekletce na naravnost nerazumljiv način v avtomobilu, kjer so jo našli potem ljudje popolnoma nepoškodovano. Pirc, ki je sedel poleg soferja, je dobil le lahke poškodbe, soferja Stefanovića pa je vrglo s tako silo iz avtomobila, da je letel približno 10 m po zraku in padel potem preko lokomotive na drugo stran ceste v neki jarek, kjer si je tako močno pobil glavo, da je le malo upanja, da bi okrevail.

Katastrofa se je odigrala pred očmi več ljudi, ki so čakali pri spuščeni zavornici. Priskočili so ranjenecem takoj na pomoč, nakar so jih z vlakom prepeljali v bolnico v Zagreb.

Smrtna nesreča delavca

V Vošnjakovih tovarni usnja v Šoštanj je v soboto stroj za prevažanje vagonov odrezal delavcu Primožiču obe nogi in ga tudi drugače težko poškodoval. Siromak je umrl že na poti v bolnico.

V burji brez plašča ...

Ljubljana, 22. novembra

Bila je krasna jesenska nedelja in ulice so oživele že v zgodnjih jutranjih urah. Neko je bilo kakor umito in njega sveža modrina je dajala dnevu poseben blešč. V solncu je promenada oživila in ljudje so si veselih obrazov pomežikovali v pozdrav. Godba v Zvezdi je igrala veličastne in lahke poskočne komade in v širokem krogu je bilo v zraku polno sladke muzike.

Po kosilu so se ljudje oprtali, vzeli pot pod noge in oživel okolico v vseh smereh mesta. Popoldne sicer ni bilo več tako zlatot, kajti pod nebom so se zopet zgostili oblaki in se je v ljudi zapletala burja, vendar dežja ni bilo.

Ona se je burje in pretečih oblakov ustrašila. Zato ni odšla na izprehod izven mesta, marveč je hodila po tlakovanih cestah ter se ustavljala pred kinematografi in si ogledovala ljudi. Promišljevala je različne stvari in vzel v pretres vse možnosti, kako bi prišla do lepega plašča. Človeku v burji brez plašča ni dobro biti, to je znala, kajti veter ji je silil za in skozi obleko, vse to pa ji ni ravno prijetno delo. Nekoliko prestražena se je končno odločila, da stopi v Prešernovo kavarno. V kavarni se je ozrla okrog sebe, zdelo se ji je, da je nekam v zadregi. Kmalu pa ji je zaigral okrog usten nasmeh in namerila je korak k mizici, kjer je že sedela Ivanka Š. iz Loškega potoka. »Dovoljeno?« — »Prosim!«

Razvil se je kratek pogovor in Ivanka je zvedela, da je ona Mici, Mici pa, da je

druga Ivanka. Nad Ivankino glavo je visel na ključki njen plašček in Mici je nekajkrat obvisel pogled na njem. Nakrat pa so ji zažarele oči, obrnila se je k Ivanka in napravila skrbljiv obraz. »Jedeta, ali ga ni škoda. Tak lep plašč, pa tako zmečkan. To-le bi bilo potrebno zlikati in plašček bi bil kakor nov!« Ivanka je pogledala svojo sosedo neizrekljivo hvaležno in vzdihnila: »Skoraj je res! Samo, ako bi bilo mogoče, ko pa nimam tukaj nikakih znančev!« Tedaj pa je postala Mici sama dobrot. »Eh, to vam pa kar jaz napravim! Plačati prosim!« Obe sta našli takoj na mizo po nekaj dinarjev in že sta bili na ulici.

Mici je Ivanko prišla kar pod pazduho ter jo odpeljala v Florijansko ulico. Tam

sta stopili v neko vežo in Mici je Ivanki pokazala na neka vrata. »Kar slecite plašček in vrnite se čez uro, pa dobite svoj plašč tako lepega, kakor bi bil nov!« Ivanka je poslušala in izročila plašč. Vsa veselja in same hvaležnosti je skoro objela uslužno znanke. Ta je gledala, da je odšla na cesto, sama pa je s plaščem ostala še nekaj minut v veži. Čez uro se je Ivanka vrnila po plašč in potrkala na vrata, kakor je pokazala Mici. Stopila je v sobo in pričela govoriti, čemu je prišla. Ljudje v sobi pa so jo samo debelo gledali, kajti poznali niso nikake »Mici« in zgodba o plašču jim je bila popolnoma tuja.

Koliko časa bo sedaj Mici nosila priseljenični plašč, je sedaj skrb policije ...

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama

Torek, 23.: »Sloba vest« E.
Sreda, 24.: »Bouhoroche« — Stalni gost.
Premijeri E.
Četrtek, 25.: »Macbeth«. A.
Petek, 26.: Zaprto
Sobota, 27.: »Kovarnstvo in ljubezen«. Premijera. Izv.

Ljubljanska opera

Torek, 23.: »Brivec sevski«. A.
Sreda, 24.: Zaprto.
Četrtek, 25.: »Figarova svatba«. D.
Petek, 26.: »Mrtve oči«. B.

Mariborsko gledališče

Torek, 23. novembra: Ob 20. »Bajka o volku«. Red C. Zadnjič v sezoni.
Sreda, 24.: »Ljubec«. Premijera. Gostovanje gg. Wintrove, gg. Rogoza in Sesta.
Četrtek, 25.: »Miss Hobbs«. B. Zadnjič v sezoni.
Petek, 26.: Zaprto.

Celjsko gledališče

Torek, 23.: »Periferija«. Začetek ob 20.

Koncert muzike dravske divizije v Ljubljani

Snoči se je vršil v veliki dvorani hotela Union v Ljubljani prvi letošnji simfonični koncert muzike Dravske divizije pod vodstvom višjega kapelnika dr. Josipa Čerina. Koncerti muzike Dravske divizije uživajo pri nas dober sloves, o čemer je pričal tudi snočni obisk koncerta, ki je bil jako dober. Dvorana je bila do zadnjega kotička zasedena in publika je s posebno pozornostjo sledila izvajanju sporeda, ki je bil posvečen Beethovnovemu geniju. Program je obsegal tri Beethovnova dela: uverturo k operi Fidelio (v E-duru), veliko c-mol simfonijo (op. 67) in klavirski koncert v c-molu, pri katerem je sodeloval naš pianist Anton Trost z Dunaja. Dela, ki so vsa po-

sneta iz srednje dobe Beethovnevega delovanja, se odlikujejo po veliki pateričnosti in posebno dramatičnih efektih; sploh je peti simfonija ena najbolj efektnejših skladb svetovne literature, ki celo pri manjši zasedbi orkestra zapusti neizbrisen vtis.

Godba Dravske divizije je bila v svrhu izvajanja navedenih del ojačena z nekaterimi godbeniki mariborske vojske muzike tako, da je izvajal spored dokaj močan godbeni ansambel, v katerem so vse moči dosti izenačene. Orkester je bil dobro zaseden, daji bi morda semintja močnejše zastopana godala ne bila odveč. Ves spored je bil do pičice natančno in precizno nastudiran z doslednostjo, ki je dr. Čerinu lastna. Tematično in formalno je bilo izvajanje popolnoma jasno in zakončeno, tupaletni morda celo preveč rigorozno. Dr. Čerin je z mnogim uspehom in efektu uvedel vrsto letošnjih Beethovnovih koncertov, pri katerih bo i v nadaljnjem muzika Dravske divizije eden glavnih faktorjev. Klavirski koncert je izvajal pianist Anton Trost dovršeno, kot smo pač od njega vajeni. Njegova do skrajnosti izdelana tehnika mu omogoča, da se poglubi v Beethovnovo tematiko in jo interpretira po svoje. Orkester mu je vestno in zelo diskretno pod dr. Čerinovim vodstvom sledil in tvoril barvno ozadje zanimivega in zanositega dela, ki tudi pianistu mnogo prilike za odlikovanje. Publika ni štedila z aplavzom in je tako dr. Čerina kakor tudi pianista burno pozivala k ponavljanju, čemer je slednjič Trost ustregel in dodal eno klavirsko točko.

Topot je tudi narodno gledališče v obeh poslopijih pavziralo in se je blagodejni vpliv te odredbe javil v številni publikli, ki je obiskala koncert. Uprava narodnih gledališč naj bi vnaprej pri večjih koncertih skušala ustrežiti publikli in koncertantom s tem, da pri itak majhnem številu koncertov v Ljubljani ne izvajajo oper ali dram na večer koncerta; ako je bilo to do sedaj drugič mogoče v tej sezoni, brzokone tudi od strani abonementov ne bo pritožb in naj se ta praksa izvaja dosledno — v vseobčo korist naše kulture.

Trije ljubljanski gosti v mariborski dramli. Da napravi repertoar čim bolj pester in zanimiv, se je uprava mariborskega gledališča odločila, pozvati odlične ljubljanske igralce: gg. Wintrove ter gg. Sesta in Rogoza na gostovanje v glavnih ulogah Wildansove tragedije »Ljubezen«, ki se uprizaro v režiji gosp. prof. Sesta v sredo, 24. novembra. Razen imenovanih gostov nastopijo še gg. Bukčeka in Savinova, edč. Kraljeva in Starčeva ter goss. Zeleznič. Kljub velikim izdatkom so le nekoliko povišane cene, da se omogoči obisk čim širšim slojem. Ker je pričakovati zelo veliko zanimanja, se vrši premijera izven abonmana (beli blok velja). Predstava je za mladino nerimerna.

Iz ljubljanske drame. Abonente reda B opozarjamo, da imajo predstavo drame »Sloba vest« danes, v torek, dne 23. novembra.

Prihodnja premijera v ljubljanski dramli. V sredo, 24. t. m. bo v ljubljanskem dramskem gledališču premijera Courtelinove igre »Bouhoroche« in burke istega pisatelja »Stalni gost«. Sodelujejo gg. Nablocka, Levor, Osipovič, Lipah, Peček, Plut, Jerman, Medven, Sanein in drugi. Režija goss. M. Pučelj.

Narodno gledališče v Beogradu ima in teden na sporedu: Nušićeva »Pet okoli sveta«, Rubinsteinova opera »Demons«, Leonavallova »Glumice«, Musorgskega »Boris Godunov«, Puccinijeva »Tosca« ter Čajkovskega balet »Lobodje jezero«. Drama igra še vedno Galsworthyjevo dramo »Gentleman« in Langerjevo komedijo »Kamela skozi uho šivanke«.

Palestrinova »Missa papae Marcellis« izvaja pevsko društvo »Lisinski« v Zagrebu pod vodstvom dirigenta Boranovića.

Naša pogumna sotrudnica, do poslednjega diha borbena Jugoslovenka, kremen-žena

Zofka Kveder-Demetrovičeva

se je v nedeljo preselila v boljši svet večnih idealov.

Njen prah polože danes počivat v bratsko zemljo hrvaško, da vstane ob uri zmage Resnice in Pravice.

Svetal ji spomin!

Uredništvo „Jutra“

»Joi!« je dejal puščavnik. »vam vse vaše nezgode niti še znane niso. Predno sem prišel delat pokoro na ta otok, sem živel v Napoliju, kjer sem dan na dan žilil Boga. Poznal sem vašega očeta, plemenitega gospoda Carrachiola. Pred nekaj leti je bil o priklji ljudskega upora ubit; njegovo imetje so zaplenili, a vaša mati je kmalu nato umrla od žalosti.«

Ko je Beritola šlišala te novice, je ostala nepremična in nobene tožbe ni bilo čuti. Navzile temu se je puščavniku silno zasmilila in v obilni meri jo je obisipal z verskimi tolažili. Todi izgledalo je, da jih ne potrebuje.

»Prebivam v koči na drugem koncu tega otoka,« je nadaljeval. »Tam obdelujem majhen zelenjadni vrt. Včasih prihajajo tja pastirji z otoka Ponze. Prinašajo mi kruha in sira; jaz jim dajem zdravilna zelišča in odpustke. Kadar pridejo drugič, bi vas mogoč odvstvi v čolnu na Ponzo, ki je malo manj zapuščen, nego je ta otočič in kjer bi bilo več upanja, da vas vzame s seboj kaka galeja. Kajti brez dvoma se želite vrniti k ljudem?«

»Jaz ne želim ničesar,« je rekla Beritola.

»O čudo pokore!« je vzkliknil puščavnik. »Prav imate, draga moja hčerka Ne

poželimo si ničesar razen večnega zveličanja. Vendar vam prinesem jutri nekaj živeža. Pridenem haljo, ki mi ne služi več in ki vas bo pokrivala bolje od teh cunj.«

Dobričina je bil mož beseda. Posihmal je hodila Beritola, ki jo je spremljal srnjak, iskat kruha v puščavnikovo kočjo. Tako je živela že sedem let. Puščavnik ji je priskrbel lok ribarske priprave in kresilo, da si je mogla zboljšati hrano. Skrb za živež, da ne bi umrla od lakote, je zavzemala največji del njenih dni. Njene igrice s srnjakom so izpolnjevale ostali čas. Kot se živali nič ne dolgočasijo, prav tako se tudi ni dolgočasila ona. Kot one je mnogo spala. Kot one je bila zelo podvržena prirodnim vplivom in tok ur ji je delal dni dovolj različne. Vrh tega je dolgočas, kadar se dolgočasimo, v nas samih in v naših mislih, a Beritola skoro ni mislila več.

Morski razbojnik, ki je nekoč ugrabil njenega sinka, ga je bil prodal nekemu zlahtnemu gospodu v Apuliji, markizu Konradu Pignatelu. Markiz mu je nadel ime Teodor. Kar znači: božji dar. Otroek se mu je zdel tako lep in ljubeč in ker je bil vdovec in brez potomstva, je ravnal z njim kakor s svojim lastnim sinom in ga je končno celo nosinovil.

Teodor je bil od svojega dvanajstega leta dalje več vseh telesnih vežb in strastno vdan lovu.

Otok Palmarola je bil last markiza Pignatela. Ze zelo dolgo ga ni posetil; toda nekega dne je velel opremiti galejo, da bi napravil Teodoru veselje, in je vzel otoka s seboj na ta otok, ki je bil jako bogat z divjačino, obenem s svojimi psi, lovci na konjih, s trobentač in vsem, kar je potrebno za velik lov.

Tistega dne je Beritola dremala v votlini, med tem ko se je srnjak potikal v bližini. Začula je glas trobent; in kmalu je zagledala ubogo žival, ki se je vrnila s puščico v boku.

Skoro nato se je prikazal na pragu jame Teodor v obleki iz bivolovega usnja, ves žareč v obraz in z lokom v pesti. Beritola se je mило proseča vrgla preden.

»Nazaj!« je zakričal in položil puščico na tetivo ter pomeril na srnjaka, ki se je stiskal k ženski.

Tedaj se je Beritola zagnala k mlademu lovcu, popadla ga za vrat in ga s svojimi trdimi in krempljastimi rokami zadavila. Nato je spet pokleknila poleg svojega srnjaka, privzdignila mu glavo, položila si jo v krilo in jo med timi tožbami poljubovala.

Prišlo je več mož; in ker jim je tema

v votlini zakrivala žensko, izprva niso videli ničesar drugega razen trupla njihovega mladega gospodarja. Odpeli so mu obliko, da bi pogledali, ali je umrl od kake rane, in so razkrlili na njegovih prsih križec iz starega zlata, ki mu ga je bila mati obesila pred dvanajstimi leti.

Ne ve se, ali je Beritola po tem znamenju spoznala otroka, ki je bil rojen iz njenega telesa. Toda poglala se je iz mraka, kjer je čepela, pograbila križec s Teodorovega vratu in ga obesila srnjaku. In sklonjena čezenj je mrmrala, jokaje se: »Moj malček!«

Možje so bili primorani usmrtiti jo, da so ji mogli iz rok izgrati srnjaka, ki ga niso hoteli pustiti.

Domače vesti

* **Izpremembe v državni službi.** Inženjer Josip Otahal je na lastno prošnjo premeščen h gradbeni direkciji v Ljubljani. Administrativni uradnik pri gradbeni direkciji v Ljubljani, Franc Medved, je trajno upokojen.

* **Izpremembe v vojaški službi.** Napredovali so naslednji rezervni oficirji: v pehoti Joža Ravnik, Ludovik Belšak, Edvard Stefan, Josip Bizjak, Leopold Štibič, Rudolf Likar in Vencelj Koren — vsi v čin kapetana II. razreda; v artiljeriji Vinko Zorc v čin kapetana II. razreda; v konjici Leopold Erhartič v čin kapetana II. razreda; v inženjeriji Janko Kolar v čin kapetana I. razreda; v sodni stroki Miha Višočnik v čin administrativnega kapetana II. razreda; v vojni mornarici Vinko Mihelič in Frau Seunig v čin poročnika fregate.

* **Vsi ministri pod kontrolno finančnega ministra.** Novi finančni zakon za proračunsko leto 1927-28. vsebuje v členu 174. naslednjo odredbo: Upokojitev državnih uradnikov glavni skupini se sme izvršiti samo v sporazumu s finančnim ministrom. To pomeni, da morajo vsi ministri svoje predloge za upokojitev uradnikov glavni skupini poslati najprej finančnemu ministru na pregled in odobrenje glede na budžetno finančno možnost.

* **Prehod iz četrtega v peti razred gimnazije.** Po odredbi finančnega zakona za sedanjega budžetno leto je ukinjen nižji tečajni izpit (mala matura) v srednjih šolah. Dijaški bodo brez izpita prestopili v peti razred toda pod gotovimi težnjami pogoj, ki so v zvezi z doseženimi uspehi v četrtem razredu. Sedaj pa se dela na tem, da se prestop v peti razred tudi v tem pogledu olajša in je zato v projektu novega finančnega zakona za prihodnje budžetno leto unesena odredba, s katero se čl. 47 zakona o srednjih šolah popolnoma ukinja in dovoljuje, da morajo biti v peti razred sprejeti vsi učenci, ki so z uspehom dovršili četrty razred.

* **Kongres Saveza jug. tehnikov v Ljubljani.** Savez jugoslovenskih tehnikov, ki je bil nedavno ustanovljen na inicijativno Udruga študentov strojnega oddelka na beograjski tehniški, bo imel dne 13. in 14. dec. svoj rojstni letni kongres v Ljubljani. Na kongresu se bo razpravljalo o prvi vrsti o novem zakonskem načinu glede ureditve tehniških fakultet.

* **Prebivalstvo Jugoslavije.** Po najnovejših statističnih podatkih je imela naša država koncem lanskega leta 12.917.323 prebivalcev — 5.893.597 moških in 6.123.776 žensk. Po narodnosti: 5.525.980 Srbov, 3.420.909 Hrvatov, 1.024.761 Slovencev, 513.472 Nemcev, 472.409 Madžarov, 441.740 Armancev, 229.399 Rumunov ter 388.653 oseb drugih narodnosti. Na enem kvadratnem kilometru živi v Sloveniji 65 oseb, v Vojvodini 70, na Hrvaškem in v Slavoniji 62, v Srbiji 53, v Dalmaciji 48, v Bosni in Hercegovini 36, v Južni Srbiji 32, v Črni gori pa 20 oseb.

* **Dva kraljeva stipendija.** Kralj Aleksander je poveljnikom zadnjega obiska južnih krajev izbral v Ogridi dva dijaka, ki se bosta šolala na njegove stroške. Eden je Jovan Milojevič iz Ogride, drugi pa Blagoje Hamandžević iz Struge.

* **Zahteve dalmatinskih državnih uradnikov.** Iz Splita poročajo, da je izzvala namera vlade, ki hoče uradnikom zmanjšati prejemke, zvišati pa število let, potrebnih za penzijo, v uradniški vrstah Dalmacije veliko ogorčenje. V soboto zvečer so imeli v Splitu sestanek delegati uradniških združenj. Sklepalo se je o stališču dalmatinskih državnih uradnikov na uradniškem kongresu za vso državo, ki se bo vršil v Zagrebu v dneh 4. in 5. decembra. Soglasno je bilo sklenjeno, da bodo dalmatinski delegati na kongresu zahtevali, naj se Glavna zveza uradnikov reorganizira na središčni bazi, naj se ustanovi borbeni fond, ki bo služil uradnikom v borbi za svoje pravice in da se zopet osnuje penzijski fond, kakor je že prej obstojal v prečanskih kraljih. Dalmatinski delegati bodo na kongresu zahtevali, naj se uradniki poslužijo skrajnih sredstev, ako bi vlada ne hotela odstopiti od svoje namere glede zmanjšanja prejemkov.

* **Vprašanje visokošolskih stipendij.** Kakor poročajo iz Beograda, bo vprašanje stipendij za siromašne visokošolce v kratkem povoljno rešeno. Predlog o podelitvi stipendij je že dovršen in predložen ministru prosvete na odobrenje. Čim minister podpisal predlog, bo izdana naredba o podelitvi stipendij.

* **Pravilnik za novi stanovniški zakon.** Kakor javljajo iz Beograda, je v ministru za socialno politiko sestavljena posebna komisija, kateri je poverjena naloga, da izdelata načrti pravilnika za izvrševanje novega stanovniškega zakona. S tem pra-

vilnikom naj bi se rešila vsa sporna vprašanja, ki izzivajo nastati po tem zakonu.

* **Gradnja vojašnice na Trsatu.** Slovensko gradbeno podjetje »Jadrano« je pričelo te dni z gradnjo nove vojašnice na Trsatu nad Sušakom. Po programu bi morala biti vojašnica dograjena v enem letu. Ker pa se gradbena dela forsirajo, je upati, da bo vojašnica že prihodnjo jesen lahko izročena svojem namenu.

* **Madžarski veleposelniki za naše poplavlence.** Kakor poročajo iz Beograda, so naše oblasti na obmejni postaji Beli Monastir prevzele 25 vagonov žita, ki so ga nabrali veleposelniki v madžarskem delu Baranje ter poslali poplavlencem v našem delu Baranje.

* **Elektrifikacija mesta Osijek.** V soboto proti večeru je mesto Osijek prvič zažarelo v sijaju nove električne razsvetljave. Električni tramvaj začne voziti s 1. decembrom.

* **Starokatoliško gibanje v Stenjevcu.** Na poziv Stenjevcčanov sta prišla preteklo nedeljo dva starokatoliška duhovnika v Stenjevec, da bi opravila službo božjo. Ker pa je žandarmarija blokirala cerkev, so se vršila le pridiga na prostem pred cerkvijo. Starokatoliški škof je pristal v Stenjevcu poslati pismo, v katerem jih poziva, naj sledijo glasu svoje vesti in naj ne reagirajo na nikakva izzivanja.

* **Buenos Aires za naše poplavlence.** Po poročilih iz glavnega mesta argentinske republike je jugoslovenska naselbina v Buenos Airesih priredila 19. septembra nedeljski sestanek naselbine, na katerem so mali otroci jugoslovenskih rodbin absolvirali zanimiv program. Nastopila je tudi šestletna hčerka slovenskega rojaka Kamnjarja, ki je ob živahnem aplavzu deklarirala rodoljubno slovensko pesem. V korist našim poplavlencem se je nabral znesek 76.000 dinarjev, ki je bil odposlan odboru našega »Reševalne križca«.

* **Izkušnje v vlaku.** ki odhaja ob pol 7. zjutraj iz Ljubljane, je v nedeljo med postajami Verd-Rakek v predzadnjem vagonu izgubil neki obrtnik črno listnico z vsoto 3000 Din težko prisluženega denarja. Najditelj se prosi, da odda denar pri g. načelniku postaje v Logatcu.

Konec vsem kremam!

Vsak rabi odlej samo

SOLITAIRE,

ker je uporaben za usnjene čevlje vseh barv in vrst. — Daje sijajen blešč, ne maže nogavice in obleke. Zahtevajte ga povsod!

* **Po 8 letih pojasnjen zločin.** Kakor se nam poroča, so te dni orožniki izsledili del stvari, ki so bile pred 8 leti ukradene iz koč na Menini planini v Tuhijski dolini, ki jo je oskrbovala SPD. Kočo so namreč tedaj neznan zlikovec najprej izropal, nato pa zažgal. Ukradene stvari je izsledil orožniški kaplar iz Smartna pri Tušnju, ki je tudi dognal, da je glavni krivec baše Janez Breznik, ki pa je pobegnil na Francosko. Ena oseba je že aretirana.

* **Čani-beg zopet aretiran.** V petek popoldne je sodišče prve stopnje v Skopju že tretjič odredilo aretacijo Čani-bega Alijovalje, znanega skopljanskega milijonarja, ki je bil svojedobno obsojen na 20 let ječe v okovih, ker je umoril svojo ženo Milico Bogatinčević, bivšo srbsko učiteljico v Skopju. Kasatijsko sodišče je obsojdo razveljavilo, češ da gre v zadevi za samomor, a ne za umor. Vsi drugi priboje privatnega tožitelja g. Bogatinčevića pa je bila sedaj oprostilna razsodba razveljavljena, ker spričevalo sanitetnega sveta nima po zakonu predpisano število podpisov članov omenjenega sveta.

* **V šoli umrl.** V četrtem razredu trgovske akademije v Sarajevu se je preteklo soboto odigral tragičen slučaj. Dijak Josip Menigel, 20 letni mladenič, ki je bolehal na epilepsijo, se je v šoli nenadoma onesvestil pod simptomi te grozne bolezni. Ravnatelj je poklical zdravnika, a za nesrečnega dijaka ni bilo več pomoči — umrl je v šolski sobi.

* **Avtomobilska nesreča v sarajevski okolici.** Pri Čengić villi v sarajevski okolici se je pripetila v petek težka avtomobilska nesreča. V nekem avtomobilu so se vozili štirje oficirji. Na cesti je avto srečal kmečki voz. Hote se izogniti se je avtomobil prevrnil v jarek ter pokopal pod seboj šoferja in enega oficirja, dočim so trije oficirji ostali nepoškodovani. Šofer, ki so ga potegnili izpod razbitega avtomobila, je bil sicer še pri zavesti, vendar pa je težko ranjen, dočim je oficir izgubil zavest. Oficirja in šoferja so prepeljali v sarajevsko vojaško bolnico. Zdravniki upajo, da ostane pri življenju.

* **Tragična smrt šestletne deklice.** Na železniški postaji Koprivnica je poleg kurilnice vagon v katerem stanuje rodbina strojnega ključavničarja Ivana Petra. Oče in mati sta odšla po poštu, dve deklici v šolo,

najmlajša, šole šestletna Milka pa je ostala nekoliko časa sama doma v kuhinji se je približala ognjišču. Vnela se ji je obleka in mahoma je bila vsa v plamenu. Na obupni krič je prihitel na pomoč neki železniški uslužbenec; a bilo je prepozno. Ubogi otrok je dobil tako grozne opekline, da jim je čez par ur podlegel.

* **Pri streljanju z možnarji smrtno obstreljen.** V nedeljo zvečer so pripeljali v ljubljansko splošno bolnico na kmečkem vozu težko ranjenega Valentina Pintarja, ki je bil pri streljanju z možnarji nevarno poškodovan. Ker je Pintar v bolnici umrl, se ni moglo ugotoviti, niti odkod je pokojnik, niti koliko je star.

* **Roparski napad.** V bližini vasi Trate je bil pred par dnevi zvečer iz Dovolja proti Laškem se vračajoči posestnik Andrej Pušnik nenadoma napaden iz zasede. Izza nekega grma je hipoma skočil pred njega visok, močan možki, držel v rokah dve britvi. Neznavec je prišel Pušniku groziti in je zahteval denar. Pušnik, ki je bil popolnoma neoborožen, se ni mogel braniti in napadalec mu je odvzel listnico z 9000 Din gotovine, nakar je ropar izginil. Dasiravno je Pušnik takoj zadevo prijavil orožnikom, zločinca doslej še ni bilo mogoče izslediti.

* **Izvešček najrednejših mesnih in rastlinskih beljakovin je »Juhana«.** Pol čajne žličke »Juhana« daje vsaki juhi in prikuhi za 100 odstotkov večjo redilnost in neprimerno boljše okus. Dobiva se povsod. 1490

* **Kadar kupujete note, obiščite Matično knjigarno na Kongresnem trgu (Kino Matice) kjer hoste našli največje izbire not za vse instrumente in petje po najnižjih cenah.** 1485

* **Volno, bombaž za strojno pletenje in vsakovrstna ročna dela dobite po najnižjih cenah v veliki izbiri pri Karlu Prelogu Ljubljana, Stari trg 12 in Židovska ulica 4.**

* **Trgovina »Eternum«** glavna zaloga za Jugoslavijo pri J. Medved, manufaktura Ljubljana, Tavčarjeva ulica 7.

* **Najnovše bluze, obleke, batistno perilo in otroške oblečke priporoča Kristofor Božar, Ljubljana, Stari trg 9.**

* **Proti slabokrvnosti, hlebeci in slabom teku zbiramo delne Koaterrin (železna aromatična tinktura z kolo). Izdeje »Karmna Mr. Barovec, Ljubljana »Zvezda«, Kongresni trg 12.** 1483

Pride! Pride! Pride!
Največji, najlepši in najmočnejši ruski vefilm vsen časov.

„Beg na trojki“

V glavn vlogi

Vladimir Gajdarov

ELITNI KINO MATICA

Iz Ljubljane

* **Društvo »Kazino«** v Ljubljani ima svoj redni zbor dne 9. decembra zvečer ob 18. uri v društvenih prostorih s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo ravnatelstva, 2. odobrenje računov, 3. določitev članarine za bodoče leto, 4. dopolnilna volitev članov ravnateljstva, 5. volitev revizorje, 6. samostojni predlogi (morajo biti 8 dni pred obnim zborom javljeni) 7. slučajnosti. — Ravnateljstvo.

* **Na novinarskem koncertu 1. decembra v Unione bodo, kakor vedno doslej, tudi letos nastopile najodličnejše ljubljanske glasbene korporacije: orkestralno društvo in pevske zbor Glasbene Matice ter pevske zbor »Ljubljanske Zvone« in Slavica Glasbeno društvo Ljubljana se je za leto opravilo, ker sves pevske zbor reorganizira. Zato pa se je odzvala vabilu na sodelovanje odlična violonska umetnica g. Fanka Brandjova iz Maribora, na klavirju pa jo bo spremljal profesor ljubljanskega konservatorija g. Janko Ravnik. Tako bo novinarski koncert tudi letos, res elitna umetniška prireditev, kakor jih imamo v Ljubljani le malo.**

* **Napredno gosp. društvo za dvorski okraj:** Danes ob 8. zvečer bo predaval v društvenih knjižnici na Rinski cesti gđ. Jerica Zemljanova: Dobra gospodinja — sreča družbo. Pozivamo v prvi vrsti naše gospe in gospodične, da se v čim večjem številu udeležijo predavanja. — Izobr. odsek

* **Franoski institut v Ljubljani** naznaja, da je čitalnica odprta od 10. do 12. in od 15. do 19. knjige izposoja od 16. do 18.

* **Življenje in umiranje v Ljubljani.** Glasom zdravstvenega izkaza mestnega fizika se je od 15. do 21. novembra rodilo v Ljubljani 38 otrok (18 moških in 20 žensk, sklenja spola), med temi 1 mrtvorjenček umrl pa je 8 moških in 5 žensk, skupaj torej 13 oseb in sicer: 1 oseba — ostarelostjo, 2 za jetiko, 2 za rakom 1 za boleznijo na srcu, 1 za krčevem jeter, 4 osebe pa vsled drugih naravnih smrtnih vzrokov. Med umrli so 4 osebe dosegle starost nad 70 let. Na dušljivem kašlju je obšla 1 oseba.

* **Diplome so prispele.** Pod vsem naslovom smo pridobili v sobotni »Jutra« dopis, s katerim naznanjamo razstavljalec mednarodne razstave v Parizu l. 1905, da so prispele diplome za eno razstavljalec, ki ko bili odlikovani. K notici smo pripomnili da odlikovanj ni primerljati z onimi, ki so jih dobili nekateri na mednarodni razstavi v Rimu na katero naši oficirji krog niso bili pozvani niti obveščeni, ter ga je tu šlo za špekulacijo nekega agenta. Kakor smo se informirali, je zastopnik razstave prijavil policijski oblasti, Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani. O kakšni špekulaciji ni govora, ker vrši funkcije zastopnika popolnoma brezplačno. Takse, ki so jih plačali event. odlikovanci se naznanjajo vsakemu razstavljalcu naprej, dočim neodlikovancem ni treba plačati nobenih taks ali drugih stroškov. Razstave se je udeležilo preko 600 pošiljateljcev vzorcev prav na isti način, kakor pošiljatelji na mednarodno razstavo Parizu, a odlikovanih je bilo samo 36. Ako bi šlo za špekulacijo, potem bi bilo gotovo več odlikovanih, da bi se doseglo čim več vplačil taks.

Preselitveno naznanilo!

Naznanjam cenj občinstvu, da sem se preselil iz dosedanjih mojih poslovnih prostorov na Miklošičevi cesti št. 4, v nove lokale

Šelenburgove ulice št. 1.

Zagotavljajoč še v nadalje najsolidnejšo postrežbo, se pripočam za nadaljno naklonjenost.

Konfekcijska industrija zaloga češkega in angleškega sukna
Josip Ivančič.

* **Naši malčki za »Jadransko Stražo«.** Prva otroška vprizoritev letošnje sezone v dramskem gledališču v Ljubljani bo 1. dec. s katero proslavi ženski mestni odbor Jadranske Straže in ž ním tudi otročiči, dan ujedinenja Otročiči se pripravljajo že skoro dva meseca na ta dan. Aranžerka, gđ. Grošljeva, ki s pomočjo gđ. Petkove in Mušičeve pripravila predstavo, posveča stvari vse svoje sile in se v polni meri žrtvuje, da s tem pomaga dobri stvari. Saj je ona — poznana pisateljica otroških iger in pesmic — založila tudi to, kar sedaj pripravila. Tudi mi odrasli se veselimo tega dne in jedva čakamo, da si ogledamo srca ob nastopu ljubkih otrok, saj je že dolgo, kar smo jih zadnjikrat videli in slišali na odr. Dame ženskega mestnega odbora »Jadranske Straže« pa bodo pripravile okrepčilo, ki ga bodo deležni otročiči med odmor.

* **Javna zahvala.** Odhajajoči iz splošne bolnice se javno zahvaljuje primarni kirurški oddelku dr. Dergancu za njegov poseben trud in naklonjenost, ki ni jo izkazoval tekom moje bolezni, nadalje asistentu dr. Blunauerju, čegar mojstrska operacija me je rešila sigurne smrti, za njegovo nadaljno nego do popolne zacelitve rane, asistentu dr. Kramariču in vsem ostalim zdravnikom. Moja najpriznanejša zahvala tu di vsem č. sestram. — Štefanja Ravnikar-Podbovska. 1481

* **Zahvala.** Gospod dr. Viktor Breckvar zdravnik v Ljubljani, je daroval šoli na Jezici v učne namene 10 nagačenih ptic, verice in divjo mačko. Bodi mu na tem mestu izrečena najtoplejša zahvala za dobrodožel dar. — Upraviteljstvo šole na Jezici, 17. nov. 1926. — A. Germek upravitelj.

* **Policijske prijave.** Od nedelje na ponedeljek so bili prijavljeni policijski sledeči slučaji: 1 goljufija, 1 vlom, 1 prestopke pijanosti, 1 prestopke nedostojnega vedenja, 1 prestopke kaljenja nočnega mira, 4 prestopki pasjega kontumacije, 2 prestopka cestnega policijskega reda in 1 prestopke avtomobilskih predpisov. Arctovani sta bili dve ženski radi vlačugarstva.

* **Razne tatvine.** Karlo Krajcarja je te dni v restavraciji Miklič v Kolodvorski ul. odnesel neznan tat rjav dežni plašč, v katerem je bila listnica z vsebino 800 Din in raznimi dokumenti. Krajcar je oškodovan za 1500 Din. Pred nekaj dnevi se je pojavil v neki hiši elegantno opravljen možki, vlomil v stanovanje Kristine Blatnik ter ji odnesel ženski plašč in obleko. — Mariji Ozimič je neznan mlekarica odnesla na Zaloški cesti več raznega perila.

* **Vlom v trgovino.** V delikatesno trgovino Kambič na Poljanski cesti je v noči na ponedeljek vlomil neznan svedrovec. V trgovini je našel nahrbtnik, v katerega je nabasal večjo množico različnih živil in nato izginil. Vlom je bil opažen šele jutraj.

Iz Maribora

* **V narodnem gledališču** sta bili v nedeljo dve predstavi: popoldne »Veronika Deseniška«, zvečer pa premijera Offenbachove opere »Lepa Helena«, ki je dobro uspela. Gledališče je bilo natrpano polno in tudi popoldne so imeli lep obisk, kar je za Maribor že redkost. Pri operi, katero je dirigiral g. Herzog, je po večletnem predelku z uspehom nastopila kot gost g. Šuštarjeva. Izkazali so ji tudi pozornost z več šopki.

* **Lepo slavje pri Mariborski koči.** V soboto zvečer je priredil pri Mariborski koči odbor mariborske podružnice SPD litim no slavnost svojemu agilnemu predsedniku, okrajnemu sodniku dr. Senjorju v počastitev njegovega uspešnega 5 letnega vodstva podružnice. Večera so se udeležili vsi odborniki in več povabljenih gostov, med drugim nekaj članov češkega kluba s predsednikom Franom Burešom, ki so vedno marljivo obiskovali zelenega Pohorja. Ime odbora je čestital predsedniku ravnatelj realke g. Zupančič, blaginjak dr. Snuderl pa je imel slavnosten govor, v katerem je orisal neumorno delovanje podružnične predsednika dr. Senjorja, ki pomenja uprav novo dobo planinskega življenja na Pohorju. Tekom noči so prišli še tudi hrvaški planinci s predsednikom društvu »Sljeme« g. Sedeščem, ki je v vzučenih besedah povzdigoval zasluge dr. Senjorja na planinskem polju, zlasti tudi za zblizanje in sodelovanje s hrvaškimi planinci. Planinke iz Zagreba so prinesle spoštovanemu predsedniku dr. Senjorju tudi krasne šopke cvetlic, domači odborniki pa so mu poklonili kot častno darilo v spomin nov nahrbtnik, izdelek odbornika g. Kravosa. V nedeljo so prispele še novi planinci in slavje se je obnovilo s pomembnimi govori pri kosilu v Mariborski koči. Popoldne so mariborski planinci spremljali odlične goste iz Zagreba, ki so radevali žrtvovali dve noči na postaji Slivnica, od koder so se vrnili

domov. O pomembni slavnosti, zlasti o delovanju mariborske podružnice SPD tekmo zadnjih 5 let, pa bomo še spregovorili.

* **Prosta stanovanja.** Stanovanjsko razsodišče v Mariboru razpisuje sledeča prosta stanovanja: 1.) Glavni trg št. 1-III, 4 sobe oz. 3 sobe, kuhinja in pritlikline od stranke Adele Primus. 2.) Tomšičeva ulica št. 30-1, 2 sobi, kuhinja in pritlikline od stranke Spiro Subotiča. 3.) Kocianerjeva ulica št. 17, pritlikline, 1 soba, kuhinja in pritlikline od stranke Iv. Skerget por. Marinič. 4.) Vetrinjska ul. št. 12, dvorišče, 1 soba s stediščnikom od stranke Mihaela Sterilka. 5.) Koroska cesta št. 102, pritlikline, 1 soba s stediščnikom od stranke Marija Učakar. 6.) Pobrežje, Cesta na Brezje št. 33, 1 soba, kuhinja in pritlikline od stranke Jakob Lešnjak. Prošnje do četrta.

* **Film češkoslovske armade v Mariboru.** Prihodnjo nedeljo popoldne priredi mariborska JC Liga v Grajskem kinu slavnostno predstavo filma »Češkoslovska armada«. Imenovani film se je v velikim uspehu predvajal ne samo v Prazi, temveč tudi v Beogradu in v Ljubljani. K tej predstavi bodo imeli pristop je povabljeni. Zato pa se bo vršila posebna predstava za šole vojaštvo in končno za ostalo občinstvo. Film je izredno lep in zanimiv ter bo gotovo tudi v Mariboru vzbudil vseobče zanimanje in priznanje. Vstopnice k nedeljski dopoldanski predstavi se dobijo v JCI.

* **Ceneno meso.** Dne 24. t. m. se bo od 8. dop. naprej na prošti stolici pri klavnicni prodalo 400 kg. telečjega mesa po Din 12 za 1 kg. Prodajalo se bo samo na konsumente po 1 do 2 kg.

* **Nezgoda.** Trgovca Gert iz Maribora se je vozil v nedeljo popoldne na cesti proti Kamnici z motornim kolesom. Ko je prišel pred Kamnico do drugega griča, se je nenadoma pripeljal nasproti kolesar Korman iz Fale. Trčila sta skupaj in padla vsak na eno stran ceste. Gert si je zlomil desno roko, Korman pa se je jako močno poškodoval po vsem telesu, glasi na glavi. Prepeljali so oba v bolnico.

Iz Celja

* **Redni sestanek članov krajevne organizacije SDS Celje** mesto se vrši v sredo v klubovi sobi Celjskega doma. Začetek razgovorov ob 8.30 zvečer. Sestanek je vabjen, zato udeležba obvezna.

* **Celjsko mestno gledališče.** Občinstvo iz Celja in iz bližnje okolice se enkrat opozarjamo na Langerjevo dramo »Periferija«, ki se bo igrala danes v torek, dne 23. t. m. v celjskem mestnem gledališču. Igro režira g. Pfeiffer. Poleg mize nastopajo priznani celjski igralci in igralki. Lože in sedeži so še na razpolago v predprodaji v trgovini Gorjanc in Leskovšek in zvečer pri gledališki blaginji.

* **Električna razsvetliava za celjsko okolico.** V letošnjem letu je izvršil občinski zastop za Celje okolico za razvoj okoliške občine dva važna in nujna sklepa. Polek novega slovskega poslopija je pravkar končana elektrifikacija precejšnjega dela celjske okolice, ki je goste obiljena in tvori nekako predmestje Celja. V soboto, dne 20. t. m. zvečer so zažarele prvič nove svetilke na obločnicah javne razsvetljave v okolici, ki so vzbudile, zlasti v večernem času, precej senzacije. Javna električna razsvetliava sega na Brega do Polni in do polovice Miklavžkega hriba, v Zavodni do takozvanega Zimnikovega marofa, v Gaberju, odnosno v Spodnji Budnji pa do Vobčarjeve gostilne. Iz javno varnostnih ozirrov je le pozdraviti, da izgine egiptovski tema tudi z okoliških javnih cest in poti, ki so bile priljubljeno zavetišče za razne dvomljive eksistence. Kakor znano, bo dobivala okolica svoj električni tok od mestne občine celjske. Tozadevna pogodba je že podpisana.

* **Vojaška pomoč.** Kakor smo že poročali, je vsled zgornjih nalivov trpel ogromno škodo med drugim tudi Gornjesavinska dolina. Lepa avtomobilska cesta višje Ljubnega do Logarjeve doline je razdelana, vsled tega tudi vsak promet v te kraje ustavljen. Ljudje si morajo donosati potrebna živila po stranpotih in preko hribov. Opustošene kraje si je ogledal osebno tudi veliki župan mariborske oblasti g. dr. Perkmaier. Na njegovo intervencijo je poslala vojaška uprava okrog 50 pionirjev, ki so prispeeli v nedeljo dne 22. t. m. v Celje ter se podali od tod v Gornjesavinsko dolino na delo, da izvršijo za enkrat za otvoritev prometa vsaj najnujnejša in najpotrebnejša dela. Popolnoma neznana je tudi usoda raznih koč po naših planinah, ki jih oskrbuje Savinjska podružnica in ki so pri »zadnjem viharju« gotovo zelo trpela. Tudi tozadevno se je ukrenilo vse potrebno, da se bodo dobila avtentična poročila o stanju planinskih koč.

Brez britve in depilatorja vedno čista in bela koža.

Pred kratkem napravljena umajdba osvoboduje dame depilatorje in nevarni britve. V mnogih slučajih povzročajo mozolje. Partimira pomoča Taky se uporablja takako je v tibi ter deluje učinkovito na vse dlake in mozolje tako da ti v par trenutkih izginejo. Nobena predrpava ni potrebna. Ta pomoča ne draži kožo. Taky prodira do korenine in jo uniči, dlaka poraste le slebo, zelo trdko dohler sploh ne izgine. Taky je popolnoma neškodljiva in v njena uporaba zelo enostavna tako da jo zamorete uporabljati kjerkoli in kadarkoli ti želite in se tako znebite v 5 minutah vseh dlak.

Depo v Beogradu: Mirković & Comp., veletrgoerija.
Depo v Zagrebu: Jugofarmacija, veletrgoerija. Dobiva se v vseh drugih lekarnah in drogerijah.

Popolna razprodaja tudi na obroke

vseh predmetov damske, moške in otroče konfekcije, dežnih plaščev, klobukov itd. se vrši pri tvrdki O. Bernatovič, Mestni trg 5. Le v prvem nadstropju. Vhod samo skozi vežo. Prodaja se pod nakupno ceno.

Odol je pionir znanosti!
Odol je kulturno delo! Po
današnjem slanju znanosti
je Odol dokazljivo najboljšo
sredstvo za nego zob in usl

Gospodarstvo

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (22. t. m.)
Pšenica: buška, 75-76 kg, 3 vagoni 285.
Turšica: buška, za april - maj, 2 vago-
na 152.50; banatska, stara, 2 vagona 172.50.
Moka: buška, 40g, 1 vagon 455; buška,
40g, 1 vagon 455. Tendence mirna.

Zmanjšanje obtoka novčanice. Izkaz Narodne banke od 15. t. m. kaže, da v drugem tednu t. m. zmanjšanje obtoka novčanice za 80.72 milijona na 5920.78 milijona dinarjev. V istem času se je okrepila kovinska podloga za 14.50 milijona na 453.73 milijona dinarjev zlate in neznane vrednosti. Stanje posojil se je znižalo za 12.45 milijona na 1488.55 milijona dinarjev.

Položaj na vojvodinskem hmeljskem tržišču. Po poročilu Zveze hmeljarjev za Vojvodino je trgovina s hmeljem v Vojvodini zelo živahna. Popravljuje se močno tudi po blagu srednje kakovosti. Najboljše blago se plačuje po 95-105, srednje po 65-95, slabše po 50-65 Din za kg. V Zatecu (CSR) notira vojvodinski hmelj 3000-3000 Kč za 50 kilogramov (transit). Kakor se čeni, se nahaja v Vojvodini v prvih rokah še okrog 1000 do 1500 metriskih stovov hmelja.

Poznanja za pristop srednjeevropskih železnic k zapadnoevropskemu železniškemu krmelju se bodo. Kakor poročajo z Dunaja, začela 10. decembra t. l. v Parizu. Po neki vesti iz Varšave je predsednik poljskega sindikata železnic Kiedron odklonil pristop poljskih podjetij h krmelju.

Položaj na čehoslovanskem lesnem trgu. Iz Prage poročajo: Povpraševanje po suhih oblikovanih se je nekoliko povečalo, vendar ni pričakovati znižanja cen, ker se sedanje večje povpraševanje smatra samo za trenotno pojav. Povpraševanje na deskah je prav majhno in so zaloge v tem blagu obilne. Podoba je, da bodo cene temu blagu padle. Le po janskem lesu je zelo živahno povpraševanje, deloma iz Sekonske, pa tudi od strani domačih rudnikov. Cene janskemu lesu so ponovno malo poskočile. Drva za kurjavo se ponujajo po prav visokih cenah, ki pa bodo popustile, ker tudi izvoz drv nazaduje.

Škanke francoskega franka. Medtem ko italijanska lira nesigurno valuje, narašča francoski frank skoro neprestano. V francoskih finančnih krogih prevladuje mnenje, da se blizu časa, ko se bo začela faza stabilizacije francoske valute. Sedanje močno dvigovanje franka je nedvomno v zvezi s prizadevanjem francoskega finančnega ministra, ki bi rad stabiliziral frank na čim večji višini. Baie se namerava stabilizirati frank v razmerju 125 frankov za 1 funt sterling. Dvig franka prisiljuje izredno povoljnim davčnim dohodkom, potem na tudi močno aktivni trgovinski bilanci za mesec oktober. Ugodno je učinkovala tudi izjava Poincaréja, da bosta konec letošnjega leta vrnjeni Francoski banki dve milijardi frankov. To hitro dvigovanje francoskega franka pa ima slabe posledice za domačo industrijo, kateri se s tem zpira izvoz. Ko bodo glasovi nezadovoljstev z dvigovanjem franka glasnejši, kar se bo gotovo zgodilo, je prav verjetno, da se bo nečrt dviga v razmerju 125 frankov za 1 funt sterling ustavil.

Nova sladkorna tovarna v Banatu. Producenti sladkorne pese v Crenanju v Banatu so se združili v delniško družbo, ki bo zgradila moderno tovarno sladkorja.

Dobave. Direkcija državnega rudnika v Velenju sprotoma do 29. t. m. ponudbe za dobavo 130 m³ janskega lesa: direkcija državnega rudnika v Zabukovci pri Celju na za dobavo borovnega lesa (hlodov). — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: 25. t. m. pri intendanturi kosovske divizijske oblasti v Prištini glede dobave raznih desk; 2. decembra pri direkciji državnih železnic v Ljubljani glede oddaje izvršitve klenarskih in krovskih del ter dobave k temu potrebnega materiala; 11. decembra pri direkciji državnih železnic v Ljubljani glede dobave (Böhrerjevih) pristoirov in rezervnih delov ter glede dobave 1 plošče iz bronu v težih ca 420 kg; pri direkciji državnih železnic v Ljubljani glede dobave odlikov iz sive litine, neobdelanih, 21. decembra na isti direkciji glede dobave 1670 komadov polžastih smeti in glede dobave železne pločvine za kotle. Natančneje v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Omejitve sladkorne produkcije na Kubi. Kelon poročajo iz New Yorka, da celotna sladkorna produkcija na Kubi reducirana v letošnji kampanji na 4.5 milijona ton. Ta vest je imela za posledico, da so na romosoznih sladkornih borzah precej poskočili težišči.

Nabava soli iz Rumunije. Te dni so se vršila v Beogradu poznanja zastopnikov naše monopolne uprave z zastopniki rumunske monopolne režije glede prodaje rumunske soli naši monopolni upravi. Končen sporazum se ni dosegel. Rumunski zastopniki so se vrnili v Bukarešto, da predložijo rumunskemu finančnemu ministru predloge naših zastopnikov. Odgovor iz Rumunije se pričakuje te dni. Kakor javljajo, namerava uruva državnih monopolov kupiti za našo državo preko 30.000 ton soli.

Vrednost celokupne produkcije madžarske industrije je znašala v letu 1925. 17 milijard zlatih kron in je bila za 166 milijonov večja kakor v letu 1924. Od celokupne produkcije odnosa največ na živila in okrepila, to je 46 odstotkov, a najmanj na tekstilno industrijo, to je 1 odstotek. Napovedoval je produkcija v vseh industrijskih panogah z izjemo industrije železa. Naivejši je bil napovedek v industriji živil in okrepil, katere produkcija se je povečala po vrednosti od 708 milijonov na 785 milijonov zlatih kron.

Gospodarska literatura. Prejeli smo: Sinarstvo. Spisal Anton Pevc, državni mle-

karski instruktor. Izdala Zadruga zveza v Gorici. Založila Katoliška knjigarni, 132 slik. Naslovi glavnih poglavij so: Mleko za sir, Gretje mleka, Zasirjenje, Obdelovanje strdi, Predsiranje, Dogrevanje, Sušenje, Dvigavanje drobljenca, Stiskanje sira, Soljenje sira, Zorenje sira, Boleznih vrst sira, Zvara, Mehki siri, Poltrdi siri, Trdi siri, Sirovi sira, Kozji siri, drugi siri, Beljakovinski siri, Gospodarstvo sira, Suho mleko, Dobava zgoščene ga mleka, Izdelava mlečnega prahu, Izdelava mlečnega sladkorja, Kazein, Mlečni kamen. Zdravila in živila, Sir v skatljah. Cena knjige: nevezana 20 lir, vezana 23 lir. v Jugoslaviji cena ista. Preračun lir v dinarje po dnevnem kurzu na dan prodaje. Dobiva se v Gorici v Katoliški knjigarni, pa tudi po drugih knjigarnah in Italiji in Jugoslaviji. — **Pridelovanje žita.** Tako je naslov knjžički, ki jo je izdala Delegacija proizvajalcev čiljskega solitra. Prav potrebna nam je bila, kajti dosedaj ni imel naš kmetovalec spisa, ki bi v kratkem obdelal to snov. Knjžica nam v uvodu pove, kako smo v naši državi sploh in v Sloveniji še posebej zaostali glede pridelkov žita in kako daleč so druge države pred nami. V poglavju «O žitih sploh» dobimo opis žitnih rastlin in njihove zahteve glede zemlje, oddelek «Gojenje raznih vrst» nam pod navodila glede gojenja žit, učinek raznih organskih in umetnih gnojil ter način njih uporabe; obenem nam navaja še druge pojge za povečanje žetvenih pridelkov. Sledijo še odstavki o kolobarjenju, pripravi zemlje, pripravi semenja in o setvi, o oskrbi bovanju setve in žetvi. Sploh dobimo v tej knjžici, ki ima 52 strani, vsa navodila, ki so potrebna za zvišanje pridelkov. Vsak kmetovalec, ki bo pazljivo prečital ta spis, bo črpal iz njega dovolj naukov, ki mu bodo prinesli obilo koristi v gospodarstvu, če jih bo vpošteval. Zato vsem toplo priporočamo to knjžico, in to tembolj, ker jo na željo dobi vsakdo brezplačno. Oglasi se mu je samo pismo na naslov: Poddelegacija proizvajalcev čiljskega solitra v Ljubljani, Gruberjevo nabrežje 16, ki mu na željo brezplačno dopošlje tudi še druge kmetijske knjžice Delegacije, bodisi v slovenskem ali srbohrvatskem narečju.

Borze

22. novembra.

LJUBLJANA. (Prve številke povpraševanja, druge penulbe in v oklepajih kupijski zaključki.) Vrednote: investicijsko 75-78, Voja škoda 332-0, zastavni in komunalne Kranski 20-22, Ljubljanska kreditna 140-0, Merkatilna 99-100, Pradediona 865-867, Kreditni zavod 170-180, Strojne 100-0, Trbovlje 330-0, Veve 105-0, Stavba 55-65, Sešir 104-0. — **Blago:** Zaključki: deske (smreka, jelka), 4 m, od 16 cm naprej, medija 24, 18 in 24 mm, monte, feo vagon meja, 3 vagona 500-500 (500); bukovci hlodi la, zdravi, ravni, sveži, gladki, od 30 cm naprej, od 2.50 m naprej,

feo meja, 1 vagon 380-380 (380); bukovci testoni, monte, feo vagon Sušak pristanišče, 1 vagon 540-540 (540); bukovci in cerove okroglice, suhe, zdrave, feo vagon meja, 3 vagona 19-19 (19). Eksekutivna prodaja: hrastovi frizi, I, II, 27 mm, od 25-50 cm, od 5-10 cm, s toz. nadmerami, 3 vagona 570-570 (570); hrastove ostrorobe deske, la (parizerji), 27 mm, od 1 cm naprej, od 14 do 28/32 cm, ca 12 m², 1 vagon 570-570 (570); hrastove ostrorobe deske, od 2 m napr. 43, 53, 60 mm, od 16 cm napr., ca 12 m², 1 vagon 570-570 (570).

ZAGREB. Zasebni papirji običajno. Promet v Vojni škodi zmeren; tetaj je ostal na višini prejšnjega tedna. Kasa se je trgovala po 336-337. Termin brez prometa. — Pariz se je v Curihu dvignil dopoldne že na 19.20, pa je zopet popustil. V Zagrebu se je trgovač po 216. Za devizo na Italijo je bila v Curihu slaba tendence; v Zagrebu se je trgovač spetelka po 230.5, proti koncu pa po 235.25. London se je v Zagrebu okrepil na 275.25, dočim je Berlin oslabil na 1347.5. Skupni devizni promet je znašal 5.7 milijona dinarjev. Notirale so devize: Amsterdam izplačilo 2266-2272, Dunaj izplačilo 798.25-800.25, Berlin izplačilo 1346.6-1349.6, Budimpešta 0.97965-0.97965, Italija izplačilo 235.02 do 237.02, London izplačilo 274.83-275.63, New York ček 56.53-56.78, Pariz izplačilo 215 do 217, Praga izplačilo 167.7-168.5, Svica izplačilo 1092.75-1095.75, valute: dolar 55.9 do 56.1, Kč 165.85-166.65, lire 229-231, efektiv: bančni: Eskomptna 100-100.5, Kreditna Zagreb 100-102, Jugos 85-87, Obrt na 50-52, Pražediona 865-870, Ljubljanska kreditna, zaključek 140, Narodna 4250: industrijski: Slavski 107-115, Slavonija 34.5 do 35, Trbovlje 320-322, Veve 105-0, Seferna na Osijek 420-440: državni: investicijsko 78-80, agrarno 43.25-44.75, Vojni škoda promptna 336.5-337, kasa 336.75-337, za december 337-339.5.

BEograd. Devize: Dunaj 798.75 do 800, Amsterdam 0-2272, Berlin 1347-1348, Budimpešta 0.9796-0.97975, Bukarešta 0-31 Italija 235-235.5, London 275.1-275.2, New York ček 56.63-56.78, Pariz 206-207, Praga 168.05 do 168.10, Svica 1094-1094.25.

CURIH. Beograd 9.145, Berlin 128.12, New York 518.75, London 25.1475, Pariz 18.65, Milan 21.275, Praga 15.35, Budimpešta 0.997294, Bukarešta 2.825, Solija 3.75, Dunaj 73.10.

TRST. Devize: Beograd 42.25-42.25, Dunaj 335-350, Praga 71.75-72.50, Pariz 87.25-88.25, London 116.25-117.25, New York 24-24.20, Curih 465-475, Budimpešta 0.9390-0.9395, Bukarešta 12.75-13.75, valute: dinarji 42-43, dolarji 23.80-24.10, 20 zlatih frankov 94-99, zlata lira 461.77.

DUNAJ. Devize: Beograd 12.4750 do 12.5150, Berlin 167.95-168.45, Budimpešta 99.08-99.38, Bukarešta 3.8675-3.8675, London 34.3175-34.4175, Milan 29.10-29.23, New York 707.65-710.15, Pariz 25.23-25.33, Praga 20.9575-21.0875, Solija 5.1050-5.1450, Varšava 78.25-78.75, Curih 136.43-136.93, valute: dinarji 12.4750-12.5350, dolarji 707.25-711.25.

Najcenejša Miklavževa darila za mladino

so knjige Tiskovne zadruge v Ljubljani.

Za majhne otroke priporočamo:

Marija Grošljeva; Čebelica brenčelica. — Večbarva slikanica. Cena Din 3.— po pošti Din 3.— več

Za šolsko mladino priporočamo:

Kunaver: Zadnja pot Kapitana Scotta. Slikanica.

Zlato usn in ziskalo aica (ulnega letca) Broš 46.—, vez 44.— po pošti Din 3 vez

Zbirka 9 mladinskih knjig, ki veljajo vse skupaj vezane Din 100.— po pošti Din 100.— v č. (Levstik VI. Dežela brez imena; Milčinski: Tolovaj Mataj; Filip: Kako so se vrač iz tujine; Milčinski: Zgodbe Kraljeviča Marka; Sorli: Bob in Tedi; So: V dežel čimurcev; Vaste: Pravice; Cika Jova Zmaj; Kalamanda rija; Cika Jova Zmaj: Piseni oblaki).

Naročila sprejema knjižarna Tiskovne zadruge v Ljubljani

Prešernova ulica 54 (nasproti glavne pošte).

Vremensko poročilo

22. novembra 1926

Kra	Ca	Tem	Rel	Smer veča in brzina v m	Vrsta padavine
Opazovanja					
Ljubljana (dvorec)	14.7	7.9	11.4	3	SW 1.5
	14.7	7.58	11.3	82	SSW 3
	21	7.55	12.4	8	NE 1.5
Maribor	8	57.4	13	69	SSW 10
Zagreb	15	75.2	17.0	68	SE 5
Beograd	76	76.2	18.0	59	SSW 13
Sarajevo	76	84	5.0	42	mirno
Kopljice	76	84	18.0	68	SSE 9
Dubrovnik	160	18.0	86	S 20	10
Split	75	79	6.0	3	S 3
Prata					

Solnce vzhaja ob 7:16 zahaja ob 16:26 — uzhaja ob 18:51 zahaja ob 9:52

Najvišja temperatura danes v Ljubljani 17.0 najnižja 10.7 C.

Povprečni barometer je danes v Ljubljani viši za 1.4 mm kot včeraj.

Dunajska vremenska napoved za turek: Oblačno, izdatne padavine. Toplo, v prostih legah viharno.

Triška vremenska napoved za turek: Lahki vzhodni vetrovi. Nebo oblachno: dež. Temperatura od 12 do 17 stopinj. Morje nekoliko razburkano.

e— Na Marijini cerkvi v Celju se vršijo v zadnjem času nekatera najnujnejša popravila, ki so preračunjena na okrog 140 tisoč dinarjev. Posebni odbor za popravilo cerkve in bo treba tudi vprašanje v intonkar se je popravila streha, ostalo se pa mora vsled zimskega časa preložiti na spomlad. Stolp in zidovje pa ni v tako slabem stanju, kakor se je prvotno mislilo. Sporna je nadalje še lastninska pravica Marijine cerkve in bo treba tdi to vprašanje v interesu cerkvene občine rešiti.

e— Proslavo ujedinenja priredi mestna Orjuna v Celju dne 1. decembra dopoldne v veliki dvorani Narodnega doma. Na prireditvi sodeluje g. Peter Burja, teporist mariborske opere Natančelji spored bo obavljen tekom prihodnjih dni. — Mestni odbor.

e— **Dijaška akademija.** Napr. dijaška organizacija »Sloga« priredi 27. t. m. ob 20.30 v Narodnem domu akademijo, ki ne bo samo lokalna proslava celjskega dijaštva. Tega dne se zbere v Celju napr. omladina iz vse Slovenije, da tako čim slovesneje proslavi dan našega ujedinenja. Na akademiji nastopi razen »Sloga« še »Preporoda« iz Ljubljane. Spored je sledeči: 1.) Bože prav de (orkester in pevski zbor Preporoda) 2.) Slavnostni nagovor tov. predsednika »Sloga«. 2.) a) M. Hubad: »Skriaček poje« b) E. Adamič: »Kaj ti je Mojca« poje pevski zbor »Preporoda«. 3.) O. Zupančič: »Z vlačkom« deklamira tov. Sketa (Sloga) 4.) O. Zupančič: »Dete čeblica« deklamira tovaršica Z. Engelmaova (Preporod). 5.) W. Valdi-Nachetz: koncert g. mol; violina solo tov. Vidmajer (Sloga) s spremljevanjem g. g. Kuntare. 6.) p. H. Sattner: »Zaostali ptič«. E. Adamič: »Planinec« bariton solo tov. Hribar (Preporod). 7. Wagner: »Tannhäuser« ouvertura, orkester Preporoda. 8.) J. Raff: Kavatine op. 85 No 3, violina solo tov. Vidmajer »Sloga« s spremljevanjem g. Kuntare. 9.) Wallace »Maritana«, izjava orkester Preporoda. 10.) Zadnji prizor iz petega dejanja »Veronike Deseniške« (Sloga) 28. t. m. se vrši v Celju pokrajinski zbor žu pe SJSV in izredni občni zbor »Zveza napredne omladine«. Napr. dijaštvo vabi cenl. občinstvo, da se akademije polnoštevilno udeleži.

Iz Trbovelj

t— Prva plenarna seja občinskega zastopstva se bo vršila v soboto 28. t. m.

t— Nova moderna pekarna b. v kratkem otvorena v novi stavbi poleg Sušnikove kolonije pri kolodvoru v Trbovljah.

t— **Hrastinska društva** Edinost, Svoboda in Krekova mladina so začela intenzivno gojiti šah.

t— **Sičbo obiskani tržni dnevi.** Pri Birtiču v Hrastniku so se uvedli ob sredah tržni dnevi, ki so se vršili poprej pri orožniški postaji. Dosedanja praksa je pokazala, da se tudi tu ne bodo držali, ker je premalo obiska. Poznavalec razmer so mnenja da je vzrok temu dejstvo, ker imajo rudarji vsak svoj kosček zemlje kjer goja najpotrebnejše sičve.

t— **Kulturna društva v Trbovljah.** V Trbovljah obstoji skupno 58 kulturnih društev, od teh 25 v Hrastniku in 33 v Trbovljah. Te številke govorijo dovolj zgovorno, kako kvarno je, da se cepi družabno življenje, zlasti se, ker je večina teh društev v naših rokah.

t— **Uradni dan okrajnega sodišča** se bo vršil v Trbovljah v soboto 4. decembra. Ta uradni dan bo zadnji v letu 1926.

Iz Kranja

t— **Poziv.** Mladeničji, rojeni leta 1907, se pozivajo, da se zgledajo najkasneje do 25. t. m. v občinski pisarni v svrhu vpisa v rekrutni spisek. Seboj naj prispejeto od pristojnega župnega urada izdane družinskih pole in izkaze o plačevanju neposrednih davkov.

t— **Charleyeva teta na kranjskem odru.** Jutri v sredo vprizori gledališki oder domače Citalnice v Narodnem domu znano selonsko komedijo v treh dejanjih »Charleyeva teta«. Sodeluje polnoštevilni čitalnični orkester. Začetek točno ob 20. uri. V začetku decembra bo premijera Cankarjeve drame »Hlapci«, ki je ravno v letošnji sezoni šla kot otvoritvena predstava preko številnih profesionalnih in diletantskih odrov.

t— **Zimsko poletje.** V nedeljo zvečer je našel neki visokošolec v starem drevoredu kresnico.

t— **Gradbeno gibanje.** Renovacijska dela pri župni cerkvi, ki je veličastno delo v gotičnem slogu, so že dovršena. Stavba napravlja sedaj s svojo zunanostjo prav prijeten vtis. Izdatki dosegajo skoro 100.000 dinarjev. — Gradba šolskega poslopja tkalske in puškarske šole v Rožni ulici na

preduje tako, da bo dvonadstropna stavba že v desetih dneh v surovem stanju pod streho. Delo je prevzelo stavbno podjetje Jos. Slavec. — Imenovanje podjetje prične prihodnji teden na Fužinah v Kokriški dolini na posestvu družbe »Jezersko« z gradbo skarp in mostov od gostilne pri Kanonirju do Podstorižča.

t— **Vprašanje pevskega zbora v Kranju.** Že par mesecev sem spi pevski zbor tukajšnje Narodne Citalnice spanje pravice. Da se obnovi v njem življenje, je sklical predsednik, sol. upravitelj g. Sepaher v petek zvečer v čitalnične prostore sestaneck, katerega se je poleg Citalnične predsednika g. ravn. Košmika in predsednice ženskega zbora g. Holchakerjeve udeležilo lepo število pevcev in pevki. Predsednik je naznanil, da je dosedanj pevsodvaja sol. referent g. Rus odločil definitivno taktirko po skoro 27letnem požrtvovalnem delu, v katerem čisto ni našel pri pevcih dovoljnjega razumevanja. Na sestanku je bilo po vsestranski razpravi sklenjeno, naj podvzame odbor vse potrebne korake, da se pridobi zboru pevovodja. Za mešani zbor se je prijavilo 45 pevcev in pevki. Kulturno družabno življenje v našem mestu krvavo potrebuje izvežban pevski zbor. V to bo treba več lastnega samozastevanja, ljubezni in volje, manje osebnostnega čuta. Zato je umesten apel na ljubeznost, da s svojim pristopom prisloži k realizaciji te naloge, da bo kmalu zopet zadonela tudi pri nas pesem domačega zbora.

Naši onstran granic

p— **Čiščenje fašistovskih vrst** se je pričelo tudi v Gorici. Vodstvo fašija je izbralo odsek treh mož, ki bodo preučevali življenje in delovanje vsakega posameznega člana. Je precej smeti ki jih bo treba vreči v stran.

p— **Pula** je dobila od vlade izredne podpore 500.000 lir v svrhu, da bi se pokrili primanjkljaj v občinskem proračunu. Občinski komisar pravi na to v svojem komunicanju, da bi se morala državna podpora zvišati vsaj na en milijon lir in nadaljevati najmanj »kozi pet let, potem šele bi bilo mogoče spraviti proračun v ravnotežje.

p— **V Kopru** je bilo nabornikov iz občin Marezije Dekani Ponian in Koper 432. Potrjenih je 255.

p— **Okoli Trbiža.** Belepečji in Rablja so napravile zadnje poplave in viharji škodo nad eni milijon in pol. Kdo povrne škodo poplavlencem? Vlada zanje nima denarja.

p— **V Ilirski Bistrici** so ustanovili takoj po izdaniem ukazu fašistovski deško organizacijo »Balilla«. Pristopilo je doslej 45 ljudskošolskih učencev.

p— **Slovenski orožniki.** Orožniški pristavniki, ki so dovršili v Turinu orožniško solo, nastopijo v kratkem službo po raznih pokrajinah, največ je določenih za Firenco in Ankonu. V orožniški šoli je bilo 10 Slovencev.

p— **Strahna smrt.** 25letni Leopold Bucik iz 22letni Ciril Cargo z Vrha nad Kanalom sta odpirala na polju ležečo granato. Ko sta že mislila, da sta dobro opravila svoj posel, je granata eksplodirala in razmesarila oba fanta. Osem let že pobirajo vojni material pa je še vedno povsodi polno neeksploziranih izstrelkov po deželi Laško gospodarstvo!

p— **Meakroni.** Osemnajst letošnjih nabornikov je stalo pred sodščem v Gorici, ker so nosili na poti k naboru v gumbnicah kosčke meakronov. Obsodba je ostra: vsak nabornik se sedel mesec dni v ječi.

p— **V Tomazevici** na Krasu je pred vojno delovalo društvo »Napredek«. Dolgo časa se je mladina pripravljala, sedaj pa se je odločno zganila in društvo »Napredek« je oživljeno. Najpomni res napredek za Tomazevico!

k— **V Celovcu** je bila pred kratkim v benediktinski cerkvi odkrita spominska plošča padlim vojakom nekdanjega kranjskega pešpolka št. 17 ki je bil več let nastanjen v Celovcu. Pred ploščo je bil položen tudi venec s slovenskimi trakovi.

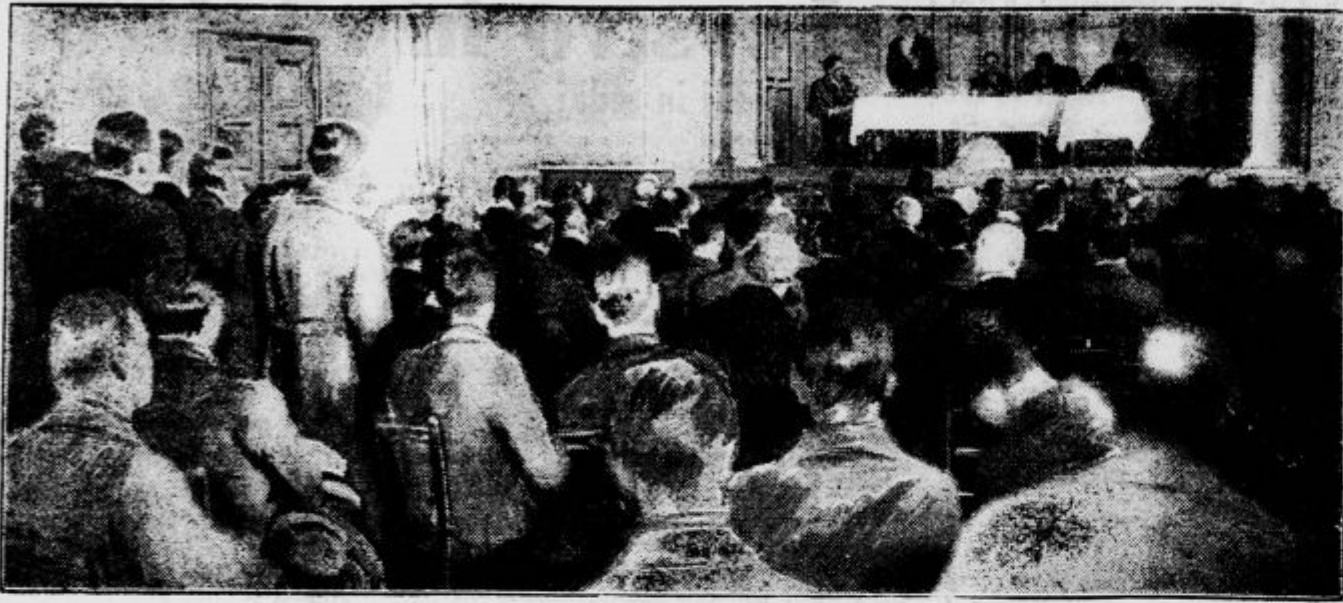
HAPPY LIFTKE — IN DAGOVER

Najnovejši in najlepši Harry Liftke in Dagover. Liftke je dosegel kolosalni uspeh pri vseh dosedanjih predstavah! Veselo! Zabavno! Elegantno! Razkošno! Pustolovno! Ljubavno! Na splošno željo gostuje še danes svetovnoznani virtuozi na ustni harmoniki g. Hugo Fiedler pri vseh predstavah.

Prednaznailo: »Salonski banditi« v glavni vlogi John Gilbert.

ELITNI KINO MATICA najudobnejši kino v Ljubljani

Prizor s sijajno obiskanega nedeljskega shoda SDS na Viču

Krasno zborovanje SDS na Viču

Ljubljana, 21. novembra.

Današnji shod narodnih poslancev SDS gg. dr. Žerjav in dr. Pivka na Viču pri Ljubljani je bil izjemno obiskan. Ob polni dvorani je ob 10. dopoldne otvoril v prostornem Sokolskem domu zborovanje g. Borštnik, nakar je takoj povzel besedo burno pozdravljeno.

nar. posl. dr. Ljudevit Pivko,

ki je po daljšem času zopet obiskal ljubljansko oblast.

V prvem delu svojega jedrnatega govora se je g. dr. Pivko pečal z našo zunanjo politiko, podrobno analizirajoč razmerje Jugoslavije do vsake posamezne sosedice. Zlasti je poudarjal novo linijo, ki se kaže s prijateljstvom med Nemčijo in Francijo in katera znači za nas absoluten dobiček. V notranjepolitičnem položaju je govornik naglašal nedvomno dejstvo, da konsolidacija v naši državi v znatni meri napreduje in da bo gotovo s momentom ureditve v ustavi predvidenih samouprav začen krepak udarec onemogočeni zlu, ki izhaja od državne uprave. O zadevi pomembnega sodelovanja jugoslovenskih skupin v parlamentu, to je SDS, davčnovečev in muslimanov, o čemer se v javnosti že precej razpravlja, izjavlja dr. Pivko, da mora danes tudi g. Davidovič uvideti, da ni več mogoče biti v skupni fronti s Korosem in Radičem. Tu je treba odpreti pot. Glede novega davčnega zakona je govornik mišljenja, da bodo prej razgnali Narodno skupščino, nego dali vladinovi na glasovanje zakonski načrt, ki bi bremenil res enakomerno razdelil. Z ozirom na stališče klerikalcev v zadnjem času je jasno, da so jih radičevci in radikalni temeljito potegnili. Iz vsega tega nenadnega opuščanja avtonomije in drugih strankinih načel izhaja jasno, da imamo tudi v naši ožji domovini stranko silno slabih načel, ki je v stanju, da iz trgovskih ozirov menja program in s tem vse. Radi stroge dolednosti v izvajanju programa in sploh radi vztrajnega dela SDS za prave interese ljudstva je bodočnost naša, je jutrišnji dan naš!

Par minut so trajale ovacije zborovalcev dr. Pivku, nakar je bil z dolgotrajnim poskanjem navdušeno pozdravljen drugi govornik, predsednik oblastne organizacije SDS

narodni poslanec dr. Žerjav.

V daljšem govoru je posl. dr. Žerjav pojasnjeval stališče SDS po kapitulaciji radičevcev. Niso ji več vezane roke po državnih ozirih, odkar so prejšnji republikanci in federalisti stopili med zavotvorce. Njena kritika je vsled tega danes lahko neizprosno ostra, vendar vedno loči državo od vlade. Ne smemo dopustiti, da bivši Judeži preganjajo one, ki so bili vedno dobri. Ako danes z zadoščenjem opazujemo, kako mora HSS izvršiti delitev na oblasti, nam tega pač nihče ne more zameriti.

Govornik se je nato največ bavil z bodočo oblastno samoupravo in zahteva, da bivša deželna bolnica v Ljubljani ostane kot državna bolnica za vzgojo zdravniškega naraščaja in strežniškega osebja v Sloveniji. Velike cestne zveze z Ljubljano, mejo in Sušakom, Karlovcem, Zagrebom in Savska cesta morajo ostati v oskrbi države. Melioracije in ureditev manjših vodotokov naj pripade oblasti z državnim subvencijom. Občinski zakon, ki ga pripravila vlada, ne prinese našim krajem novega. Pri reševanju zakona o mestih moramo stati na stališču, da Ljubljana ne bodi izločena iz svoje okolice kot posebna oblast, četudi morda to doseže, a ne v svojo korist, Zagreb, kajti iz tega bi se razvilo nezdruživo razmerje med mestom in deželo. Govornik se je nato bavil z delavskim vprašanjem, poudarjajoč, da poleg izvajanja delavskega zakonodavstva je glavna socialna politika danes preskrbeti ljudem dela. Zato se bo SDS na vso moč potegnila za projekt zveze Beograd-Split,

ki primese 50 milijonov dolarjev samo za delo doma, kar pomeni konec nezaposlenosti in bo, kakor oster veter odprlo ventil privredni krizi. Končno je govornik zagotavljal uradništvo in penzionirje, da jim je SDS, ki so z njo vezane vse dosedanje pridobitve tega stanu, vedno zvesta, da si agrarne in verske stranke ščuvajo proti namnešenem ter opozarjajo, da strošek zanje znaša čez 600 milijonov dinarjev na leto. SDS zastopa interese svojih krajev, a dokler bo vsak le nase mislil, in mu

ne bo neprestano pred očmi narodna celota, bo vedno krivic in enostranosti. To in nič drugega pa je jugoslovenski duh, ki mora navdati vse odločilne kroge in ves narod. Jugoslovenstvo je edina formula, ki more izzvati zavest za popolno enakopravnost Srbov, Hrvatov in Slovencev. (Navdušeno odobravanje).

Ob koncu je bila soglasno sprejeta resolucija, s katero izražajo zborovalci vodstvu stranke popolno zaupanje in pričakujejo od narodnih poslancev SDS, da pospešijo po svoji moči čim prejšnji sprejem takih zakonov, ki morejo resnično od pomoči gospodarski bedi celokupnega naroda.

Velik zbor SDS na Jesenicah

Jesenice, 22. novembra.

Danes popoldne se je vršil v restavraciji Tancer zbor SDS, ki je sijajno uspel. Dvorana in postranske sobe so bile nabito polne pristašev SDS iz Jesenic in okolice. Zboru so prisostvovali tudi delegati skoraj vseh k. o. SDS radovljskega sreza.

Točno ob 3. uri je predsednik srezke organizacije SDS inž. Černe otvoril zborovanje, pozdravil govornika posl. dr. Pivka in dr. Kramerja, katerega so navzoči pristočno aklamirali. V imenu k. o. Jesenice je izrekel pozdravni govor predsednik dr. Kogoj.

Govor posl. dr. Pivka.

Opetovano burno pozdravljen je poslanec Pivko v zanimivem govoru obrazložil prilike in nepravilnosti v državi. Podal je sliko našega zunanjega položaja ter je z drastičnimi primeri, ki so izzvali burje smeha, a tudi izraze ostrega ogorčenja, obeležil današnji režim, ki v polnem nezamenujevanju interesov države in naroda vodi naravnost pogubonosno politiko. S posebno ostro je posl. Pivko razkrinjal zlasti radikalne metode. Razpravljal je o aktualnih gospodarskih vprašanjih, ki bi jih morala rešiti Narodna skupščina, a jih ne bo, ker je sedanja vladina večina za vsako pozitivno delo nesposobna. Govornik je prikazal delo kluba SDS na vseh poljih narodnega interesa ter je poudaril, da je edini izhod iz neznosne situacije razbitje radikalnega gospodarstva. Zborovalci so govorniku oduseljeno odobraval.

Izvajanja dr. Kramerja.

Bivši minister dr. Kramer je uvodoma razpravljao o vlogi Hrvatov in Slovencev v naši novi državi ter poudarjal pomen narodnega in državnega edinstva zlasti za gospodarsko in socialno bodočnost Slovencev in za revindikacijo okruženih delov domovine. Današnjega slabega stanja v državi so v veliki meri krivi zlasti hrvatski in slovenski separatisti v najširšem pomenu te besede, ki so mesto pozitivnega dela na danih ustavnih osnovah proglašali državopravna vprašanja za najnujnejšo zadevo ter izsiljevali neprestane borbe na ustavopravnem terenu, pred katerimi so se morala umakniti v ozadje baš najvažnejša vprašanja dela, zasluga, reda in kruha. Sedaj prilijata spoznanje. Zadnja na vrsti je žal naša SLS, ki pred svojo javnostjo sicer se ne upa z odkrito besedo na dan, a katere voditelj v hrvatskih in srbskih listih javno priznava, da je revizijske ustave in z njo tudi izvedba avtonomističnega programa klerikalne stranke nemogoča in neizvedljiva stvar. A kdo povrne Slovencev ogromne izgube, ki so jih utrpeli v boju za fantom klerikalne avtonomije?

je? Stroški izgubljene klerikalne vojne jih bodo dušili še dolgo in kakor so v svetovni vojni upropaščeni narodi poglani svoje vladarje in voditelje, tako bi moral slovenski del naroda ne le izreči, temveč tudi izvršiti obsodbo nad onimi, ki so ga s svojo nesrečno politiko dovedli v današnje žalostno stanje.

Govornik je nato obravnaval vprašanje oblastnih samouprav. Ako se bodo oblastne volitve vršile, bo s tem storjen prvi korak za izvedbo prave in praktične ljudske avtonomije. Radičevci in klerikalci so samouprave z ogorčenjem odklanjali, proglasili jih za zločin proti narodu; sedaj bodo radičevci morali sami »parcelirati« Hrvatsko, klerikalci pa bodo prisiljeni, da od praznih besed preidejo k praktičnemu delu. Eni kakor drugi so nezadovoljni, da so volitve razpisane. Naravno. Saj pomeni praktična uvedba oblastnih samouprav končno razbitje vseh avtonomističnih fraz in gesel. Pokazalo se bo, da je delokrog oblastnih samouprav dovolj širok, da se v njegovem okviru dajo zadovoljiti danes toliko zanemarjeni naši lokalni gospodarski in socialni interesi. Govornik je podal podrobno sliko delokroga in pravic oblastnih skupščin in oblastnih odborov. Primerjal jih je s starimi deželnimi zbori in odbori ter ugotovil, da nudijo nove oblastne samouprave ljudstvu širšo in bolj zajamčeno avtonomijo nego stare deželne avtonomije.

Primerjajoč ravno linijo politike SDS s politiko njenih nasprotnikov je doktor Kramer končno obeležil pomen SDS za koncentracijo vseh zdravih narodnih sil, ki bo našo državo pripeljala iz sedanjega kaosa k notranjemu ozdravljenju.

Zborovalci so izvajanjem dr. Kramerja opetovano živahno pritrjevali in jih na koncu burno odobraval.

Na koncu je dr. Kogoj z duhovitimi primerami in izvrstno poantiranimi besedami dal izraza samozavestnemu razpoloženju pristašev jugoslovenske demokracije ter borbenosti njenih organizacij. Govor dr. Kogojja je bil pozdravljen z burnim odobravanjem.

Sledila je interesantna debata tekom katere je posl. dr. Pivko dajal pojasnila na razna mu stavljena vprašanja.

Zbor je trajal nad tri ure ob napeti pozornosti zborovalcev. Zaključil ga je predsednik Černe z iskreno zahvalo govornikom in poslušalcem. Končno je bila izrečena poslancem SDS zaupnica in poslušalci so se razhajali v vidnem zadovoljstvu nad izvrstno uspešno politično prireditvijo.

Po zboru se je vršila pod predsedstvom predsednika srezke organizacije SDS inž. Černeta konferenca srezkih delegatov, na kateri so se razpravljale aktualne zadeve.

Porote

Rodbinska tragedija. — Smrtna obsodba.

Ljubljana, 22. novembra.

Zimsko zasodanje ljubljanskega porotnega sodišča se je pričelo danes z zanimivo razpravo. Na zatočni klopi je sedela Ivana Trebušakova roj. Prašnikarjeva, vdova mizarja iz Toplice pri Zagorju radi umora lastnega moža. Šibka, srednjevelika ženska, krdanjevih oči. Bila je sicer mirna, le z desno nogo je udarjala nemirno ob tla. Dvorana je bila polna občinstva.

Obtoženka Ivana Trebušak

Lovro Trebušak je bil mizar v prenegokopu. Poročil se je leta 1911. in je imel z Ivanko 5 otrok. Zakon je bil začetkom srečen, a potem je mož jel popivati. Dne 11. aprila 1925 je prodal svojo hišo Rihardu Miheliču za 25.000 Din in jel s tem izkupičkom zidati novo delavnico. Zahajal je pa tudi še pogostej v gostilno in trošil denar. Zato mu je aprila meseca, ko je nekoč prikolovratil pijan domov, vzela žena 54.000 kron in jih naložila v Mestni hranilnici v Ljubljani. Par dni potem je Lovro prikolovratil za njo, pobotela sta se in ona mu je izročila bra-

ževalo sapo, ko je prvomestnik bral odgovor. Ker so porotniki prvo glavno vprašanje glede umora z 9 glasovi potrdili, vprašanje, ali je zakrivila zločin v duševni zmedenosti pa zanikali, je bila obsojena Ivana Trebušak v smrt na vešalih.

Danes se vrsta dve razpravi, in sicer proti Franci Vodnikovi radi hudodelstva goljufije in Vinču Znidaršiču radi zlorabe uradne oblasti.

Novo mesto, 22. novembra.

Fantovski uboj

Dne 21. septembra je bila večja fantovska družba v Kostanjevici pri St. Rupertu pri posestniku Francetu Tratarju, kjer so meli proso. Med njimi sta bila tudi 19letni posestniški sin Franc Gracar in njegov brat Rafael, brata Marko in France. Podlesnik ter Ludvik Sivavec in Janez Medved. Tratar je družbo pogostil z domačo pijačo, tako da so bili kmalu vsi prav dobre volje. Ko so se fantje pozno ponoči vračali domov, je prišlo med njimi do spopada. Brata Gracar in brat Podlesnik so se pred hišo oborožili s koli in poleni ter napadli Sivavca in Medveda. Franc Gracar je udaril najprej Medveda in ga pobil na tla, potem pa s silnim udarcem zamahnil še na glavo Ludvika Sivavca, ki se je takoj zgrudil. Sivavec je že nekaj ur nato umrl. Vseled silnega udarca mu je namreč počila možganska žila dovodnica, ki je povzročila močno krvavitve in otrpnjenje možgan. Poškodba je bila že od početka smrtonosna in bi bila vsaka zdraviška pomoč brezuspešna. Ranjeni Janez Medved je dobil pri pretepu k sreči le lahko telesne poškodbe.

Obtoženi Franc Gracar je sicer priznal svoje dejanje, vendar se je zagovarjal s silobranom. Udaril je s kolom po Medvedu in Sivavcu baje je zato, ker se je bal, da bi ga sicer onadva napadla.

Porotniki so soglasno potrdili vprašanje uboja in lahke telesne poškodbe, nakar je bil Franc Gracar obsojen na dve leti težke ječe. Obtoženka je zagovarjal dr. Ivanetič.

S porotne klopi.

nino knjižico. Pijančeval pa je tudi še naprej in razvalil jo skozi skrajno surovo. Imela je doma pravi pekel.

Ponoči od 26. na 27. maja je takoj po polnoči vzdrnil Trebušakove sosedice krik, da gori. Sosedja Dolenc, Podjed in njihove žene so takoj planili v Trebušakovo stanovanje s posodami vode in opazili, da gore na zakonski postelji žimnice. Ko je hotel Dolenc odkriti žimnico, so zapazili Lovreca ožganega, krvavega in mrtvega.

Trebušakova je šla nato sama k orožnikom in rekla, da se je mož 26. maja zvečer sam poill s petrolejem. Po daljšem zaslišanju je po orožnikom te priznala, da je ona morilka. Udarila je spekega moža trikrat po glavi in vratu, mrtvega polila s petrolejem in zažgala posteljo, da izbriše sledove umora.

Po izpovedbah pri je bil pokojni Trebušak zelo nagnjen k jezi in hud pijačen. Svoje otroke je imel sicer rad, ženo pa je neprestano pretepal. Na vprašanje, zakaj je miza ponovno udarila s sekuro, je izjavila obtoženka v preiskavi: »Drugič in tretjič sem ga udarila zato, da je bil gotovo chin, sicer bi me ubil mene. Hotel je imeti 8000 kron.«

Zanimiv je bil zdravniški izvid in mnenje glede duševnega stanja obtožene, ki sta zvrčala največ krivde na morilce, ki mu postava ne more priti v oči, in ta morilec je — alkohol. Ko je bil Lovro še fant, je že bil znan pijanec; že vnaprej je zapil svoj prisluček. Kmalu po poroki je niančevanje nadaljeval in polagoma pritegnil tudi njo. Skupaj sta pila. Skupaj pozabljala v pohoti svoje težke napahe, a prebujena sta vsak zase prenašala pezo življenja, na katero sta pri prvem bodočem rjančevanju spet pozabila. Verjetno je bilo, da je ona postala nevrastena. Pretirano intimno občevanje in vsaj delno alkoholiziranje je močno vplivalo na njeno šibko telo. Potem je prišla skrb radi njenarja, ki ga je hotel mož napraviti. Vse se je v nji združilo in prekipelo. Ali naj pusti otroke možu in se usmrti, ali naj pobegne, ali kaj? Stori la je kreh, katerega morda res ni tako zamislila.

Porotniki so odšli v posvetovalnico in se bele čez 1 uro 15 minut vrtni. Vse je zadr-

Poneverba v stiski

Ignacij Vobič, organist v Semiču, je opravljal zadnja tri leta tudi posle tajnika pri občini Semič in Kot. Njegovi stalni dohodki so bili zelo skromni. Dobival je mesečno kot organist 600, kot cerkovnik 600, kot tajnik občine Semič 1000, od občine Kot pa 320 K, poleg tega pa 5 % občinskih doklad za meso in pivo in kot cerkovnik ter organist običajne darove pri krstih, porokah in pogrebih. Ima številno družino, katero je sveda le težko preživljal. V sili je posegel končno po zaupanih občinskih novicah. Po revizijskem poročilu velikega župana ljubljanske oblasti si je prilastil skupno 28.864 Din raznih občinskih doklad in vrh tega 500 Din prispevkov, ki jih je dobil za popravilo pokonališnega zidu, cerkve Sv. Duha na Selih. Ob priliki aretacije so našli v njegovi miznici le še 1485 Din poneverjenega denarja. Obdolženec je priznal, da si je pridržal najmanj 28.864 dinarjev občinskega denarja, zagovarjal pa se je z revščino.

Porotniki so z 9 glasovi zanikali vprašanje glede uradne poneverbe in potrdili vprašanje glede nepremagljive sile. Ignacij Vobič je bil nato oproščen. Zagovarjal ga je dvor. svet. dr. Garzarolli.

Pred sodniki

Tapetnik Bobnar ima ženo Pepo, ki je precej zgornja. Tam blizu Polhovca gradca, kjer Pepa stanuje, stanujeta tudi dva huda pretepača Dimež in Lincež, ki bosta plačala vsak po 200 Din globe. Pred 3 tedni sta šla po cesti mimo Pepce, ki je stala na pragu in brusila svoj jezik nad mirljubno sosedo. Ko je zagledala Dimeža in Linceža, ju je takoj začela zbadati, češ da sta ji prejšnji večer napravila mačjo godbo. Pri tem je skočila v Linceža, ki ji je pritisnil krepko pljusko. A Dimež je pograbil njeno metlo in jo udaril po glavi, da je solnce pred njenimi očmi kar zaplesalo. Poškodba ni bila huda, zato je bila tudi kaznen mila.

Gorenjski Jaka zna samo zapeti: »Jaz dolam sode in pljem iz polne posode!« Mož je sodar in pijanček prve vrste. Splošno znano je, da mu je tudi par vatlov manjka; a svojo obrt vendar izvršuje. Pred mesecem se je nažlampal tako, da je hropeč kot tokomotiva. Ležal je pred svojo kočjo tam za lepo vasico N pri Kamniku in klet na žive in mrtve. Prišla sta mimo dva vaška fanta in ju je nahljil, da joj Ker sta bila trezna, sta šla domov; a on je rjul, da sta ljubčva njegove žene in ju blatič z raznimi psovskami. Ker sta bila fanta sosedova sinu, sta ga nekaj časa poslušala, a potem šla naeden Oba, Andrej in Blaž, sta pravila, da sta ga samo polila z vodo, da bi nehal krčati, ker je rjul celo uro; Jaka pa prav, da sta ga tudi z opeko. Ko sta bila obsojena vsak na 24 ur zapora, sta se pritožila in zdaj bo razpravljalo o tem še senat.

Na smrt obsojena

Na narodni praznik 1. decembra zvečer

Ljubljana

HOTEL UNION

Maribor

NARODNO GLEDALIŠČE

DVA

VELIKA KONCERTA

na korist novinarskega benziškega fonda

ENA

za svilo

in volno

SPORT

Hazen

Medmestna tekma Ljubljana : Maribor
11 : 5 (5 : 2)

V nedeljo sta se srečali v drugič, to pot v Ljubljani, reprezentanci Ljubljane in Maribora. Ljubljanskemu timu se je posrečilo, izdatno revanžirati se za občutni pomladanski poraz, vendar je težki poraz mariborske reprezentance sprico predvedene igre nekoliko previsok, gre pa v precejšnji meri na rovaš ožje obrambe, ki je gladko odpovedala. Ljubljano je zastopala kompletna družina Ilijirje v običajni postavi, ojačena z branilko Saplovo (TKD Atena), bošča za barve Maribora pa je bila poverjena kompletni družini ISSK Maribora, ki je obbolelo Petanovo nadomestila s talentirano, toda še ne rutinirano mladostjo Ribaričev.

Tekma sama ni bila baš na višku, ves čas je imela značaj prvenstvene tekme, vanja, kjer se družini borila le za končni efekt, da dosežeta dva boda. Zlasti smo pogrešali v mariborski reprezentanci, iz vsežni v napadu, tiste lepe in efektne kombinacije, ki smo jo bili doslej vajeni videti pri njej. Včasih se je obojestransko zaigralo v, rekli bi, preostrem tonu, ki je bil lepoti igre samo v kvar. Sodnik je kaznoval ostrost samo s kazenskimi streli, ni je pa skušal s rigoroznejšimi sredstvi preprečiti.

Zmagovalna družina je predstavljala dobrih, popolnoma izbalansirano celoto. Odlikovala se je zlasti Bernikova, ki je zopet v zelo dobri formi. Bila je stalna nevarnost za hla nesigurno nasprotno obrambo. Njena prodornost je tudi tokrat prila močno do veljave, osemkrat je z uspehom streljala na mariborsko svetilico. Tudi obe krili sta v polju igrali in kombinirali zelo dobro; pred golom pa sta s hiperkombinacijo in neodoljivostjo skazili več dozorčih šans. Krilska vrsta je zelo dobro držala vez med obrambo in napadom. Dodajala je napadu uporabljive žoge in ga z nemerom posiljala v oganj, v defenzivni igri pa je razbijala hitre in zelo nevarne napade mariborske napadalne vrste. Vidrova je bila znatno boljše od svoje kolegice, ki skuša vidno popuščanje v formi nadomestiti z ostrejšo igro. Saplova kot branilka se je v tej okolici dobro vpeljala in je tudi napravila svojo dolžnost, razdirajoč je dozorale in najbolj nevarne akcije Maribora. Jermolova v голу zelo dobra, napram prejetim golom je bila brez moči, ker so bili doseženi iz največje bližine in z razantnimi streli. Bravurozna obramba nizke bombe Vodebove na sami golovi črti (proti koncu drugega polčasa) je vredna, da se jo zabeleži.

Družina Maribora v splošnem ni zapustila tistega dobrega utisa kot v finalni tekmi za prvenstvo Slovenije. Napad je v polju v polni meri zadovoljil, pred golom pa ni, izjemno Vodebove, pokazal onih energičnih in hitrih zaključnih akcij kot tedaj. Opaziti pa je bilo, da je Ozvatičeva vodila svoje napadalno vrsto znatno boljše kot zadnjič. Da ni napad tudi številčno prisel do večje veljave, je zakrivila predvsem krilska vrsta, ki ga ni znala v pravi čas podpreti. Dočim se je za časa ofenzive pravilno plasirala, ni znala po uspešni defenzivi najti takoj kontakt z nasprotno vrsto in jo pri akcijah podpreti. Tudi je v taktičnem pogledu mnogo za grešila. Herculova ni dosegla svoje forme od zadnjč, bila je precej boljše od mlade Ribaričeve, ki kaže napredek, a je za težje tekme še prešibka. Ožja obramba (branilka kot vratarica) je to pot odpovedala. Taktična igra branilke in plasiranje vratarice sta skrajno pogrešni. Uspehe Bernikove je zakrivila branilka, ki je ni pravilno krila. Trije (avto)golji gredo na njen račun.

Igra je potekla ves čas v ostrem tempu. Bila je odprta, tu pa tam je bilo opaziti rahlo premoč Ljubljane, ki ji je sedla premoč Maribora. Danška doseže vodstvo za Maribor, Bernikova izenači. Maribor si ponovno pribori vodstvo (iz prestopa), nakar Bernikova zopet izenači. Protinapad se konča z Vuginim strelom čez gol. Tretji

gol in vodstvo za Ljubljano doseže Privškova. Kmalu nato zviša Bernikova na 4 : 2. Peti gol za Ljubljano pade iz scrumage, vendar to ni bil regularen gol, ker je bilo samo pol žoge čez črto.

V drugem polčasu ohrani igra svoj ostri značaj. Bernikova zviša na 6 : 2, nato pride spet Maribor do besede in zniža Danuška na 6 : 3. Po seriji kornjerjev za Ljubljano sledi osmi gol za Ljubljano (po Bernikovi), pomagala pa je pri fabriciranju tega zgoditka tudi branilka. Zopet zniža Danuška na 8 : 4. Deveti gol doseže Ljubljano zopet po Bernikovi, branilka Maribora ni ti ne poskuša braniti. Jermolova in Bernikova postavita končni rezultat za Ljubljano, dočim zniža proti koncu Danuška na 11 : 5. Sledijo še lepe parade Jermolove v голу, nato konec.

Družini sta nastopili v sledečih postavah:

Ljubljana: Jermol Sonja, Sapla I., Vider, Tratnik, Privšek, Bernik, Jermol Milena.

Maribor: Stare Olga, Stare Zora, Ribarič, Hercul, Vuga, Ozvatič, Vodeb.

Sodnik g. Dobrič je bil slab. Njegove odločitve v pogledu foulou so bile mnogokrat pogrešne. Glede kornjerjev prav tako. Petmetrovko je dikiral neupravičeno. Petega gola za Ljubljano ne bi bil smel priznati, ker žoga ni pasirala črte.

Nedeljske nogometne tekme

LJUBLJANA: ASK Primorje : ZSK Hermes 4 : 0 (2 : 0). Edina večja nogometna tekma prošle nedelje se je odigrala na igrišču ASK Primorje med gornjima kluboma. Primorjasi so topot predvedli efektno igro, le v taktičnem pogledu jim manjka še precej. Napadalna vrsta, katero je vodil Poduje Sime, je dobro vigrana, toda izgublja čas in teren z neprestanim kombiniranjem. Ugajal je tudi Čebobin, le v pred ložkih je še slab. Od kril boljše Čamernik. Krilska vrsta in obramba, čeprav z dvema rezervama sta izvršili svoje delo v redu. Hermes je predvedel svojo tipično prodorno igro ter se je ponovno izkazal v obrambi. Priporočali bi moštvo, a vodstvo kluba opozorili na to, da z vsemi močmi odpravi surovost nekaterih igralcev. Igralo se je v živahnem in čimdalje bolj v ostrem tempu ter je bila igra do nekake polovice drugega polčasa zelo zanimiva in napeta. Poslej se je izvodila v surovost. Dobri pri Hermesu vratar, Jesih in mlade rezerve. Gole so zabili Poduje 2, Uršič in Čamernek po 1. Prvi polčas je sodil g. Kepec, drugi pa g. Kuret. — Reka : Jadran komb 3 : 2. Ilijirja rez : Svoboda (Trbovlje) 4 : 0. Dijaški športni klub : SK Krakovo 2 : 0 (1 : 0). Dijaški so zopet pokazali svoje lepe zmožnosti, zlasti se je odlikovalo levo krilo. Pri Krakovu je bila najboljše obramba.

NOVO MESTO: SK Panonija (Ljubljana) : SK Elan 2 : 3 (2 : 3). V prvem polčasu je bil v premoč Elan, v drugem pa je dominirala Panonija. Moštvo Panonije je napravilo zelo dober vtis. Obe moštvi gojita kombinacijsko igro kratkih pasov. Z obeh strani se je igralo fair. Neodoljni rezultat niholi odgovarja poteku igre. — Občinstva 250.

TRBOVLJE: SK Trbovlje : Primorje rez. 8 : 5 (2 : 2). Trbovlje rez : Svoboda (Trbovlje) rez. 5 : 0 (2 : 0).

CELJE: SK Svoboda Maribor : SK Red Star 3 : 1 (1 : 1). Igra je bila ves čas poljna. Sodnik je bil g. Krell. Tekmi je prisostvovalo precej občinstva.

ARIBOR: V n. l. lio ni bilo posebnih tekem. Villercher SV. bil moral igrati proti ISSK Maribor, je v zadnjem trenutku odpovedal. Maribor je igral trening tekmo z volaškim moštvom ter zmagal 5 : 2. GAK (Gradec) old boys : SD Rapid old boys 9 : 1 (3 : 0). Rapidova stara garda si je preskrbela nekoliko premočnega nasprotnika. Med sestrski GAK so sami bili igralci, katerim se še dnošna rutina.

Gostje se niso prav nič trudili in bi bili lahko zabili tudi še več golov. Častni gol so Rapidovci dosegli z enajstmetrovko. — SD Rapid : TSK Merkur 6 : 2. Merkur je nastopil z več rezervami.

BEOGRAD: BSK : Jugoslavija 2 : 0 (1 : 0). Prvenstvena tekma, ki se je odigrala ob velikem zanimanju občinstva, je končala z bolj srečno kakor zaslužno zmago BSK. S to zmago si je BSK zasigural prvo mesto v jesenskem prvenstvu. Scortala sta N. Marjanović in Dragičević. Sodil je gospod Joksić.

ZAGREB: Prvenstvene. Gradjanski : Derby 2 : 1 (2 : 0). Croatia : Concordia 2 : 0 (2 : 0). Sokol : Slavija 2 : 0 (0 : 0). Hašk je na prvem mestu z 8 točkami (gol-diferenca 7 : 1) pred Gradjanskim, ki ima isto število točk, toda slabšo gol-diferenco 13 : 5.

GRADEC: Hašk (Zagreb) : GAK 1 : 1 (1 : 0). Zagrebčani so predvedli lepo igro. Za Hašk je scortal Plazzeriano.

DUNAJ: Prvenstvene WAC : BAC 3 : 2 (2 : 2). Prvi poraz BAC v jesenski prvenstveni sezoni. Tudi Rudolfshügel je doživel svoj prvi poraz. Premagal ga je Rapid 5 : 3 (3 : 2). Vienna : Simmeringer 8 : 1 (3 : 1). Hakoah : Sportklub 1 : 0.

PRAGA: DFC : Viktorija Žižkov 4 : 3. Slavija : CAFK 4 : 1. Sparta : Vrsovice 2 : 2. Čechie Karlin : Meteor VIII. 2 : 1. BRNO: Moravská Slavija : Deutscher Sportverein 6 : 3. Zidenice : Trebiš 4 : 1.

SK Mura : ASK Primorje 10 : 5 (5 : 3)

Družina ASK Primorja je prošle nedelje gostovala v Murski Soboti proti družini SK Mure, ki je na domačih tleh nadvse nevaren nasprotnik, kateremu so podlegle že naše najmočnejše družine, zadnjič Ilijirja (8 : 5).

Družina Mure, v kateri je debitirala bivša Atenaška Cimpermanova, s katero je pridobila izvrstno moč, je predvedla vzorno kombinacijsko igro. Najboljši del družine je bil napad, ki je v naglih potezih prodiral do gola in vsak napad zaključil s strelom na gol. Zato je imela primorjanska obramba polno roko posla. Halfa sta podala povprečno dobro igro. V ožji obrambi je omeniti zlasti zelo dobro branilko. Vratarica ni bila preveč zaposlena, ker so šli šti Primorjank zvečine preko gola.

V primorjanski družini je bil napad v prvem polčasu boljši kot v drugem. Moramo pohvalno omeniti Vidčičevo in mlado Podbojevo. Erbežnikova je bila spočetka dobra, kasneje je zapadla v svojo staro napako, da je igrala preveč solistično. Pri malo večji pažnji do svojih soigralov, bi bila lahko prispevala do ugodnejšega rezultata. V krilski vrsti je opravila velik penzum dela Zannerjeva, Jenkova je jako dobro držala Cimpermanovo. Glede ožje obrambe je omeniti, da se je Kaiserjevi poznalo, da ni vajena mesta branilke, Kriševica v голу sijajno, obvarovala je svojo družino pred večjim porazom.

Igra je bila do konca odprta. Napadi so se izmenoma vrstili s polja na polje. Precej je vplival na potek igre močan veter. Od posameznih igralov bi se omenili, da je Cimpermanova nekoliko preostro igrala. Dva gola za Muro rezultirata iz prestopa, ima ju na vesti sodnik. Rezultat bi bil brez teh dveh golov rešen.

Sodil je g. Peterka. Če bi bil sodil nekoliko boljše in sigurnejše, bi lahko rekli, da je sodil korektno in dobro.

ASK Primorje. Danes, v torek, ob 20. seja cent. odbora v Narodni kavarni. Tajnik.

SK Jadran. Sestanek prireditelnege odbora danes ob 20. uri pri Mrdu. Pozivajo se gg. Zajc, Šarabon, Klopčaver, Špan, Matjašič, Jamnik, Majer, Smole A., da se tega sestanka sigurno udeležijo. — Tajnik.

ASK Primorje (Nogom. sekcija). Vsi aktivni člani igralci imajo oddati v svrhu popravila in pranja celokupno opremo dnevno od 18.30 do 19.30, v gostilni Kačič, Dunajska cesta gospodariu sekcije. — Naslednik.

Križ, znani igrači zagrebškega Haška služijo svoj vojaški rok v Ljubljani ter se je za ta čas prijavil k ASK Primorje. Kakor doznavamo ga je podsavez že verificiral za imenovanje kluba.

Išias - Gicht - Eksudati.

Naravno čenje doma z znanim vulkanskim gnomom (blatom) 70° vročih /veplnih/ vrelece kopališča Pistyan. Dobiva se po vseh

lekarnah ali v kocih. "Pi. Qa" naravn ali kot gotova gleno-a ob loga "Gamakompre sa". Boljše in uspešneje od vseh zdravil. Vprašajte svojega zdravnika. — Poasnila daje glavno skladišče: L. Schreiber, Zagreb Akademski trg 111. Idealni noeli spojeni z vsemi kopelmi za tečene po zlimi v kopališču Pistyan.

Lovstvo in ribištvo

Nekdaj in sedaj

Skoro vse starejše graščine na slovenski zemlji hranijo obsešno po svojih hodnikih in sobah staro jelenje rogovičje, med katerim mogočno vejeje štirinajst- in šestnajstakrjev ni nikak posebnost. Bilo je pa tudi še pred dobrimi sto leti jelenjadi silno mnogo v naših šumah, tako da krđela pet-do šest-roglava niso veljala kot nikako čudo, če smo verjeti našim najstarejšim lovcom in očencem. L. 1848. jih je iztrebilo potem popolnoma in razen v zverinjaki, v katerih so jih umetno gojili posamezni bogataši, so izginili do dobrega iz naših krajev. Ubežnike iz zverinjakov ali slučajne pribelžnike in pritepence pa je navadno naglo končala nasekanica iz pihavilka kakega lovskega tatu.

Mesto jelenjadi, ki si voli po možnosti obširne lesove in ljuvi v prvi vrsti mir, se je pa zaplodila v izdatni meri smrad, dočim je bila v jelenji dobi baje naravnost redka, kar je verjetno, ker je splošno znano, da v revirjih, v katerih prednjačijo rogovičar, druga ga ni. Ta pojav izključuje seveda ne temelji na kakovi sovražnosti obeh vrst, a ima svoje vzroke v izpremenjeni prehranilni možnosti, v vzemirjanju terena, v nasadih, razsežnosti šum itd.

V naše kulturne razmere jelen, ki dela brezdomno veliko škodo na polju in v gozdih, komaj da še sodi. Zato, razen lovcev, ni nikdo žaloval za njim, kvečjemu se kak ljubitelj narave. V zadnjih letih je pa videti, da pridejo tudi zopet le-ti na svoj račun. Pojavila so se tu pa tam po naših gozdovih skromna krđela jelenjadi, kakor nam je vojna prinesla prej že davno iztrebljene merjase in volkove. Ni baš preveč ne enih, ne drugih, ali škoda, ki jo že iz povzroče na polju in na divjačini, je ogromna. In kakor vse kaže, poteče gotovo še deset let, da se jih oslobodimo zanesljivo in popolnoma.

Medved, ki so mu v kočevskih šumah priznawali, da ne rečemo, da so ga umetno gojili, se je pojavil še pred 50imi leti celo v bližini Ljubljane, v pogorju Krma, kjer se je sedaj po vojni zopet iznova v malopridni družbi volkov pokazal. Da bi se kaj preveč razpasel, ni verjetno, zato bodo že lovci skrbeli. Dasi prehodi tudi medved v eni sami noči neverjetno veliko sveta, je vendar lov nanj neprimerno manj naporen in vendar verjetno uspešen, kot pa na prihuljenega in silno nezanesljivega in skoro bi dejali organiziranega volka, lovečega v tolpah. Volk kakor medved sta oba sicer mesojedca in mrharja; toda volk je ne glede na svojo skrajno predrznost dokaj požrenejši od medveda, ki je toliko manj škodljiv ropar, kot se približuje glede prehrane svojemu sorodniku jazbecu, ki je še skoro popoln vegetarijec, dasi ne zamestuje tudi jerebičjih jajčec, niti negodnih gnezdičnikov, ne mladih zajčkov, če jih more uhvatiti ob izrednih prilikah.

Medvedom kakor volkovom pa so ure šite, kakor so odbile gibnemu risu, ki je še pred 80 leti prežal po vseh naših bukev in hrastov na svoj plen. Čudno je, da ga stari lovski zapisniki niti enkrat tako redko navajajo, dasi ni mogel biti baš redek v prošlih stoletjih, tako da so svoj čas še stare matere v Ljubljani razposajene otroke z njim strašile: »Čakaj, ris te bo!« Tudi govori o risu ustno poročilo, da ni bil Krim snjeva dnic nikoli brez njege, kot ne obširni notranjski gozdovi. Eden zadnjih je bil menda bistro ustreljen. Med sesavci, bivajočimi na terenu ljubljanskega okraja, ga navaja tudi dr. Lipič v svoji l. 1884 izšli knjigi: Topographie der k. k. Provinzialhauptstadt Laibach.

Zginil je in, verjetno, za vedno, kakor je izumrla druga divjačina, ki ni mogla vztrajati v odnošnih, katere prinaša kultura s seboj, ki se ji mora divjina umakniti. Dasi je človek mnogo živali iztrebil z vztrajnim preganjanjem bodisi radi mesa ali krzna, so se pa druge navzile vsemu zasledovanju le mogle ohraniti, ker jim človek ni uzrabil za-ju potrebnih življenjskih pogojev. Kar se je obrnilo od nekđaj v naših deželah živečih Turov, so edino krajevna, nanie spominjajoč imena. A ni bilo samo smrtonosno orožje, ki jih je umoril. Človek jim je vzel tudi zanje potrebne razgode in pramahovja. Prav tako je iztrebil tudi bobna, katerega je bilo nekdo dovolj na ljubljanskem barju, kot to kažejo izkovanine v šoti. Vidri je gotovo najmanj nastavljal pasti in jih pobijal kot njene» manjšega bratrance norika; a prva se vedno životari, dočim se je od slednjega celo pozabilo in pozabilo v Slovincih (torezljeno v vseh slovenskih jezikih (stare slovenski nerek, srbski norac), od koder so ga privzeli tudi Nemci v svoj jezik. (Nöre, žival, ki se potanila; primeri ponorek.) Tu di norek (ali norec) se ni mogel prilagoditi novodobnim kulturnim odnošajem in se je umaknil ne samo iz slovenskih dežel ampak skoro iz cele Evrone na njen vzhod in na jug, kjer mu je preli ali slovi nimenjena ista usoda, ki ga je zatreja v naših krajih. To zahlevajo člene sile, ki zalirajo divjačino, dokler je ne zatro nekoč popolnoma, in z njimi tudi — leveca, ki se bo moral izseliti za njimi, če bo hotel loviti Hvala bogu, nam

se za enkrat še ni treba, dasi je z lovom marsikje že res tako, da se bog umili!

—E—

J. Ledroit:

Lov v pravku

Čudovita pozna jesen v srednjeevropskem pragozdu. Na tihem travniku, za katerim se dviga više od zvonika strmo in togo mogočen skalnat greben od trdega kremenovca, žaré in cveto v milem soju jesenskega solnca poslednje cvetke. Predavni hrastje, ki jim listje pomalem izpreminja barvo, obroblijo loko z njenim bistrim, krepko vrvačnim vrelcem.

Tedaj zaprasketa in drsketa v posdraščini, ki zaroblja livado, in na plan stopi veličasno in ponosno kralj prasure, jelen velikan. Tolik je kakor konj, krepek in vitek obenem. Na glavi nosi mogočno lopatasto rogovje, ki se širje razteza, nego more človek razpeti roke. Nerazumljivo je, kako more sorazmerno lična glava nositi ogromne rogovile.

Za jelenom se pojavi precej košut; vsi hočejo k pojilu. Preden se ponosi-ta žival pripogne do vode, dvigne glavo in hripavo zaruka z glasom, ki v znatni razdalji nalikuje lajanju velikega psa. Šuma povzame zakričaj in ga vrne v odmevu. Sedaj zadoni iz gošče klic drugega jelena. Žival dvigne dozdvi in vleče na ušesa, zatuli še enkrat čvrsto. Glas iz gozda prihaja bliže in bliže. Kakor ježno na boj va-beč, zveni sem ter tja rukanje obeh kričav.

Čisto blizu je sedaj jek, hosta regne in venkaj stopi drugi jelen, malone prav tolišen in tako jak kot prvi, prihaja na borbo za čredo, hoče biti njen vodnik. Prvi jelen radovalno sprejme bitko. Živali povesta glavo z mogočnim rogovjem in se zaletita druga v drugo. Silno butita, človek bi dejal, da se bodo rogovi zdrobili. Nobenemu se ne posreči podreti protivnika. Vsak skuša svojemu nasprotniku zasadiiti svoje roge v bok, ali oba se toli spretno izogneta, da za zdaj ne odneseta drugega kot nekaj prask. Neprestano bijejo rogovile ropotaje druga na drugo, noge bojevnikov tep-tajo po nežni travniški preprogi, in strahotno odmeva tleskanje in pleskanje suvačjih rogovil.

Upehana se jelena razideta in se malce oddahmeta, nato pa se vnovič zaženeta. Ranjeni jelen pade, in kot bi trenil, ga zgrabi njegov zoprnik, da bi mu porinil svoje grozno rogovje v lakotnico. Smrtno zadet se ta zgrudi. Samozavestno se vzpne zmagovalec in zatrobi kakor v znak pobe-de. Tedajci udari iz gošče divji krik in vik, glasno se mešajo klici: Halo! husa! haro! hasa! halo! Preplašena beži četa, nekoliko postoji, za njo pa jo pore zmagalet, išoč v goščavi zavetja pred neznano pretečo nevarnostjo. Mroči jelen leži sam na travniku. Od gozda se pripodé z lokom, strelom in kijem oboroženi možje, nagi, zgolj z okrilnikom iz živalske kože okrog ledja. Bolestno in boječe se ozira ranjena žival kvšku in se skuša vzpeti, zaman, zavali se nazaj. Radostno vidi-jo to moške in prihité, da bi pobili umirajočo žival s svojimi cepci. Veselo zaukajo, ko je žival potolčena, in veselo vriskanje se jim odziva iz gozda.

Žene in deca hité iz gozda ter z radostnimi vzkliki skačejo okoli usmrčene živali. Tršate, zajetne postavé z divjim izrazom v licu, to pa zaradi naprej strlečih ust, ploščatega čela in kosčenih nabuhlin pod gostimi obrvmi. Med današnjimi rodovi sličijo najbolj avstralskim zamorcem. Polt jim je zarjavela od vremena. Razen kožnatega opasnika okoli ledij tudi ženske ne nosijo nobene obleke. Otroci hodijo čisto goli. Dolgi lasje maha-ju možjem v motovilkah z glave, ženske pa nosijo svoje še daljše lase v številnih kitah. Skoro vsi možki so z lokom in puščicami, ki jih nosijo v kožnati vreči na hrbtu, kakor tudi z bati ali lesenimi sulicami oboroženi; puščice in loki so iz trdega lesa. Ne-katere ženske nosijo v krmiirih svojo deco, druge imajo na glavi tovore, ki vsebujejo kamnito orodje in živila. Možje jamejo takoj trebiti in odrati jelena. Za to jim služijo klini, ki jih

Jože Jeram:

Rdeče vezane knjige

»Smeje se mi ali ne, jaz verjamem v slabe vplive prorokovanj«, mi je dejal prijatelj Strancar. »Kadarkoli me je kdo srečal, me je vprašal: »Ali je pri tebi še bila hišna preiskava?« — »Ne še, hvala Bogu!« — »Tako? Hvala Bogu?« Ali hraniš doma kaj takega?« — »Tega ne, ali prav ni, če mi razkop-ljico vso sobo.« — »Torej še nisi imel preiskavo?« je navadno končal razgo-vor. Morda je tudi dodal: »Pazi; ne bo dolgo, imel jo boš!...«

Strancar je bil čisto majhen človek, neznatne vnanjosti, nekak javni dela-vec srednje vrednosti, a policijski komisarjat se je na vse pretege trudil, da bi mu dokazal, da je državni nevar-n človek. Strancar je izprva oporekal temu pretiranemu uvaževanju nje-gove osebe, pozneje pa se je tako privadil, da bi mu bilo morda celo nelju-bo, če bi spremenili svoje mnenje o njem; na svojo nevarnost je postal celo ponosen in se je nerodno bahal z njo.

Hišne preiskave nism imel, je ka-daljeval Strancar, »morda zato ne, ker me je imela policijska oblast za toliko premetenega, da bi nevarnih stvari, če bi jih imel, ne hranil pri sebi. Toda prerokovanje mi jo je prineslo.

Tedaj sem izvedel prvič, da ima po-licija lepo navado, da preiskuje ob nedeljah zjutraj. V soboto zvečer sem se pozno vrnil domov, v nedeljo zju-traj sem spal breskrbno, brez sanj in premetavanja, kakor da sem pravkar legel.

Zdajci me prebudi trkanje na vrata. Napol prebujen sem se dvignil na ko-molec in zijal v vrata z zaspanimi očmi.

»Kdo je?«
Oglasila se je gospodinja. Da je njen glas drhteč in strašljiv, nisem opazil ob tej nenavadni uri. Jedva da sem razumel:

»Odprite!«

»Dajte! Saj je odprto!«

Nikoli ne zaklepam sobe ne miznic ne predalov, in če bi imel hišo, sem uverjen, da tudi hiše ne bi zaklepal. Mislim o ljudeh samo dobro in tudi v tistem trenutku nisem mislil na nič slabega.

Vrata so se odprla in moje začudenje ni bilo majhno. V sobo sta stopila dva možka. Eden je bil policijski agent: poznal sem ga po križem gledajočih očeh in po bradavici pod le-vim očesom. Drugi je bil orožniški bri-gadir v uniformi. Moja gospodinja je kar izginjala za njima.

Poset me je iznenadil... Ne zaradi

oseb, ki sta me posetili, ampak zaradi nenavadne ure. Iz trdnega spanja sem planil z enim korakom v družbo izvrševalcev zakona, ki mi niso lubi, odkar so me nekdo tri dni zaprli in me nato eskortirali v mesto.

Oba moža sta bila tudi nekoliko v zadregu. Bržkone je moje neizmerno začudenje vplivalo nanja. Odkrila sta se in postala. Moja gospodinja je jec-ljala in ni vedela, kam naj dene pogled in roke:

»Ta dva gospoda sta hotela na vsak način k vam.«

»Je že prav.«

Gospodinj sem odpravil. Malo ne-voljen sem bil. Gospodoma sem ponu-dil stol. Nato sem ju prosil, naj malo počakata, da se oblečem. Temu sta ra-da pritrđila. Celo diskretno sta se vedla ta čas in sta molče upirala oči v okno, dokler nisem stal za silo oblečen pred njima.

»S čim vama morem biti na uslugo?«

Pričakoval sem vse; tudi aretacijo. Vendar se nisem spominjal, s čim bi jo bil zaslužil. — Ali mogoče je vse.

»Hišna preiskava«, je kratko dejal policijski agent.

Oddahnil sem se. To mi je bilo še najlubbše. Sedel sem in sem jima po-mudil cigarete.

Nista jih vzela. Imela sta jih sama.

Izrekla sta tudi frazo, da je jima žal, ker sta me budila, a da morata izvršiti svojo dolžnost. Dejaj sem jima, da nič ne de. pristavil sem celo, da sem kaj takega pričakoval; tako sem jima dal razumeti, da ne bosta dobila ničesar.

Brigadir je pomaknil stol bliže k moji polici in je pričel brskati med knjigami in listi.

Moje knjige so po večini nemške in slovenske. Ta dva človeka sta znala svoj materinski italijanski jezik in sta bila odločena, da izbereta iz moje knjižnice državni nevarne spise.

Ob tej misli sem se nasmešnil. Neka škodoželjnost mi je izpreletela srce. Kako bosta opravila svoje delo? Naj se trudita!

Trudil se je samo eden. Brigadir je čepel pri knjigah in prelistaval drugo za drugo. Policijski agent se je raje udobno zleknil na stolu in opazoval brigadirja. Naposled me je vprašal:

»Zakaj ste sovražnik Italije?«

Vedel sem, da ne smem priznati nje-gove besede. Znal sem tudi, da bo za-man, ako rečem, da nisem sovražnik; ne bo verjel, ker mu je predsodek o moji, to je, o naši nelojalnosti že druga natura.

Da mi ni bilo treba odgovoriti, je brigadirjeva zasluga. Ta se je namreč dvignil ves redi v obraz, ker se je

preveč sklanjal in je dejal:

»Samo tuje knjige imate. Samo slo-venške...«

»Tudi nemške so«, sem pripomnil.

»Največ je nemških.«

»Saj to je vse eno,« je dejal »Toda, zakaj ne berete italijanskih?«

»Saj jih berem. Poiščite, morajo biti vmes... Kupujem jih ne več toliko, nisem več mlad.«

Nato je segel brigadir z roko v knjižnico in je potegnil iz nje nekaj rdečih knjig. Odprl je prvo stran in me je

imajo vsak po čemu v gubi svojega opasnika kot orožje in orodje pri sebi. Bili so to mandljaske, pričenjeni kre- silni kamni ali opali in kremenovci, ki so se prilagajali dlani, enako priprav- ni za bodenje, sekanje ter udrihanje. Pravkar napenjata dva moža jelenu kožo na trebuhu in tretji naredi luk- njo vanjo, jo režeč potem razširi, ka- ko da moreta ona dva potisniti kožo na stran, da odpreta živali telo ter iztre- bita drob in čreva. Kri prestrežejo v bučna torilca, ki so jih ženske vzele iz svojih tovornih vrec.

Medtem so ženske in dečad prime- sle iz goščave sena in dračja ter na- kopile v majhno grnado. Eden mo- žakov pritrese travnat svezhen, ga ot- vori, piha vanj, priloži suhega sena, in skoraj se pokaže dim in ogenj, s ka- terim se podneti lesena skladišča. To je nekaj ostankov ognja na zadnjem taborišču, ki so jih skrbno skrili v ze- leno travo. Saj doživljamo še danes pogostoma slične zapalitve pri pogo- rišilih na polju. Pod svežimi sirovinami deli tli ogenj včasih po več dni, da po- tlej nenadoma zaplapolja.

Na nekem otoku v Renu so dotlej mirno brožili, a v poslednjem času jih je od sile vznemirjala mačka sab- ljarica. Ženska in dete sta postala rje- žrte, zato so se vzdignili, da bi si po- iskali gostoljubnejše mesto. V boju poginuli jelen jim je bil seveda dobro došel plen na potovanju. Pravkar na- tikajo žene jelenu odroboje, ki so jim ga podali možje, da bi ga spekle na ognju. Kri v tikvenih torilih pri- stavljajo previdno k žeravici, da bi se strčila.

Pozorno stoji ješčna deca okoli pla- mena. Možje pa se trudijo, kako bi dali orjaško žival iz kože. Baš so po- sel končali, zatem se posadijo k obedu.

Moški parajo vse z ročnimi klini in delé kose žensstvu ter otročjem, ki med jedjo pridno rabijo roke in zobe. Po jelu gredo ženske in otroci v gozd, da bi nabirali jagod in drugih sadežev, korenin in gliv za večerjo. Mahoma se pripodi dvojčec dečkov vi- šeeč od straha. Možje poslušneje, kli- čejo plačo za ženami ter oddirajo z njimi proti gozdu, držeč pred seboj svoje samostrelje, pripravljene za strel, in venomer oprežujo.

Globoka tišina mahoma zavladala nad travnikom, kjer je bilo nekaj časa ta- ko živahno. Tedaj zahrešči zopet v vejevju na strani, in ostudna živalska glava z dvema sablastima čekonom se pojavi. Pogled ji je naperjen na po- bitega jelena, previdno se ozira na vse kraje, potlej stopi iz gošče; tako zvana mačka sabljarica je, malo več- ja od leva, a spriči svojih sablastih oklov strašnejša od njega. 'Prezno se potuhne in se plazi proti jelenu, na- zadnje pa se zakadi z močnim sko- kom nanj. Hlastno raztrga životinjo s svojimi ukrivljenimi 'obmi in v na- gličici pogoltno, kolikor mogoče desti mesa, pozabivši pri tem na svojo oko- lico.

Iznenađa se razlegne resk in tresk, silna skala lopne na žrčeno mačko. Skočiti hoče pokonci, da bi zgrabila nasprotnika, pa omahne na tla, hrčte- nica ji, je zlomljena. Besno tuljenje pretresa zrak, radosten krik odgovarja zgoraj na pečini. Medtem ko je zver v svoji pogoltnosti povsem pozabila svojega oblizja, so hrabri možje sple- zali na skalovje, da bi odondot zagnali balvan, ki je rahlo ležal, na svojega smrtnega neprijatelja. Ta je pogodil svoj smoter. Možje to pač vidijo ter prihajajo doli...

za vso porabo in prepovedjo slaščic iz pše- nične moke — tudi vsaj kolikor toliko skr- čila porabo in s tem tudi potrebo uvoza pše- nične iz inozemstva. Z domačim pridelkom bo mogla izhajati kakih devet mesecev. Najstrožja kontrola uvoza preprečuje uvoz nepotrebnih, zlasti luksuznih predmetov. Iz- voz se pospešuje na vse mogoče načine. Ali vse to je še premalo za uravnoteženje trgovinske bilance naravnim putem in bilo je treba umetne pripomoči, da se je po- rodila uravnotežena in celo že aktivna tr- govinska bilanca ravno o pravem času, tik pred otvoritvijo podpisovanja liktorskega posojila. Vlada gospoda Mussolinija je pač, da skrči uvoz v oktobru, odgodila uvoz pšenice iz inozemstva na poznejši čas, tve- gajoč s tem znatno izgubo, ker je bila pše- nica v oktobru, takorekoč ob začetku le- tošnje pšenične kampanje, pač znatno ce- nejša, kot bo pa tamle v pomladi, ob kon- cu kampanje. To velja za letošnji evropski in severnoameriški uvoz, dočim pa bodo- ča argentinski in avstralski pridelki sploš- še ne more prihajati v poštev. Na drugi strani pa je moral pomagati sedanji porast lirskega tečaja, da je postal izvoz za onih 19,414.317 lir. Ako upoštevamo, da je bil lanskega oktobra povprečni tečaj lire v Cu- rihu 20,50, letos pa 21,70, torej letos za pri- bližno 5,8 % višji od lani, se zvišuje vred- nost izvoza lanskega meseca oktobra (1 mi- liarda 808,243.265 lir) za nič manj kot 104,878.107 lir, torej na 1.913.121.372 lir, s čemer izvoz letošnjega meseca oktobra ne le ne izkazuje napram lanskemu nikakršne- ga prirastka, temveč celih 85,463.794 lir od- padka. O porastu izvoza torej ni niti go- vora, a ker gre skrčenje uvoza tudi pre- vsem na račun kurzne razlike med letos in lani — če se upošteva kurzna razlika, bi skrčenje uvoza v letošnjem oktobru na- pram lanskemu ne znašalo 139,6, temveč samo 35,6 milijona, — v drugi vrsti pa na račun le na poznejši čas odgodenih ali ni- kakor ne ukinjenih izplačil, nima na tak umeten način dosežena aktivnost trgovin- ske bilance absolutno nikakršne dejanske vrednosti. S tem pa tudi pada vse, kar vla- da gospoda Mussolinija gradi na to aktiv- nost.

Da pa naša trditve glede navideznosti aktivnosti italijanske trgovinske bilance slo- ni na trdni podlagi, naj navedemo dokaz, ki ga podaja tržaška Trgovinska zbornica s svojim vsakomesečnim poročilom o trgo- vinskem prometu preko Trsta. Za mesec oktober letošnjega leta navaja naslednje številke (v kvintalih):

	1926	1925
Prišlo:		
po železnici	1,186.879	1,344.524
po morju	1,067.704	1,072.432
Skupaj	2,254.583	3,016.956
Odšlo:		
po železnici	840.949	1,014.058
po morju	769.783	697.168
Skupaj	1,541.632	1,710.226
Skupni promet:		
po železnici	2,027.828	2,358.582
po morju	1,768.387	2,368.600
Skupaj	3,796.215	4,737.128

Skupni promet v letošnjem mesecu okto- bru je bil torej za 930.067 kvintalov ali 9300 vagonov slabši od prometa v lanskem oktobru.

Poročilo Trgov. zbornice pa navaja tu- di številke za prvih deset mesecev letoš- njega leta, ki v primeru z isto dobo lanske- ga leta izgledajo takole:

	1926	1925
Skupni promet		
po železnici	18,781.028	21,575.917
po morju	20,315.113	24,071.040
Skupaj	39,097.140	45,646.957

Letošnji promet potemtakem zaostaja za lanskim za celih 6,550.816 kvintalov, t. j. za 65.508 vagonov in znaša torej komaj 85,6% lanskega prometa. In če je v Trstu, preko katerega gre razmeroma največ ita- lijanskega izvoza — Jugoslavija je razme- roma še vedno najmočnejša odjemalka ita- lijanskega blaga, za njo pa Avstrija — ta- ko nazadovanje, ne more biti dosti boljše tudi v drugih prehodniških italijanskega iz- voza in uvoza. Prav gotovo pa so te šte- vilke najboljši komentar k italijanski trgo- vinski bilanci. Komentar, ki ga ne more iz- podbiti niti še lepši govor finančnega mi- nistra conte Volpija. Zato pa tudi pravimo, da sedanje izdano liktorsko posojilo nikakor ne bi moglo pričakovati ugodnega uspeha, ako bi italijanski varčevalci mogli in smel razpolagati s svojimi prihranki po svoji volji. Ako bo dosegel svoj uspeh, ga bo dosegel edino le s silo tamkaj, do koder sega moč fašistovske diktature. Prepričani pa smo, da inozemstvo ne bo tvegalo za liktorsko posojilo niti enega centezimala!

Sirski mandat in Italija

V Ženevi se je razpravljalo o manda- tih. Ob tej priliki se je znova mnogo pisalo o raznih kolonialnih aspiracijah. Znova so se pojavljale vesti o italijan- skih načrtih, pridobiti si od Francije, oziroma preko Francije mandat v Siriji.

Danes je sicer vzpričo napetosti med Francijo in Italijo malo verjetno, da bi se sploh resno vzel v pretres možnost, da bi Francija italijanskim kolonialnim aspiracijam na ljubo zapustila svojo po- zicijo v Siriji. Ali tako popolnoma in za vedno izključena pa ipak ni možnost, da bi se Francija želela iznebiti mandat- nih dolžnosti v Siriji.

Zakaj v francoskem časopisju se po- javljajo glasovi, ki opozarjajo na težka bremena, kakor jih izvrševanje manda- ta nalaga francoskim financam in na v razmerju s tem mnogo preneznatne ko- risti. Tako n. pr. razpravlja Comte de Fels o vrednostih sirskega mandata, tehta vestno koristi in bremena ter pri- haja do zaključka, da negativna stran daleko prevladuje ter da bi bilo vzpričo tega najpametneje, odpovedati se man- datu.

Finančni izdatki, ki si jih je naložila v Siriji od pričetka do konca leta 1926., ceni de Fels na najmanj štiri milijarde, izgube v človeških življenjih na več kot 4000 do 5000 vojakov in oficirjev. Sirija dolguje Franciji že od konca decembra 1925. okroglo tri milijarde. Nasproti temu pa znašajo vsi dohodki sirskega proračuna v l. 1924. samo 263 milijonov.

Francoske investicije, pravi de Fels, bi imele smisel le, če bi se videlo, da bodo v doglednem času prinesle sadov. Toda tudi tega se ni nadejati. Sirija nikakor ni rodovitna dežela in nima potrebnih predpogojev, da bi se eventualna bo- gastva razvila z napredujočo civilizacio- jo. Prebivalstvo samo je med seboj po- pokolenju in veri, po tradicijah posa- meznih plemen in skupin tako razcep- ljeno, da bo težko kdaj mogoče iz se- danjih odnosov razviti homogeno državo ali federativno zvezo.

De Fels svetuje tedaj državnemu vodstvu, da je najpametneje, ako se Francija čimprej iznebi bremena, sir- skega mandata, za katerega govore sa- mo zastarele tradicije historije. V ta namen naj bi Francija imela le še en pa- meten prevdarek: Kako naj država z odstopom Sirije pridobi kako drugo korist. Glede Italije je de Fels dokaj redkobeseden; naglašja, da Sirija nika- kor ni prikladna za to, da bi sprejela vase izseljence iz Italije, radi katerih si v Rimu najbolj belijo glave s kolonial- nimi problemi. Dalje pa izvaja, da bi bi- la Sirija kot nalašč mandat za Anglijo. Zakaj Sirija je izrazita transita deže- la; v tem leži ves njen pomen, in sicer prehodna za smer na Mezopotamijo. Hkrati dežela, s katere posestjo bi si Anglija temeljito utrdila pozicije ob po- tu v Indijo.

De Felsova razmotrivanja nudijo in- teresanten vpogled v sodobno koloni- jalno politiko. Seveda ni misliti, da bi jih francoska vlada akceptirala, vsaj ne že sedaj, saj so velike države v tem oziru jako občutljive glede svojega pre- stiza. Toda ni izključeno, da se ob kaki priliki, v dobi mednarodnih transakcij, mandat v Siriji porabi kot izmenjalno sredstvo, kot objekt mednarodnih ob- računov.

— Kaj ste bili, preden ste postali kritik?
— Stikar.
— In zakaj ste ta posel opustili?
— Ker mi je bil prelahak.

Reminiscence na starega Habsburžana

Ob deseti obletnici smrti cesarja Franca Jožefa so se vsi listi, zlasti nemški, ki so izhajali še za časa bivše monarhije, spomnili starega suverena s spominskimi črticami, ki prinašajo tu in tam kaj novega in postavljajo s tem nekdanjega cesarja v drugo luč, kakor so bili vajeni podložniki, dokler je Franc Jožef še živel in jim delil «pra- vico».

Tako popisuje Karel Werkmann, taj- nik zadnjega Habsburžana cesarja Kar- la, dan Franc Jožefove smrti v Schön- brunnu. Napočil je, pravi pisec, meglén in neprijeten dan. Življenje šestinosem- desetletnega cesarja se je nagibalo h koncu. Prestolonaslednik (poznejši ce- sar Karl) pa ni izgubil upanja; zanašal se je na življensko moč starega vla- darja.

Nadvojvoda Karla so poklicali na Du- naj že dne 11. novembra. Naselil se je v Schönbrunn. Dogovorjeno je bilo, da se ne vrne na bojišče, kjer je tedaj «vodil» armado. Poslali so ga stricu «na razpoloženje». Sestavljena je bila brz posebna vojaška pisarna.

Ura je bila dvanajst. Poročila iz ce- sarjeve okolice so bila vedno brezup- nejša in žalostnejša. Franc Jožef ni mo- gel končati svojega običajnega dela v pisarni. Pustil je vse nedovršeno in je legel v posteljo. Čutil se je zelo trude- ga.

Zvečer je bilo vsem jasno, da cesar ne bo preživel noči. Ko so prišla o tem natančna poročila, je bilo sklenjeno, da gredo nadvojvoda Karel in njegova že- na Zita ter prestolonaslednikova mati nadvojvodinja Marija Jožefa k postelji umirajočega bolnika.

V predstbi nadvojvode se je medtem zbralo spremstvo. Bili so tu dvorjani in dvorne dame. Ko je spremstvo uzro- lo dvornega župnika prelata Seydla, je vsakdo vedel, koliko je ura.

Par minut po devetih... Pojavi se generalni major princ Lobkowitz. Ta- koj za njim pride duhovnik, ki oznanja: «Njegovo Veličanstvo je pravkar izdih- nilo».

Spremistvo se je po teh besedah po- dalo v sobo Marije Terezije, kamor sta kmalu prišla novi cesar in cesarica. Z njima je bila tudi nadvojvodinja Marija Jožefa. Karel je imel na sebi uniformo mornariškega častnika, v kateri je bil videti posebno visok in vitek. Dame in gosposde so se pred njim in cesarico globoko priklonili. Cesar je imel solze v očeh in je vsakomur stisnil roko. Ta in oni je bil v tem trenutku tako ginjen, da je skušal z besedami: «Bog blagoslo- vi Vaše Veličanstvo!» Karlu poljubiti roko. Z Veličanstvom je bil prvič po dolgih desetletjih nagovorjen na danaj- skem dvoru nov človek...

Cesar in cesarica sta opisala zadnje trenutke pokojnega Franca Jožefa, ki je izdihnil popolnoma mirno. Cesarjeva hči, nadvojvodinja Marija Valerija, je prišla k umirajočemu bolniku baš ko je čital prelat Seydl mrtvaške molitve... Ravno ko je duhovnik sklenil molitev, je prišel ob njegovi zadnji besedi iz ust umirajočega zadnji vzdih. To je bilo ob devetih in pet minut.

Sobo, v kateri je Franc Jožef umrl, so kmalu uredili. Obložili so mrljca z rožami, prekržali so mu roke, mu polo- žili križ na prsi, postavili poleg njega oltar in določili pridočnike, ki so yršili službo ob mrljcu.

Tako pred desetimi leti. Ob desetlet- nici smrti so se posebno izkazali Mad- žari. Budimpeštanski minister za uk in bogočastje je namreč odredil, da se mo- rajo vršiti ob desetletnici Franca Jožef- ove smrti povsod na Madžarskem žal- ne svečanosti.

V Matevževi cerkvi je služil knezo- škof Czernoch žalno mašo, po cerkveni ceremoniji pa se je izvršila izročitev mrtvaške maske budimpeštanskemu Narodnemu muzeju. Ta dogodek je do- bil še večji povdarek s tem, da je bil dne 20. novembra Ziti sin Oton 14 let star in se je vršila radi tega v Stefanovi baziliki svečana maša, katere so se ude- ležili voditelji legitimistov, zastopniki generalitete in aristokracije. Vse to pri- ča o tem, da si Madžari žele nazaj Habsburžanov in da bodo, ko pride ugo- den trenutek, postavili na prestol Kar- lovega najstarejšega sina.

Iveri

Pravi, dobri, mili pesniki so tisti, ki jih večkrat prebiraš. Pesnike čitajo samo pe- sniki. Kdor jih hoče uživati, mora imeti v sreč nekaj, kar poje... Ampak, hvala Bo- gu, še dosti jih je po svetu, tistih pesnikov, ki niso nikdar pesnikovali!

Ljubezen je dar, prijateljstvo je za- mena.

Ljubezen! ena-sama beseda za tako raz- lične pomena. To gre od počutka do čuvstva, do najrobojitejšega do najzornjega.

Tolikero ljubezni kolikor ljubimev. Od resnično ljubečega smeš pričakovati zgolj dobrine; najnežnejša ljubav pa ti more narediti mnogo zla.

Kar štejejo za veliko sovraštvo, je čisto zgolj velika ljubezen.

Preizkusni kamen pristne ljubezni: nič več ne mislite nase...

Življenje je lepo, kakor vse, ki je nevarno ali krhko.

Ljubiti življenje se pravi Bogu čast izka- zovati.

Ne razumem tistih ljudi, ki do skrajnosti uglašajo le rizboljujujo svoje gmočno živ- ljenje, a ki jim je duša podobna kmetovski hiši...

Najbolostnejše na tem svetu je: medse- bojno nerazumevanje... Evo mojih sanj, tvoje so mi tuje... (Jane Sandellou).

Mladi ljudje imajo najrajši, če morejo kar počez deliti življenske tovariše, ki jim jih je naklonil slučaj pokolenja: hočejo po- polna sorodstva ali pa celovite zoprotnosti. (Robert Dreyfus).

Inozemska politika

Liktorsko posojilo v Italiji

Zanimiva gospodarska slika iz dežele ita- lizma.

Prošli teden se je pričelo po vsej Italiji, po vseh italijanskih kolonijah in med Ita- lijani, ki žive v inozemstvu, podpisovanje 5. odst. takojmenovanega «liktorskega» državnega posojila, katerega je namen konsolidacija vsega letočnega državnega dolga v skupnem znesku 27 milijard in 560 milijonov lir. Podpisovanje se zaključil v Italiji in njeni sredozejski posesti 18. ja- nuarja, v Eritreji, Somaliji in inozemstvu pa 31. marca 1927. leta. Posojilo je, kakor znano, izdano po 87,50 za nominalnih 100 lir.

Izdanje tega posojila, ki naj bi v svojih kolonijah učinkitno stabilizirala italijansko valuto, se je izvršilo na način, ki je zelo podoben onemu, ki si ga je usvojila svoje- čase avstrijska vlada pri izdajanju vojnihi posojil. Hočeš, nočeš, moraš! In ravno ta- ko, kakor so se svoj čas tisti, ki so morali podpisovati avstrijska vojna posojila, upra- vičeno bali za svoj kupček, ki so ga pri- štediti le prebogostoma pritrjavajoč si od- ust celo najpotrebnejše, da jim izgine za- vedno, se boje danes v Italiji varčevalci, da jim «liktorsko» posojilo požre za vse- lej njihove prihranke, ki so jih v premo- gih slučajih z mukami in težavami pribor- tali v neprijaznem jim inozemstvu, ali pa z nič manjšim trudom in žrtvami na do- mačih tleh, v razmerah, ki pridobivanju ni- kakor niso ugodne. Vojnemu dobičkarstvu je v Italiji, kakor menda povsod, že zdav- naj odklenkalo in kdor je hotel kaj pri- gospodariti v zadnjih letih, je moral v resni- ci delati na vse kriplje in odreči se marsi- čemu. A sedaj je prišla fašistovska vlada s svojimi velikimi finančnimi načrti in bo brezobzirno, prav po fašistovski zahtevala od vseh varčevalcev brez razlike, da svo- je prihranke vložijo v njeno «liktorsko» po- sojilo. Pa naj se stvar zavila v še tako le- po zunanjo obliko, naj se še toliko okraša s patriotizmom in državljansko dolžnostjo, je vendar že danes vsakemu italijanskemu državljanu popolnoma jasno, da je to «lik- torsko» posojilo ravno tako prislino, ka- kor je prislino vse, kar izhaja od Mussoli- nijeve liktorske vlade. Do starih nogavic starih mamie sicer najbrž ne podojejo vlad- ni liktorski priganjaji in za zromi in stari- mi slikami hranjeni bankovci jim ostanejo tudi prikriti, ali kar je naloženega v denar- nih zavodih, pojde vsaj po veliki večini za

»Ali ne poznate romfana Zaročenca? Največji italijanski roman...«

»Poznam,« je odločno dejal briga- dir in spet pogledal vezavo. »Poznam,« je ponovil. »Saj ga je brala moja se- stričena...«

To literaturno znanje, ki je bilo v njegovem sorodstvu, me je sililo na smeh. Vendar sem se premagoval. Ko sem videl, da sta »Zaročenca« rešena, sem poizkusil s Heimejem. Ni šlo.

Brigadir je smatral v tujem jeziku pisane knjige z rdečo vezavo za ne- varne, zato jih je vzel s seboj. Ni ga motilo, da je pustil vse ostale, v tujem jeziku pisane knjige, ne da bi pregle- dal njih vsebino. Pustil bi bil poleg te- ga nedotaknjene Marxa, Lenina, Čiče- rina, Engelsa, Stirnerja in druge revo- lucionarne spise, da sem jih imel bro- širane ali črno vezane. Ubogi Heine pa je zapadel cenzuri in ga še do danes nisem dobil nazaj. Domovina pa je re- šena.

Take bajne zgodbe se gode pri nas sleherni dan, ko pošiljajo neuke ljudi v zasebne knjižnice, da opravijo prei- skavo z očmi, ne z možgani in zaradi rdečih in razkošnih vezav uničujejo zasebno lastnino. Ker knjig ne znajo prečitati, jih tudi ne vrnejo; tako se praše necenzurirani vse večne čase

Heine in morebiti Schopenhauer. Mo- jesevne knjige in Rabindranath Tagore, če jih je doletela nesreča, da jih je knjigovez odel v rdečo platno.

Robert Louis Stevenson:

Imeniten tujec

Nedavno tega je prišel na našo zem- ljo potovalec s sosednjega planeta. Na mestu, kjer je sestopil na zemljo, ga je dobil velik mislec, ki mu je hotel vse razkazati.

Najprvo sta šla skozi gozd in tujec si je ogledoval drevesa. »Koga imava tu pred seboj?« je dejal.

»To so samo rastline,« je odvrnil filo- zof. »Sicer živijo, toda nikakor niso za- nimive.«

»O tem ničesar ne vem,« je rekel tu- jej. »Zdi se mi pa, da se prav lepo ve- dejo. Ali nikoli ne govorijo?«

»To jim ni dano,« je odgovoril filozof. »Toda če se ne motim, jih slišim pre- pevati,« je dejal oni.

»To je samo veter, ki veje skozi list- je,« je rekel mislec. »Razložiti vam ho- čem teorijo vetrov: je zelo zanimiva.«

»Dobro,« je odvrnil tujec. »Rad bi ve- del, kaj mislijo.«

»Ne morejo misliti,« je dejal filozof.

»O tem ničesar ne vem,« je odgovoril tujec, položil svojo roko na eno deblo in

izjavil: »To ljudstvo mi ugaja!«

»Saj to ni nikako ljudstvo,« je dejal filozof. »Pojdiva naprej.«

Nato sta šla preko travnika, kjer so se pasle krave.

»To je zelo umazano ljudstvo,« je re- kel tujec.

»Saj to ni nikako ljudstvo,« je odgo- voril filozof in razložil je, kaj je krava, z znanstvenimi besedami, ki sem jih po- zabil.

»To je zame vse eno,« je rekel tujec. »Toda zakaj nikoli ne pogledajo kvi- šku?«

»Zato ker se hranijo s travo,« je od- vrnil filozof, »in hraniti se s travo, ki ni zelo redilna, zahteva tako velike pozor- nosti, da nimajo časa niti misliti, niti go- voriti, niti gledati okoli ali se čistiti.«

»Prav,« je dejal tujec, »to je poseben način življenja, o tem ni dvoma. Toda rajši imam ljudstvo z zelenimi glavami.«

Slednjič sta prišla v mesto, in ulice so bile polne moških in žensk.

»To je zelo čudno ljudstvo,« je dejal tujec.

»To so člani največjega naroda na svetu,« je odvrnil mislec.

»Zares?« je dejal tujec. »A to se ra- vno ne bi zdelo na oko.«

(Iz angleščine prevel P. V. B.)

»Kaj pa je to?«

V rokah je držal rusko knjigo. Mala knjižica ruskih pripovedek je bila. Sam ne vem, kako je zšla v mojo knjiž- nico.

Malo sem pomislil, nato sem odgo- voril: »To je pisava starih narodov.«

S tem se je zadovoljil. Dvignil se je in pristopil k mizi. Vzel je pet drago- ceno vezanih knjig v roko in vprašal:

»Kaj je to?«

»Schopenhauer«. In da mu prihranim nadaljna vprašanja in opazke, sem pri- stavil kar sam: »Slovenski filozof.«

Ni se mu zdel nevaren; kar sam ga je spet uvrstil v knjižnico, seveda na nepravno mesto.

Tako sem rešil še nekaj slovenskih filozofov in pisateljev, ki so bili rodom Nemci. Rdeče vezanih knjig je čakala drugačna usoda. Brigadir jih je po- grabil in dejal:

»To vzamem s seboj.«

Omenil sem. Počasi se mi je iz od- prtihi ust izvil začudenje:

»Tudi Manzonija? Zaročenca?«

Zastran drugih knjig se še ziniti ni- sem upal.

Brigadir je prijel knjigo in še enkrat premeril vezavo; nato jo je odprl. Po- licijski agent ga je gledal in ni dejal ničesar. Ko je brigadir prečital par vrstic, je pokimal z glavo:

Iz življenja in sveta

Hotel v zraku

V angleški državi aeronavtični tvorci v Cardingtonu gradijo ogromen zrakoplov, ki bo imel značko »R. 101«. Vrhil bo promet med Anglijo in Indijo. Prenašal bo lahko 100 potnikov z normalno prilagojeno daljavo 4000 milj. Opremljen bo s 5 motorji, ki bodo na uro absorbirali po 63 milj ter kljubovali vsem viharjem.

Oprema novega orjaškega zrakoplova bo uprav razkošna. Pasazirjem bo na razpolago velik jedilni salon, plesna dvorana, kopalnica in komode kabine. Praveči leteti hotel. Prvi polet se izvrši v Angliji, nakar bo sledil polet v Egipt in Indijo. Ministrski predsednik dominijonov in drugi člani delegacije, ki se nahajajo v Angliji na konferenci britanskega imperija, so si v sredo ogledali graditev zrakoplova »R. 101«. Ako se poleti srečno odnesejo, bo tvornica v Cardingtonu zgradila še več sličnih zračnih oropkov, ki bodo opravljali promet v območjih velikega britanskega imperija.

Umsko delo in metabolizem

Pri fizičnem delu se zapažajo znatne spremembe, ki se dajo meriti v metabolizmu (fizični kemikalni presnamljanje). Ali je takisto tudi pri dušnem delu? To vprašanje obravnava češkoslovaški fiziolog V. Suk z Masarykovy univerze v obzorniku »Nature« 24. julija. Določil je tri skupine dijakov. V prvi je bilo 29 mladičev, ki so telovadili; v drugi 31 maturantov pred izkušnjami; v tretji pa 31 učenec iz drugega razreda, ki so se tudi pripravljali za izpite. Tri mesece jih je nadziral glede hemoglobina in sladkorja v krvi.

Pri prvi skupini se je hemoglobin malce pomnožil, pri ostalih pa ni. Sladkor je ostal v prejšnjem razmerju. Tudi pri 2. in 3. skupini (umstveni delavci) je bilo znatno padec, za 36 do 38%. Iz tega se sklepa, da trajni umstveni napor moti presnamljanje hidrokarbonatov. Na kak način, s katerim mehanizmom opravlja živčevje to premenbo? Jasno se to ne vidi, mogoče z jetri. Mimogrede omenja češki učenjak, da so umski delavci nenavadno sprejemljivi za nahod in druga okuženja. Ta dovzetnost utegne imeti svoj vzrok v zmanjšanju sladkorja v krvi.

Prorokinja Madame Lenormand

Med prorokinjami vseh časov je posebno znana kot izredna osebnost Madame Marie Anne Lenormand, Sibilica iz pariške ulice Rue Tournon. Živela je v eni najslavnejših dob človeške zgodovine, namreč za časa francoske revolucije in nastopa Napoleona. Bila je v zvezi z velikimi dogodki in je imela namre precejšen vpliv, kajti najpomembnejši in najvišji možje Evrope so jo poiskali v njenem kabinetu, kadar so prišli v Pariz.

Marijanna Lenormand se je rodila leta 1772 v Alenconu in je bila vzgojena v samostanu sester benediktin. Ze ko je bila sedem let stara, je nekaj prorokovala, kar se je izpolnilo. Ko je namreč bila opatijska samostanska ura, je natančno napovedala, kdo bo nova prelutinja. Ze leta 1789, je baje prorokovala pomon monarhije z vsemi njegovimi posledicami in strašne dogodke revolucije. Revolucijskim vodjem za časa strahovlade, Robespieru, St. Justu in Maratu, je prorokovala njih žalostno usodo. Maratu je objavila, da bo postal kralj, da pa bo krvavo končal.

Poznejši soprog Napoleonovi, Jožefini Beauharnais, je prorokovala smrt njenega prvega moža in njeno poroko z vojakom, ki bo dosegel najvišje časti. Jožefino je ta izjava tembolj pretresla, ker ji je že bila pred leti na otoku Martinique prorokovala zamorka Evfemija David, da bo nekoč nosila cesarsko krono.

Najboljši časi so prišli za Lenormandovo leta 1818, ko so zmagovalci-zavezniški zasedli Pariz. Tedaj jo je poiskal sam car Aleksander I. in celo rezervirani pruski kralj Friderik Viljem III. je bil baje inkognito pri njej.

Med mnogimi prorokovanji Lenormandove, ki so se uresničile, je posebno eno zanimivo, ker se je do pike natančno izpolnilo. Kraljev westfaljski minister von Malchus pripoveduje o tem v svojih spominih naslednje:

»Grofica Morio je, preden se je poročila, vprašala prorokinjo za svojo bodočnost in ta ji je med drugim rekla, da se bo trikrat zaporedoma poročila. Prvič bo poročila moža, ki ga sedaj ne pozna. To bo zanj velika sreča in dobila bo z njim vse, kar si more pametna ženska želeči. Ko bo menila, da je zelo srečna, se ji bo izpolnila celo njena največja želja, postati mati. Takoj nato pa bo po velikem požaru prišel imeniten obisk v hišo. Kmalu pozneje pa ji bodo ubili njenega soproga.«

Malchus je poznal grofa Morio in je večkrat z njim skupaj delal. Zapažil je, da je postal grof nemiren vedno, če je bil nad eno uro odsoten od svoje soproge in je skušal dvigniti se ter oditi domov.

Nekoč, ko je imel z njim zelo važen in dolg opravke, ga je grof prosil, naj ga spremlja domov, da se bo sam pripravil, kako je njegova žena vznemirjena. Malchus je rad ustregel tej želji in je

našel grofco silno razburjeno. Ko je doznala, da je njen mož Malchus povedal prorokbo, je dejala: »Ali naj ne trepetam za življenje svojega moža, ko se je dosedaj še vse uresničilo? Nisem ga poznala in on me ni poznal. Ta zakon je zame velika sreča in dobila sem vse, kar si pametna ženska more želeči. Sedaj se mi je izpolnila celo moja najbolj goreča želja, postala sem mati in v kratkem pričakujem dete. Prišel je tudi veliki požar, ki je vpepelil grad. Imeniten obisk je tudi tu; kralj se je preselil k nam v Bellevue in morali smo mu odstopiti več svojih sob. Po vsem tem me kar groza obhaja, če pomislim, da se bliža smrt ljubega mi soproga.«

Malchus pripoveduje nadalje: »Pomislil sem jo, kolikor je bilo mogoče in ji zagotavljal, da je njen soprog vsaj pri meni popolnoma na varnem, da bom imel z njim še precej dolg sestanek. Enega naslednjih dni je bil Morio se pri meni in je nato jahal s kraljem na sprehod. Ko sta se vračala sem ju videl jezdit mimo svoje hiše. Jahala sta v konjušnico, kjer je grof Morio kralju še različne reči razlagal, medtem ko je bila grofica že v smrtnem strahu in ji je bilo tako slabo, da so jo morali nesti v posteljo.«

Čez nekaj časa je odjahal kralj domov, Morio pa je še ostal v konjušnici. Tu je počil strel Grofica ga je čula, skočila kakor blazna iz postelje in zakričala: »Ustrelili so mojega moža!«

Na žalost je bilo tako. Plemenitega moža je ustrelil iz hudobnosti konjski lapec, propalica, ki so ga nagajali iz službe radi slabega vedenja.

Uči se v spanju!

Po stari življenjski filozofiji je naše življenje prilično razdeljeno tako-le: 8 ur dela, 8 ur razvedrila, 8 ur spanja. Kakor vse staro je bilo treba pokopati tudi to življenjsko filozofijo. Nastopili so reformatorji s prepričevanjem, da 8 ur brezdelja škoduje človeku. Tako je bil polagoma uveden 10 urni delavnik. Ko pa smo se pred časom povrnil k 8 urnemu delavniku, ni trajalo dolgo, da so ga reformatorji skušali zopet vroči. Pojavili so se celo glasovi začudenja, čemu ne bi človek tudi v spanju ustvaril kaj koristnega.

Na osnovi teh prepričevanj je nedavno umrl Čonč zgradil svoj nauk. Svoim pacientom je za spanje predpisoval računske naloge in ker so pacienti naslednji dan res prinašali rešene naloge, je Čonč zgradil svojo teorijo z imenom »samoovladavanje potom zavestno avtosugestijo«. Po tej teoriji je v splošnem možno spečim otrokom citirati verze, ki jih jutraj po prebujanju znajo na izust. Sedaj pišejo novine o malo drugačnih eksperimentih nekoga Američana, ki se poslužuje radija. Mož je v tem pogledu strokovnjak. Ko je bil še železniški telegrafist in je le stekla obdržal Morsejev alfabet v glavi, se je vrgel poleg glavnega brzojavnega aparata, kjer so vsi noč ropotali Morsejevi znaki. Ze po dveh nočeh je mož imel Morsejev alfabet precej dobro v glavi a njegov napredek je bil tem večji čim več je spal. Svojo preizkušnjo je nato priporočil nekaterim mlajšim tovarišem in tudi pri njih je bil napredek v par nočeh očiten. Odslej obstoja v raznih ameriških brzojavnih postajah, posebno v oddelkih za brezžični brzojav poseben spalni oddelk, jer vsako noč naraducator mladih telegrafistov v spanju prisluškuje skrivnostim brezžičnega brzojava. Spijo v posteljah, toda s slušali na ušesih.

Ko smo se hodili v šolo, smo dajali knjige pod vzglavnik, da bi nam učnost zlezla v glavo. Tudi to ni bilo nič drugega kakor samoovladavanje z zavestno avtosugestijo. Pri omenjenem

Američanu je to celo sugestija s fonetičnim vplivom, pri čemer igra človeški sluh posredovalno vlogo. Ta postopek v spanju vpliva na njegovo podzavestno stanje, ki nikoli ne spi. Ako je to stanje ponoči prevzelo kakršenkoli vpliv, preide ta pri prebujanju v bdečo zavest.

Kakšne perspektive se tu odkrivajo! Čončeva metoda bo kmalu zastarela in nobeni mamici ne bo padlo v glavo, da bi svojemu spečemu sinčku vtajala v glavo Pitagorov izrek. Vse bo opravil radio. Repetiral bo Odisejo prav tako kakor abecedo ali poštevanko. Pritisniti bo treba samo na pravi gumb in učnost mladine v spanju se bo bujno razvijala. Za mlade trgovce bodo banke ali borze priredile, pri radiju posebne valjarje s trgovskimi skrivnostmi, a za dozorevajoča dekleta bodo matere naročile ves potrebni življenjski pouk. Potom slušala in radija bomo rasti v modrosti, kakor pravi sv. pismo in vsa naša življenjska filozofija se bo v bodoče glasila: »Uči se v spanju!«

Gospodje v suknjah

ali razglanih tvež Diago Schwab, Ljubljana, dajo radi elegantnega kroja svojemu stasu še posebno fino. — Cene suknjani najnižje.

Predpotopni sloni

Znano je, da imajo sedanji sloni le dva čelna. Vendar so živeli v preteklih geoloških dobah sloni z dvema paroma zob, ki pa so že izumrli, še preden so prišli prvi ljudje v Evropo. Zdal je dobil londonski zverinjak več nedvomnih poročil o tem, da bivaajo v srednji Afriki ob razvodju med Kongom in izvorom Nila, v tropskem nepristopnem pragozdu velikanski sloni z štirimi čelani.

Noben Evropejec še ni videl sličnega slona živega, opazovali pa so pri zamorcih lojanje. Domacini pravijo, da so ti sloni vedno na celu manjše črede drobnjših živali. V trenutku nevarnosti baje obkroži naraščaj voditelja in ga poskuša rešiti tudi za ceno lastnega življenja. Tamošnja pokrajina je obkrožena po štirinajst milijonem narodu Nam-Niam, ki — bil še pred kratkim znan kot ljudozrski, ker mu je primanjkovalo druge hrane. Z napredkom angleške uprave žive zdaj tudi ti zamorci predvsem od kava na slone in tako so prišli na dan skrivnosti njihove domovine. »Ex Africa semper quiddam novum«, je napisal že oče naravoslovne vede Plinij.

Profesor Kozlov v Mongoliji

Ekspedicija slavnega raziskovalca Mongolije prof. Kozlova je dospela začetkom oktobra v Ljenu, rad, kjer so si člani Geografskega društva in znanstvenih akademij priredili svečan sprejem. Kozlov, njegova žena in ostali člani morajo sedaj predstaviti o težavnih potovanjih, ki so trajala 3 leta, a so se tudi sijajno posrečila.

V puščavi Gobi je našla ekspedicija mnogo znamenitosti za antropologijo, etnografijo, fauno in floro teh neznanih delov Azije. Prvi oddelek je vodil geograf Glagoljev do srede puščav, kjer je komaj ušel smrti. Tri dni so bili raziskovalci brez vode, ker so staroznane oaze sedaj zasute s peskom. Vendar je ekspedicija vztrajala ter napravila zemljevid cele puščave (150.000 kvadratnih metrov). Glagoljev je prepotoval 1000 verst.

Drugi del je vodila profesorjeva žena, ki je zbrala podatke o živalstvu. Tretji del je kopal na različnih mestih, poseb-

no v nirtvem mestu. Hara—Hoto in v stebi ob mestu Hangaj na reki Tola. Precej sreče je imela ekspedicija ob reki Orhoni, kjer so se v grobovih našle tablice, ornamenti in obeliski. Blizu so našli prvi mongolski slap reke Ulan-su, visok 10 sežnjev, ki bo lahko spremenil pokrajino v kulturno središče.

Glagoljev je presekjal pustinjo in našel staro zgodovinsko cesto, po kateri je v XIII. stol. knez Hara—Hoto vodil svoje karavane proti Pekingu. Temeli ceste je sedaj že zasul pesek, a zveza bo vendar še važna za promet.

Geološka raziskovanja dokazujejo, da je Mongolija prirodno zelo bogata. Zdal tudi bajna reka Ecingol in neni pritoki niso več uganka. Ekspedicija je našla tam divje črede kozlov in drugih živali.

Od plemen, ki jih je ekspedicija srečevala in se sporazumela z njimi, ima prof. Kozlov lepo zbirko povesti. Preprost narodič Torgovtov ima posebno značilno znanost in umetnost, a ne pozna niti svojih sosedov.

Spomladi 1926. so izkopali v Hara-Hotu kitajske in tunguske spomenike, a tudi prve napise v mrtvem jeziku naroda Si-sja. V zapuščenih starodavnih narodov Mongolije prištevajo tudi razno orodje in kipe bogov, ki pričajo o budizmu. Ekspedicija je vzela točen načrt mesta.

Vrnila se je po drugi poti v Urgo in na mongolskem Altaju je našla veličasten mavzolej, ki ga je dogradil v X. stol. Han.

Avugst 1926. je preživela ekspedicija v Južnem Hangaju in kopala tako srečno, da je prišla na sled razvalinam velikanskega kitajskega mesta Šua-Uj-Cežen iz dobe hana Huihila (XIII. stol.)

Zbirka ekspedicije šteje približno 3000 eksponatov iz živalstva, ki so kakor kamenine in zemljevidi zbudili svetovno pozornost in zahvalo mongolske vlade.

Pobrizgani duh

Eno najbolj znanih razkrinkanj spiritalističnih »duhov« se je dogodilo v neki spiritalistični seji 1. 1892. v Berlinu. Tedaj je nastopil neki Pinkert, ki so ga imenovali največjega materializacijskega medija Nemčije to se pravi: medija, ki je na posebno izrazit način priklicaval in uteleševal duhove z onega sveta. Na neki seji, kateri je prisostvoval doktor Alber Moll, se je prikazal v zelo zatemnjeni sobi duh, pozneje pa še eden, tako da sta bila dva. Medij je sedel za zastorom pred zastorom pa občinstvo, v prvi vrsti spiritalisti, ki so se držali za roke.

Pinkert je takoj padel v takozvani trans in kmalu je začel govoriti duh brata Martina. Tirolec, ki se je bil pred nekaj leti ubil v gorovju. Tirolec pa je govoril čisto po domače v saškem narčju in ne v tirolskem, kar se pač da razlagati s tem, da je b. Pinkert doma iz mesta Zwickau na Saksonskem. Duh je dejal da sme medij Pinkert piti dobro vino in kaditi smotke.

Potem sta se prikazala v temni sobi pred zastorom dva duhova, ki in je Pinkert imenoval Abila in Meta. Bila sta bele barve, tudi njihovi glavi sta bili z razrezo natančno ločeni od telesa. Duhova sta kazala svojo prisotnost na ta način, da sta se premikala in govorila. To ugodno priliko je takrat uporabil doktor Moll in je brizgnil z brizgalnico na duh Abilo s fuksinom barvano vodo. Skoraj nihče od gledalcev ni ničesar opazil, samo medij je dejal, da je nekaj moko. Po seji so hoteli Pinkerta natančno preiskati toda ta se je temu odločno uprl. Ni mu pa nič pomagalo: doktor Moll mu je potegnil iz hlačnega žepa dolg bel palčolan premočen s fuksinovo raztopino. Torej ni bilo dvoma, da je Pinkert v temi kazal »duhove« s pomočjo belih palčolanov in da je bil ves njegov spiritalizem navadno varanje.

Zadovoljnost

Vonj turške kave se je mešal z nežno dišavo tobakovega dima za katerim sta sanjavo gledala Lid Ben in Ali Baba, dva stara modrijana.

»Glej,« se je oglašil po daljšem molku Baba proti svojemu belolasemu prijatelju. »Na takšen dan, kakršen je danes, se človek zave, da je zadovoljstvo največja sreča na svetu.«

»Kajpada, dragi prijatelj,« je pritrdil Lid Ben zamisljeno. »Ali kakor je sreča samoprevara, tako ni tudi nobe zadovoljnosti.«

»Nihče ni zadovoljen?«

»Nihče!«

»Smešno, mili drug. Stavim s teboj.«

Lid Ben se je zamislil, nekaj časa razlagal, nato pa dejal:

»Dobro, dokazi ti to. Na duri obesim listek z napisom: Ta dom bo tistega, kdor je popolnoma zadovoljen.«

»Velja,« pritrdi Baba in udarila si na dlan. Ker je namreč hotel ta toli lahko miselno darovati svojo hišo, kaj mu je bilo do tega? Nekdo bo vendar docela srecen. Starca sta sedela in kadila.

Naglo je zamikal nenadni napis nismogredoč in postopaje, da bi poskusili svojo srečo. Ali po zviti vprašanji Benovih je moral vsakdo priznati, da je nekaj v njegovem življenju, kar bi si želel drugače.

Samo pri enem se je zdelo, kakor bi se bil Lid Ben prevaril. Ni imel tašče, ne dolgov, bil je zdrav, bil zadovoljen, povsem zadovoljen. To se mu je bralo z obraza. Imel je zadovoljno, okroglo obličje, vesele oči, debel trebušček in se je vsemu smejal.

»No, Lid,« se je pokimal Ali Baba, »tu ga imaš. Niti v dveh urah.«

»Prijatelj,« se je posmejal starček, »počakaj malo,« in se obrnil proti srečnemu človeku.

»Torej si ti dočista zadovoljen? Nikakor ne, tujec, tega ne priznavam. Morda si srecen. A ti se vendar veselíš zaradi tega listka nad mojo glavo, zavoljo hiše?«

»Seveda,« se je nasmehnil tujec.

»No, viš, Baba!« se je zasmejal Lid Ben, »je li brez želje!«

Kako vlovíš opico?

O lovljenju divjih živali si ljudje včasih delajo prevelike skrbi in čudne predstave. Tu par receptov nekoga satirika, kako nalo in brez opasnosti zberet majhen zoološki vrtil:

Kako vlovíš leva?

Vlovíš dva in enega izpustiš.

Kako vjameš krokodila?

Desko namažeš z dimom in jo položiš na obrežje. Krokodil prireze iz vode, se vleče na lino in je tvoj.

Kako vlovíš medveda?

Nastaviš odprto kletko, v kateri je nameščen telefonski aparat. Počakaš, da se medved približa — pozvonis in pozoveš: Gospod medved, kličejo Vas! Jadrno bo medved skočil k telefonu, ti pa med tem zapreš kletko.

Kako končno vlovíš opico?

V gozdu nastaviš pisalni stroj in začneš tipkati kako knjigo. Ker opice vse posnemajo, se bo takoj pojavil kak orangutan in začel knjigo ponatiskovati. Razglašiš ga za razširjevalca tramazonskih ali poluhiljavih spisov in ga daš radi ponatiskovanja aretirati.

× Primo de Rivera pozvan na dvoboje. British United Press javlja iz Madrida da je prof. Romanones, šef liberalne stranke in bivši ministrski predsednik pozval Primo de Rivera na dvoboje. Verok je baje v nekem diktoratorjem govoru, ki se je proti zdel žaljiv.

× Koliko je Židov v Newyorcu? Londonsko »Times« poroča, da znaša število Židov v Newyorcu 1.750.000, torej tretjina celokupnega prebivalstva 38 odstotkov šošlobovskih otrok je židovskega pokolenja. Število Židov od leta do leta narašča in približno so si že mogočen vpliv v ameriško javno življenje.

Ameriške teratve vnovi, delnice oročaja.

zaposlene uretuje počno in ceno OR. IVAN CERNE, Gosposarska pisarna Ljubljana, Milosreva.

Prvovrstna zanesljiva moč

bivši samostojni podjetnik, kateri ima večletno inženirsko prakso pri inozemskih tovarnah kot konstruktor akva o in kalkulator ter tehnični vodja, dober poznavalec in inozemskih tržišč išče primerno mesto. Dopi-e na upravo »Jura« pod »Vodna moč«

Oglas.

Za namestitev Državnega veterinarskega bakteriološkega zavoda v Ljubljani se vzame v zakup zgradba, ločena od drugih bivališč, obstoječa iz vsaj 5 sob s pritklinami, ki bi odgovarjala vsem potrebam označenega zavoda, in to na leto dni ter s pogojem, da se dogovorjeni najem more avtomatski podaljšati, ako se isti ne odpove v dobi treh mesecev pred potekom dogovorjenega roka.

Ponudbe naj se vpošljejo pisмено v: zapечатem zavoju, kakor zahtevajo to odredbe zakona o drž računovodstvu, na Velikega župana ljubljanske oblasti, veterinarski referat v Ljubljani, Bleiweisova cesta, vladna palača.

V Ljubljani, dne 18. novembra 1926.

Za velikega župana ljubljanske oblasti:
Kremenšek, s. r.

Šopke za plašče

Zadnja moda. Oglejte si izložbe.

TONI JAGER,

Ljubljana, Ovorni trg šte. 1.

Puške, pištole

bezdima municija originalna celun, pištole s municijo Generalno zastopstvo tvornički skladariste

PIRA D. O., Zagreb Račkoga ul. 7 a

„Cinkarna d. d.“, Celje

namesti takoj strojnega moštra

večšega v obratovanju z Diesl-motorji, sposobnega za samostojnega delovodjo v delavnicah, kjer se vrše popravila in vzdrževanje dela vseh strojnih naprav tovarne. Zanima se tudi izvežbanost v električnih poslih, v kolikor so isti v zvezi z obratovanjem tovarniških naprav. V po tem pridejo je prvovrstne moči s prak-o. Plača po dogovoru. Ponudbe se stavijo pisмено ali ustmeno pri upravi podjetja

Zamenjam

lepo stanovanje

v Mariboru.

za enako v Ljubljani. — Prijazne ponudbe pod naslov »Mariborsko stanovanje« na upravo »Jutra« v Ljubljani.

Lokal v Mariboru

iščem

v sredini mesta na prometnem kraju.

Ponudbe na podružnico »JUTRA« v MARIBORU, Barvarska ul. 1 pod označko »Lokal 36«. Eventuelno se sprejmejo prostori tudi v I. nadstropju.

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

Ženitve, dopisovanje ter oglasi strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1.— Najmanjši znesek Din 10.—

Obrit
Trajne kodranje, vodno ondulacijo in barvanje las izvršuje Podkrajšek, frizer v Ljubljani. 243

Dvokolesa
popravila najbolje, najhitreje in najceneje Florjančič, Naška ulica 3. 215/1

STAMPILJE
pečate, etikete, gravirano SITAR & SVETEK, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 13

Sivilja
izdeluje plašče od 120-150 Din in različne oblike. — Naslov v oglaševalnem oddelku «Jutra». 34720

Službe
dobe
Deklica za vse ki zna tudi kuhati, z letnimi sprejemali in ki govori slovenski ali nemški, sprejema manjša družina takoj. — Predstaviti se od 12-15 v Tavčarjevi ulici 1/1, desno — pri Jančiču. 34725

Gospoda z večjim kapitalom
sprejemam v službo. Za kapitalsko, pravi dobrih in čistih. Ponudbe pod šifro «Jutra» na oglaševalnem oddelku «Jutra». 34827

Potnike in potnice
sprejemam v stalno službo za Slovensko, pravi dobrih in čistih. Ponudbe pod šifro «Jutra» na oglaševalnem oddelku «Jutra». 34827

Samostojen knjigovodja in korespondent
vešč tudi ameriškega sistema bilanciranja, perfektno znanstvo, pravi dobrih in čistih, sprejemam v stalno službo. — Predstaviti se od 12-15 v Tavčarjevi ulici 1/1, desno — pri Jančiču. 34725

Korespondent ali korespondentka
s popolnim znanjem nemške stenoigrafije sprejemam v stalno službo. — Predstaviti se od 12-15 v Tavčarjevi ulici 1/1, desno — pri Jančiču. 34725

Slovenko
inteligentno gospodino iz oglaševalne rodnice, z absolutno trg akademijo, iz čim in za mesto — z a m o s t o j n e knjigovodkinje. 34827

Potnike (ce)
za Slovenijo, sposobne gospode in tih gospodince, isčem za stalno ob visokem plačilu. Upravitelj velike trgovske se nalaja v Ljubljani, Sv. Petra cesta 30, levo, kamor se je obrniti v svrhu informacij. 34115

Učenka
pridno, stara 17-20 let, revni staršev, ki bi pomagala tudi pri gospodinjstvu, sprejemam z vso oskrbo v hiši. Ponudbe na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod šifro «Jutra». 34827

Izurnjeno siviljo
sprejemam. Naslov v oglaševalnem oddelku «Jutra». 34721

Učenca
pridnega, sprejema pekarna Pušnik, Dravograd. 34786

Krepko žensko
srednje starosti, sprejemam za domača dela, ki bi ob enem negovala tudi bolnega človeka v bolnišnici. Obveznosti mora nemoteno ali srobnostno. — Ponudbe pod šifro «Jutra» na oglaševalnem oddelku «Jutra». 34827

Kontoristinja
izdeluje plašče od 120-150 Din in različne oblike. — Naslov v oglaševalnem oddelku «Jutra». 34720

Trgovski sluga
starejši, vesten in previden, zmožen več jezikov in vsakega dela, isče službo v trgovini, pisarni ali skladišču. — Ponudbe pod šifro «Jutra» na oglaševalnem oddelku «Jutra». 34720

Bivši trgovec
zeli mesto potnika ali poslovalce, k večjem podjetju — najraje manufakturne stroje. Napišite takoj. — Ponudbe pod šifro «Jutra» na oglaševalnem oddelku «Jutra». 34720

Gospodična
trgovske rodnice, s popolno močjo, nabožna, z izpitom računalne deli. Isče mesto v trgovini ali v skladišču. — Ponudbe pod šifro «Jutra» na oglaševalnem oddelku «Jutra». 34720

Mesarski pomočnik
star 25 let, z vsledno prakso, zeli službo v pekarni, pripravljen je par mesece delati brezplačno. — Naslov pove oglaševalni oddelku «Jutra». 34811

Služkinja
ki ima pol leta starega otroka, zmožna splošnega gospodinjstva dela. Isče službo. Ponudbe na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod šifro «Jutra». 34815

Kuharico
simpatično, ki samostojno kuha in bi pomagala pri hišnih opravilih, isče ugledno in plačljivo službo. — Ponudbe z fotografijo na naslov: Ebensperger — Bjeovar. 34777

Trg. pomočnica
skladničnica — pridnega, energičnega, poštenega in zanesljivega, vajenega prostega in kavejke zmožnega sprejemam s 1. januarjem 1927 ali tudi poprej. Ponudbe s prepisi sprejemal na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod šifro «Jutra». 34776

Službe
ištejo
Trg. začelnica pridna in vestna, z dobrim spletnostom, isče službo v mestu ali okolici. Naslov v oglaševalnem oddelku «Jutra». 34779

Sofer-strojinik
za dizel motor, z dobro prakso, vešč tudi v elektr. napeljavah, izmen ključavnice, prost vajočine, isče primerne službe. Naslov v oglaševalnem oddelku «Jutra». 34726

Trgovski sluga
starejši, vesten in previden, zmožen več jezikov in vsakega dela, isče službo v trgovini, pisarni ali skladišču. — Ponudbe pod šifro «Jutra» na oglaševalnem oddelku «Jutra». 34720

Bivši trgovec
zeli mesto potnika ali poslovalce, k večjem podjetju — najraje manufakturne stroje. Napišite takoj. — Ponudbe pod šifro «Jutra» na oglaševalnem oddelku «Jutra». 34720

Gospodična
trgovske rodnice, s popolno močjo, nabožna, z izpitom računalne deli. Isče mesto v trgovini ali v skladišču. — Ponudbe pod šifro «Jutra» na oglaševalnem oddelku «Jutra». 34720

Mesarski pomočnik
star 25 let, z vsledno prakso, zeli službo v pekarni, pripravljen je par mesece delati brezplačno. — Naslov pove oglaševalni oddelku «Jutra». 34811

Služkinja
ki ima pol leta starega otroka, zmožna splošnega gospodinjstva dela. Isče službo. Ponudbe na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod šifro «Jutra». 34815

Železninar
sposoben, vajenec prost, zeli mesta v delavni trgovini ali v skladišču — najraje v Ljubljani. Čepene ponudbe na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod šifro «Jutra». 34727

Kontoristinja
knjigovodkinja bilancistka, samostojna korespondentinja — znanca slovenskega, srbohrvaškega, nemškega in italijanskega jezika, perfektna nemška stenoigrafija in strojepljaka, isče mesto. Ponudbe na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod šifro «Jutra». 34719

Trgovka
ki je opustila svojo trgovino, isče mesto v kakoli trgovini, pravi dobrih in čistih. Ponudbe na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod šifro «Jutra». 34701

Kontoristinja
isče službo v pisarni ali trgovini. — Gre tudi kot blagajničarka ali kaj podobnega, kamorkoli, tudi na deželo. Naslov v oglaševalnem oddelku «Jutra». 34818

Trg. pomočnik
mlajši, vesten in mehanični, isče primerne službe. Čepene ponudbe pod šifro «Jutra» na oglaševalnem oddelku «Jutra». 34634

Knjigovodja
bilancistka, dober organizator, bivši bančni uradnik, isče za večerne ure primerne zaposlovanje v knjigovodstvu in korespondenci. — Ponudbe na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod šifro «Jutra». 34624

Kontoristinja
mlajša, izveljavna, z vsledno prakso, zeli mesto v kakoli trgovini, pravi dobrih in čistih. Ponudbe na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod šifro «Jutra». 34720

Trgovski sluga
starejši, vesten in previden, zmožen več jezikov in vsakega dela, isče službo v trgovini, pisarni ali skladišču. — Ponudbe pod šifro «Jutra» na oglaševalnem oddelku «Jutra». 34720

Bivši trgovec
zeli mesto potnika ali poslovalce, k večjem podjetju — najraje manufakturne stroje. Napišite takoj. — Ponudbe pod šifro «Jutra» na oglaševalnem oddelku «Jutra». 34720

Gospodična
trgovske rodnice, s popolno močjo, nabožna, z izpitom računalne deli. Isče mesto v trgovini ali v skladišču. — Ponudbe pod šifro «Jutra» na oglaševalnem oddelku «Jutra». 34720

Mesarski pomočnik
star 25 let, z vsledno prakso, zeli službo v pekarni, pripravljen je par mesece delati brezplačno. — Naslov pove oglaševalni oddelku «Jutra». 34811

Služkinja
ki ima pol leta starega otroka, zmožna splošnega gospodinjstva dela. Isče službo. Ponudbe na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod šifro «Jutra». 34815

Železninar
sposoben, vajenec prost, zeli mesta v delavni trgovini ali v skladišču — najraje v Ljubljani. Čepene ponudbe na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod šifro «Jutra». 34727

Prodajalka
pejina in poštena, vešč v vseh strokah, želi mesta — najraje v Ljubljani, gre pa tudi na deželo. — Čepene naslov na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod šifro «Jutra». 34536

2-3000 Din dam
dotičnemu, ki mi preskrbi dobro in stalno službo poslovalce ali kaj sličnega. Eventuelno posodim področje, ki me zanima 50 do 25.000 Din. — Čepene ponudbe na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod šifro «Jutra». 34554

Plačilna natakarica
z dobrimi sprejemali in kavičari, isče službo v mestu ali okolici. Naslov v oglaševalnem oddelku «Jutra». 34779

Sofer-avtomonter
dobro izveščan, z letnim spletnostom, isče službo v mestu ali okolici. Naslov v oglaševalnem oddelku «Jutra». 34779

Kot gospodinja
isče mesta inteligentna in marljiva gospodinja erdnjih let k inteligentnemu, boljši situiranemu, samostojnemu, starejšemu gospodu, tudi vreden z otrokom. — Ponudbe pod šifro «Jutra» na oglaševalnem oddelku «Jutra». 34720

Za praktikanta
v boljšo trgovsko hišo — najraje kolonialno — želim dati svojega 17letnega sina, kateri je dovršil razredno državno trgovsko šolo. Dopolne na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod šifro «Jutra». 34720

Absolvent
strojne in električarske šole s triletno prakso na vojnih ladjah, isče mesto v kakoli centrali. Dopolne na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod šifro «Jutra». 34720

Strojinik
izmen strojni ključavničar, zmožen popravil strojev in kotlov, električnega toka visoke in nizke napetosti, z dobrimi sprejemali, isče namena. Naslov v oglaševalnem oddelku «Jutra». 34726

Mesto gospodinjice
na večjem posestvu isče vestransko izobraženo gospo. Ponudbe pod šifro «Jutra» na oglaševalnem oddelku «Jutra». 34727

Absolvent
stavbne inženirjeve šole na vsledno prakso, zeli službo v mestu ali okolici. Naslov v oglaševalnem oddelku «Jutra». 34720

Služkinja
ki ima pol leta starega otroka, zmožna splošnega gospodinjstva dela. Isče službo. Ponudbe na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod šifro «Jutra». 34815

Železninar
sposoben, vajenec prost, zeli mesta v delavni trgovini ali v skladišču — najraje v Ljubljani. Čepene ponudbe na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod šifro «Jutra». 34727

Kontoristinja
knjigovodkinja bilancistka, samostojna korespondentinja — znanca slovenskega, srbohrvaškega, nemškega in italijanskega jezika, perfektna nemška stenoigrafija in strojepljaka, isče mesto. Ponudbe na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod šifro «Jutra». 34719

Trgovka
ki je opustila svojo trgovino, isče mesto v kakoli trgovini, pravi dobrih in čistih. Ponudbe na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod šifro «Jutra». 34701

Kontoristinja
isče službo v pisarni ali trgovini. — Gre tudi kot blagajničarka ali kaj podobnega, kamorkoli, tudi na deželo. Naslov v oglaševalnem oddelku «Jutra». 34818

Trg. pomočnik
mlajši, vesten in mehanični, isče primerne službe. Čepene ponudbe pod šifro «Jutra» na oglaševalnem oddelku «Jutra». 34634

Knjigovodja
bilancistka, dober organizator, bivši bančni uradnik, isče za večerne ure primerne zaposlovanje v knjigovodstvu in korespondenci. — Ponudbe na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod šifro «Jutra». 34624

Kontoristinja
mlajša, izveljavna, z vsledno prakso, zeli mesto v kakoli trgovini, pravi dobrih in čistih. Ponudbe na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod šifro «Jutra». 34720

Trgovski sluga
starejši, vesten in previden, zmožen več jezikov in vsakega dela, isče službo v trgovini, pisarni ali skladišču. — Ponudbe pod šifro «Jutra» na oglaševalnem oddelku «Jutra». 34720

Bivši trgovec
zeli mesto potnika ali poslovalce, k večjem podjetju — najraje manufakturne stroje. Napišite takoj. — Ponudbe pod šifro «Jutra» na oglaševalnem oddelku «Jutra». 34720

Gospodična
trgovske rodnice, s popolno močjo, nabožna, z izpitom računalne deli. Isče mesto v trgovini ali v skladišču. — Ponudbe pod šifro «Jutra» na oglaševalnem oddelku «Jutra». 34720

Mesarski pomočnik
star 25 let, z vsledno prakso, zeli službo v pekarni, pripravljen je par mesece delati brezplačno. — Naslov pove oglaševalni oddelku «Jutra». 34811

Prodajalka
pejina in poštena, vešč v vseh strokah, želi mesta — najraje v Ljubljani, gre pa tudi na deželo. — Čepene naslov na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod šifro «Jutra». 34536

2-3000 Din dam
dotičnemu, ki mi preskrbi dobro in stalno službo poslovalce ali kaj sličnega. Eventuelno posodim področje, ki me zanima 50 do 25.000 Din. — Čepene ponudbe na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod šifro «Jutra». 34554

Plačilna natakarica
z dobrimi sprejemali in kavičari, isče službo v mestu ali okolici. Naslov v oglaševalnem oddelku «Jutra». 34779

Sofer-avtomonter
dobro izveščan, z letnim spletnostom, isče službo v mestu ali okolici. Naslov v oglaševalnem oddelku «Jutra». 34779

Kot gospodinja
isče mesta inteligentna in marljiva gospodinja erdnjih let k inteligentnemu, boljši situiranemu, samostojnemu, starejšemu gospodu, tudi vreden z otrokom. — Ponudbe pod šifro «Jutra» na oglaševalnem oddelku «Jutra». 34720

Za praktikanta
v boljšo trgovsko hišo — najraje kolonialno — želim dati svojega 17letnega sina, kateri je dovršil razredno državno trgovsko šolo. Dopolne na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod šifro «Jutra». 34720

Absolvent
strojne in električarske šole s triletno prakso na vojnih ladjah, isče mesto v kakoli centrali. Dopolne na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod šifro «Jutra». 34720

Strojinik
izmen strojni ključavničar, zmožen popravil strojev in kotlov, električnega toka visoke in nizke napetosti, z dobrimi sprejemali, isče namena. Naslov v oglaševalnem oddelku «Jutra». 34726

Mesto gospodinjice
na večjem posestvu isče vestransko izobraženo gospo. Ponudbe pod šifro «Jutra» na oglaševalnem oddelku «Jutra». 34727

Absolvent
stavbne inženirjeve šole na vsledno prakso, zeli službo v mestu ali okolici. Naslov v oglaševalnem oddelku «Jutra». 34720

Služkinja
ki ima pol leta starega otroka, zmožna splošnega gospodinjstva dela. Isče službo. Ponudbe na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod šifro «Jutra». 34815

Železninar
sposoben, vajenec prost, zeli mesta v delavni trgovini ali v skladišču — najraje v Ljubljani. Čepene ponudbe na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod šifro «Jutra». 34727

Kontoristinja
knjigovodkinja bilancistka, samostojna korespondentinja — znanca slovenskega, srbohrvaškega, nemškega in italijanskega jezika, perfektna nemška stenoigrafija in strojepljaka, isče mesto. Ponudbe na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod šifro «Jutra». 34719

Trgovka
ki je opustila svojo trgovino, isče mesto v kakoli trgovini, pravi dobrih in čistih. Ponudbe na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod šifro «Jutra». 34701

Kontoristinja
isče službo v pisarni ali trgovini. — Gre tudi kot blagajničarka ali kaj podobnega, kamorkoli, tudi na deželo. Naslov v oglaševalnem oddelku «Jutra». 34818

Trg. pomočnik
mlajši, vesten in mehanični, isče primerne službe. Čepene ponudbe pod šifro «Jutra» na oglaševalnem oddelku «Jutra». 34634

Knjigovodja
bilancistka, dober organizator, bivši bančni uradnik, isče za večerne ure primerne zaposlovanje v knjigovodstvu in korespondenci. — Ponudbe na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod šifro «Jutra». 34624

Kontoristinja
mlajša, izveljavna, z vsledno prakso, zeli mesto v kakoli trgovini, pravi dobrih in čistih. Ponudbe na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod šifro «Jutra». 34720

Trgovski sluga
starejši, vesten in previden, zmožen več jezikov in vsakega dela, isče službo v trgovini, pisarni ali skladišču. — Ponudbe pod šifro «Jutra» na oglaševalnem oddelku «Jutra». 34720

Bivši trgovec
zeli mesto potnika ali poslovalce, k večjem podjetju — najraje manufakturne stroje. Napišite takoj. — Ponudbe pod šifro «Jutra» na oglaševalnem oddelku «Jutra». 34720

Gospodična
trgovske rodnice, s popolno močjo, nabožna, z izpitom računalne deli. Isče mesto v trgovini ali v skladišču. — Ponudbe pod šifro «Jutra» na oglaševalnem oddelku «Jutra». 34720

Mesarski pomočnik
star 25 let, z vsledno prakso, zeli službo v pekarni, pripravljen je par mesece delati brezplačno. — Naslov pove oglaševalni oddelku «Jutra». 34811

Dvosedežni avto
kupim. Ponudbe na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod šifro «Jutra». 34820

Vsakovrstno zlato
kupim po najvišjih cenah Černe — juvelir Ljubljana, Wolfova ul. 3. 34769

Jamski les
kupimo v vsaki množini, vsaj polsuh, smrekov, jelkov, borov ali mešanec, dolžine 3-7 m, debeline od 10 cm naprej. — Ponudbe franko vagon nakladalna postaja z navedbo množine, cene in dobavnega roka na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod šifro «Jutra». 34822

500 vreč za otrobe
kupim takoj. Ponudbe z navedbo cene pošliti na naslov: Valjčni mlina, Radče pri Zidanem mostu. 34822

Božičnih drevesc
lepih, takoj dobavnih, kupi več vagonov J. Kovač, Ljubljana, Stari trg št. 3. 34823

Bukova drva
do 100 vagonov, 4 mesece stara kupim. Ponudbe na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod šifro «Jutra». 34798

Tovorni avto
1½-tonski, dobro ohranjen, boljši znamke, kupim. Ponudbe na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod šifro «Jutra». 34780

Vinsko sesalno
dobro ohranjeno kupi Alojz Beret, Šmarjeta pri Novem mestu. 34778

Pridelki
Med
pristni, namizni, za potico nudi po Din 22.50 kg A. Maček, veletrgovec, Vrhnika. 34791

Mlinarji
Proso, ajdo, ječmen in riž prodaja največje trgovski A. Volk, Ljubljana, Resljeva cesta 24. 34420

Sadni mošt
v vsaki množini od 1 d. d. Hajdijak, Maribor-Krčevina. 34706

Pereti
33 oralo zemlje
dam v najem ali prodam. Poslopja dobra. Vratašnja pod «Jutro» z gostilno na oglaševalnem oddelku «Jutra». 34772

Posestvo
s 6 orali travnikov in njiv, sadovnjakom itd. oddam v zakup v Ljubljani, ob glavni cesti. Skupno s posestvom oddam tudi gospodarstvenika poslopja, hlev, kozolce ter pripadajoče stanovanje. Interesanti naj se ogleda na Celovski cesti v Čekibovem gradu pri dr. Zorcu. 34409

Lepo posestvo
Hoče štev. 12 pri Mariboru, ob državni cesti in blizu cerkve napredaj. 34819

Trgovsko hišo
popolnoma novo zidano, prodam na prometni točki, event oddam v najem. Dopolne pod šifro «Jutra» na oglaševalnem oddelku «Jutra». 34444

Hišo
s 6 stanovanji in vrtnom v Kurji vasi, 160.000 m² gozda blizu Jesenic, dvopretno hišo — (1. Landauer), konjske opreme, 1 lovski voz, 2 sečila, acetijsko napravo, posteljnino — več vrst, okenskih okvirov v dobrem stanju prodaja trgovina Ant. Trevena naslednik — Jesenice. 34801

Kože
polbovne, krtove in vseh vrst divjih živali kupuje D. Zdravčev, Ljubljana, Florjanska ulica št. 9. 21601

Fotoaparat
9 x 12 kupim. Ponudbe s ceno pod «Novembra» na oglaševalnem oddelku «Jutra». 34828

Kože
polbovne, krtove in vseh vrst divjih živali kupuje D. Zdravčev, Ljubljana, Florjanska ulica št. 9. 21601

Fotoaparat
9 x 12 kupim. Ponudbe s ceno pod «Novembra» na oglaševalnem oddelku «Jutra». 34828

Kože
polbovne, krtove in vseh vrst divjih živali kupuje D. Zdravčev, Ljubljana, Florjanska ulica št. 9. 21601

Fotoaparat
9 x 12 kupim. Ponudbe s ceno pod «Novembra» na oglaševalnem oddelku «Jutra». 34828

POSEST
realitetna pisarna, družba z omejeno zav. v Ljubljani
naznanja, da preseli 1. decembra
svoje poslovne prostore iz Sv. Petra ceste 24.
na Miklošičevo cesto št. 4.
nasproti Franciskanske cerkve — nad gostilno pri Stefanu.

Vilo ali hišico
enodružinsko, v dobrem stanju takoj kupim. Ponudbe z navedbo cene na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod šifro «Jutra». 34810-b

Enonadstropno hišo
v najboljšem stanju v Mariboru prodaja Ivan Holc, Maribor, Koroska cesta 24. 34769

M. Zévaco

Papežinja Favsta

Roman

Vse žilice njegovega telesa in vse moči njegovega duha so se skrčile v blaznem naporu... Zdaj, ta trenutek... v tej stotinki sekunde je bilo treba najti sredstvo rešitve!...

»Pozor!...« je ukazal trd vojniški glas.

In tisti mah so stražniki začuli rjoveč grohot, ki je stresel vse, težko tramovje stropa in sten in trda srca ljudi... Videli so ogromno postavbo, ki je nekam planila...

»Pali!...«

Petnajst arkebuz je zagrmelo namah! Krvava soba se je napolnila z dimom... Vojniki so se molče obrnili... odšli so... njih delo je bilo opravljeno...

Samo Favsta je še ostala. Skrivnostni nasmeh je krivil njene ustnice... Dim se je počasi razgubljal... in njene oči so jele iskati trupel Clauda in Violette... Ostrmela je: krvnika in njegove žrtve ni bilo nikjer! Izginila sta brez sledu...

Favstin pogled se je naposled ustavil na loputnici sredi sobe... Bila je odprta!... Zijala je kakor črno brezno... in spodaj, na dnu globine... je turobno govtala reka Sekvana...

Favsta je stopila k odprtini, sklonila se in prisluhnila. Bila je uverjena, da se zibljeta tam spodaj v neprodni temi dva mrliča... In brezno pred njo je bilo manj črno od črnih misli njene duše!...

VI.

Dobra krčmarica

Ko sta se vitez de Pardaillan in vojvoda Angoulémski na Tulerijsko planoto ločila od Crillona, sta zavila mimo milna, ki je nedaleč od ondod vrtel svoja široka krila, in sta se skozi Montmartarska vrata vrnila v Pariz. Toda k »Vedeževalki« se nista napotila naravnost; krenila sta skozi mesto, dospela v Progarsko ulico in stopila v meščansko hišo, kjer sta se bila ustavila prejšnji dan po svojem srečanju s Henrikom III.

Ta hiša je bila last Marije Touchetove, matere mladega vojvode. Bila je dar Karla IX. in zato vsa polna spominov na mladega kralja, ki je umrl tako strašne smrti kmalu po krvavi tragediji Jernejeve noči.

Karel je zato odvel Pardaillana k sebi, da bi mu povedal tisoč stvari, ki so se dale vse izraziti z eno samo besedo:

»Zaljubljen sem.«

Zakaj vojvoda Angoulémski, čeprav je imel med mladimi veli-

14

kaši obilo znancev in tovarišev, je vendar poznal samo enega zanesljivega prijatelja: Pardaillana, ki ga je poznal šele štirinajst dni. Vitez se je bil nekega večera spotoma oglašil v Orléansu ter posetil ljubinko pokojnega kralja Karla IX. Marija Touchetova se je razjokala ob pogledu na tega moža, ki ga že toliko let ni videla; gotovo je dramil v njej spomine na drago, srečno prošlost. Sprejela ga je kakor polboga. Nato je povedala sinu vse, kar je vedela o Pardaillanu, in mladi vojvoda je poslušal njegovo zgodbo kakor pravi junaški spev. Ko se je drugi dan Karel Angoulémski odpravil na pot, je Marija proseče pogledala viteza, češ:

»Nič več ne bom trepetala zanj, ako bom vedela, da je z vami.«

»Gospa,« je rekel Pardaillan ter poljubil še zmerom krasno oko Marije Touchetove, »načujem se, da me bo štel njegova svetlost gospod vojvoda Angoulémski med svoje prijatelje...«

Karel in njegova mati sta čutila, kaj pomeni taka beseda iz takih ust. Vojvoda se je spotoma še bolj navdušil za svojega tovariša; odkar pa je videl Pardaillanov junaški čin na Grèvskem trgu, ni poznalo njegovo spoštovanje in zaupanje nikake meje več.

Tisti dan po večerji mu je odkril svoje srce zastran Violette. Povedal mu je, kaj je zjutraj doživel v Belgoderovi telegi, ter mu razodel, da misli iti jutri v »Gostilno pri dobri nadi«. Tudi pri tej priliki je spoznal v Pardaillanu prijatelja in brata, da si boljšega ni mogel želeti. Vitez je poslušal vojvodove izjave tri ure zaporedoma, ne da bi ga prekinil. In ko je končal ter ga je boječe vprašal, kaj mu svetuje, je vitez veselo zvrnil svojo kupico in dejal:

»Ljubite jo, za Boga, in glejte, da vam bo vračala ljubezen! Naj bo ciganka ali kneginja, ako jo ljubite, je ona vaša zvezda vodilja in smoter vaših najlepših želja. Ljubezen, Svetlost, je vendarle najboljši lek, ki ga imamo ljudje, da se prehitro ne naveličamo življenja!«

Po teh nekani trpkih besedah se je Pardaillan odpravil spat, rekoč vojvodi, da pojde jutri v ulico Saint-Denis k »Vedeževalki«; tam ga bo čakal, da mu pride povedat, kaj je opravil pri Belgoderu.

Tudi Charles je šel k počitku. Sreča in ljubezen mu nista dala zatisniti očesa; ob zori je bil na nogah, ob sedmih je krenil v mesto. Srce mu je trepetalo od blaženega nemira. Vso pot je v duhu gledal oboževano Violettino lice...

Pardaillan je spal, kakor pač spe ljudje, ki si ne vedo pametnejšega opravka. Zjutraj okoli devete ure se je napotil k »Vedeževalki«, gostilni, kjer je nekaj Rabelais uganjal svoje burke in kjer se je shajala tisti čas vsa visoka pariška gospoda, nekaj zaradi dobrega vina, nekaj zaradi okusnih pastet, nekaj pa tudi zaradi lepe krčmarice, ki jih je nosila na mizo.

Gospa Hugeta je imela veliko posla. Z zavijanimi rokavi, rožnatim obrazom in svetlini očmi, vzle svojim tri in trideset letom še krasotica, je stala pri kulniškem ognjšču ter nadzorovala sljake

in divje race, ki so se cvrčle zlatile na različnih. Star ovčarski pes z resasto svetlorjavo dlako je ležal nedaleč od nje in opazoval slastno pečenko tako ravnodušno, kakor da ni bilo v njegovem življenju nikoli brezmesnih dni...

Zdajci pa se je kuža zdrznil in dvignil nos; v njegovih zlatorjavih zrklih je zaigralo kakor nenadna skrb. Vohljaje se je spravil po koncu.

»Nu, stari Pipeau,« je rekla gospa Hugeta, »kaj pa je?«

Pes je veselo zalajal, zamahal z repom kakor iz uma ter šnil nalik puščici v pivsko sobo. Hugeta mu je sledila s polnim naročjem krožnikov, da bi pripravila nekaj miz za plemenite goste...

Radovedno se je ozrla za Pipeaujem, ki je najprej radostno zavilil, nato pa je planil k nemu izmed gostov in mu je položil glavo na koleno. Obstala je kakor vkopana. Njene oči so se strmo uprle v tuca. Vsa kri ji je izginila iz lice.

»Jezus! je zamrmrala. »Pa ne da bi bil...«

Tisti mah je vitez dvignil glavo. Spoznala ga je.

»On je!...«

Ves tovor krožnikov ji je ušel iz rok, treščil na tla in napolnil izbo s črepinjami. Ne meneč se za to neizgodo, je stopila h gostu in vprašala z drhtečim glasom:

»Moj Bog, gospod vitez... ali ste res vi?...«

Pardaillan je skočil kvišku, prijel krčmarico za roke ter se nekam ganjeno zagledal v njeno obličje; nato se je sklonil, objel jo v veliko začudenje strežajk in jo glasno poljubil na obe lici.

»Menda je res usojeno, da vas mora stati vsak moj povratek tri ali štiri tucate krožnikov!« se je zasmejal.

»Vi in vaš gospod oče, sta nam napravila res da že dosti škode,« je pritrdila Hugeta. »Gregoire, moj vrli mož, se je vselej ustrašil, kadar vaju je zagledal na pragu...«

»O, vem! A kako se ima vaš Grégoire?« je vprašal vitez.

»Bog' mu daj večni mir in pokoj! Sedel let bo, kar je umrl...«

In z odpustljivo hlimbo je porabila gospa Hugeta to priliko, da je dala duška solzam, ki so ji silile v oči... solzam veselja nad nepričakovano vrnitvijo viteza de Pardaillana.

»Oh!« je vzkliknil vitez. »Kaj vraga mu je bilo? Zdel se mi je živa slika cvetočega zdravja...«

»Baš to je tisto,« je rekla Hugeta, brišoč si oči. »Umrl je od preobilice zdravja...«

»Da, da... saj sem vedel!... Debel je bil zelo... zmerom sem mu pravil, da se mu utegne kdaj otepati...«

Govorila sta, da bi govorila. Hugeta je med tem skrivaj ogledovala viteza in njegovo vnanost. Siromak ni bil več, kakor nekdanje dni, a tudi ne Bog zna kako sijajen gospod, sodeč po njegovem telovniku in po peresih na njegovem klobuku. Vse to ni bilo kajsi novo in sveže...

Naša draga mati, stara mati in tašča, gospa

EMILIJA MIKLAUC roj. SCHREYER

je v nedeljo, dne 21. novembra t. l. po daljši bolezni, previdena s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage pokojnice se vrši v torek, dne 23. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Kralja Petra trg št. 8 na pokopališče k Sv. Križu, kjer bo položena v rodbinsko grobnico k večnemu počitku.

Sveta maša zadušnica se bo brala v cerkvi Marijinega Oznanjenja v sredo, dne 24. t. m. ob 7. uri zjutraj.

Dr. ing. Rudolf Miklauc in ing. Pava Miklauc, sinova veletrgovca Franc Drolenig, zet; Emma Miklauc roj. Schreyer in Pavla Miklauc roj. Ločnikar, sinah; Hilde, Bertha in Marion Drolenig, Trude in Bob Miklauc vnukinje in vnuk.

Wien, Ljubljana, Graz, dne 21. novembra 1926.

Bra poskušna ebretila.

Moja pogrebni ravod.

Trdka R. Miklauc v Ljubljani javlja tužno vest, da je njena solastnica, gospa

EMILIJA MIKLAUC roj. Schreyer

po daljši bolezni, previdena s svetimi zakramenti v nedeljo, dne 21. novembra mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb blagopokojnice bo v torek, dne 23. t. m. ob 4. pop. iz hiše žalosti, Kralja Petra trg 8, v rodbinsko grobnico pri Sv. Križu.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v sredo, dne 24. t. m. ob 7. uri zjutraj v cerkvi Marijinega Oznanjenja.

Blagopokojnico ohranimo v trajnem in častnem spominu.

V Ljubljani, dne 22. novembra 1926

12089

TEL. 422.

Efektzni oddelek

TEL. 422.

„YERC“ Komercijalna družba, Ljubljana, Kongresni trg 9. (na vogalu Kino Matica)

KUPUJE PREDVOJNE

VREDNOSTNE PAPIRJE

vseh vrst tu- in inozemska državna, deželna, mestna posojila, zastavne liste, železniške prioritete, obližaji, srečke, vojno posojilo .td., oziroma jih

ZAMENJAVA

za 2 1/2 % srečke državne rente za ratno šketo ali za srečke drž. raz. loterije